

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนต้องขอขอบคุณ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านวิชาชีพ ตำรวจ ที่ได้กรุณาอนุมัติหัวข้อและทุนสนับสนุนงานวิจัย เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน สอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัด กองบัญชาการตำรวจนครบาล

ขอขอบคุณกองบัญชาการตำรวจนครบาลที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องการแจกและรวบรวม แบบสอบถามจากพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9

ขอขอบคุณ คณะกรรมการเพื่อการวิจัย ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ซึ่งช่วยทำให้งานวิจัยชิ้นนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารงานวิจัย ศูนย์บริการทางการศึกษา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการทำ วิจัย ตลอดจนผู้ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำงานวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน

รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก อาญา สิงห์ไกร

บทสรุปผู้บริหาร

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรง ในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล Problem of Performance throughout Investigation in Domestic Violence, Inquiry Official of Metropolitan Police Bureau

การใช้ความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อันอาจดูได้จากความเชื่อที่ว่าผู้ชายเป็นใหญ่เป็นผู้นำครอบครัว ส่วนผู้หญิงจะเป็นเพศที่ถูกกดขี่เอารัดเอาเปรียบจากฝ่ายชาย หรือมีการกระทำต่อบุคคลที่พัวอาศัยอยู่ด้วยกัน จนทำให้เกิดเป็นปัญหาความรุนแรงในครอบครัวปัญหาหนึ่ง นอกจากนี้ทัศนคติของสังคมรวมทั้งทัศนคติของผู้บังคับใช้กฎหมายยังมองปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวว่าเป็นเรื่องส่วนตัวบุคคลภายนอกไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว ผู้บังคับใช้กฎหมายจึงพยายามหลีกเลี่ยงในการใช้หลักกฎหมายดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ส่วนตัวผู้ถูกระทำเนื่องจากมีความผูกพันกับผู้กระทำทั้งทางอารมณ์และจิตใจ มีการพึ่งพากันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ส่วนตัว อาจหวาดกลัวถึงความปลอดภัยของตนเองและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงมักจะทนกับสภาพความรุนแรงที่เกิดขึ้นทำให้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวมิได้รับการแก้ไขที่ถูกต้อง และไม่สามารถคุ้มครองป้องกันเหยื่อที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงได้เลยแม้ว่าการใช้ความรุนแรงในครอบครัวจะเป็นความผิดอาญาแต่การลงโทษด้วยการจำคุกแม้ผู้กระทำความรุนแรงจะไม่มีโอกาสออกมาก่อทำความผิดในช่วงเวลาที่ถูกจำคุกได้แต่ผลกระทบที่มีต่อผู้ถูกระทำและบุคคลอื่นในครอบครัว ที่ต้องขาดที่พึ่งทางด้านเศรษฐกิจ ร่างกายและจิตใจ ย่อมทำให้ได้รับความทุกข์ทรมานไม่น้อยไปกว่าตัวผู้กระทำความผิดเลย แทนที่บุคคลในครอบครัวจะดูแลปกป้องซึ่งกันและกัน กลับกลายเป็นว่าเมื่อผู้กระทำได้รับโทษและพ้นโทษออกมา เหยื่อและบุคคลอื่นในครอบครัวยังต้องพบกับความหวาดระแวงกลัวว่าจะมีการแก้แค้นทำให้การใช้มาตรการทางอาญาลงโทษผู้ใช้ความรุนแรงกลับกลายเป็นการลงโทษบุคคลในครอบครัวทั้งหมดไปด้วย

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 จึงมองว่าการใช้กฎหมายอาญาและโทษทางอาญา ในการนำตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวมาลงโทษ เพื่อให้สอดคล้องกับความผิดตามทฤษฎีการลงโทษ เพื่อชดใช้ความผิดและเพื่อข่มขู่ให้เกรงกลัวนั้น จะไม่สามารถนำมาใช้บังคับกับความรุนแรงระหว่างบุคคลในครอบครัว ที่มีความผูกพันลึกซึ้งทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์ได้ การลงโทษจำคุกหรือปรับผู้กระทำความผิดซึ่งยังคงต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับผู้เสียหาย นอกจากจะไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้แล้ว ยังเป็นการเพิ่มความเสี่ยงในการถูกระทำด้วยความรุนแรงซ้ำอีก เนื่องจากยังคงต้องพึ่งพาอาศัยอยู่ในสถานที่เดียวกันต่อไปการกำหนดโทษกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ยังทำให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายประสบปัญหาว่าจะดำเนินการอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับพฤติกรรมดังกล่าว เพราะหากบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดก็อาจสร้างปัญหาแก่บุคคลที่อยู่ในครอบครัวนั้นที่ยังคงต้องพึ่งพากันเกือบทุกด้าน เท่ากับเป็นการบีบบังคับให้มีการใช้กำลังทำร้ายรุนแรงขึ้นกว่าเดิม เพื่อมิให้นำเรื่องดังกล่าวไปแจ้งความร้องทุกข์และดำเนินคดีอาญา อาจทำให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและร่างกายของเหยื่อ แต่ในขณะเดียวกันหาก

เจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายไม่บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด กฎหมายก็จะไร้ความหมายและขาดความศักดิ์สิทธิ์ที่ยังเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในครอบครัวเข้าใจว่าสามารถกระทำได้โดยที่กฎหมายไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวกับดำเนินคดีอาญา อาจทำให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและร่างกายของเหยื่อ แต่ในขณะเดียวกันหากเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายไม่บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด กฎหมายก็จะไร้ความหมายและขาดความศักดิ์สิทธิ์ที่ยังเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในครอบครัวเข้าใจว่าสามารถกระทำได้โดยที่กฎหมายไม่เข้ามายุ่งเกี่ยว

พนักงานสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนดำเนินคดีอาญา และเป็นผู้ที่มิบทบาทสำคัญในการดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวประกอบกับกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศ จึงมีความสนใจค้นหาข้อมูลทางสถิติและพบเห็นถึงความแตกต่างที่การกระทำความรุนแรงในครอบครัวไม่เข้าสู่กระบวนการสอบสวนตามพระราชบัญญัติ จึงเห็นว่ายังมีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินคดี ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน จากรูปแบบของกฎหมายที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนดำเนินการไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ มีข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนที่แตกต่างจากการปฏิบัติทั่วไป จนทำให้พระราชบัญญัติดังกล่าวไม่เกิดผลสมตามเจตนารมณ์ และการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้มีน้อยมาก อันอาจเกิดจากตัวบทกฎหมายที่ไม่เอื้ออำนวยในเรื่องต่างๆ จึงต้องการทำวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนของพนักงานสอบสวนเพื่อให้เกิดประโยชน์เป็นรูปธรรมในการปฏิบัติงานสมตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

วิธีดำเนินการวิจัย ทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลโดยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากประชากรทั้งหมด 1,911 ราย ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 (กองอัตรากำลัง สำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2559) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการกระจายตัวของประชากรอย่างหนาแน่น

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรเป้าหมาย แบ่งเป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ คือ พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 ทั้งนี้ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากวิธีการของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane,1973) ซึ่งได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 331 ตัวอย่าง

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ใช้สำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวมีโครงสร้างของแบบสอบถาม ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เงินเดือนเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนเป็นแบบ Check List

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการปฏิบัติงาน ได้แก่ ระดับชั้นยศ ตำแหน่ง สังกัด ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และการฝึกอบรม เป็นแบบ Check List

ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว เป็นแบบถาม - ตอบ ใช่, ไม่ใช่

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวแบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบดำเนินงานในความรับผิดชอบด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทนด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จากพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งดำรงตำแหน่งในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 จำนวน 331 นาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 331 ชุด แบ่งการนำเสนอ ดังนี้

4.1 สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย สำหรับอธิบายปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการปฏิบัติงานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว และปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

4.2 สถิติทดสอบ

(1) การเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการปฏิบัติงาน ใช้การทดสอบที่ (t -test) ในกรณีเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- way ANOVA) ในกรณีเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรอิสระที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป

(2) การหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยในประเด็นสำคัญสรุปได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อ 1 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.91) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทน อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.23) รองลงมาอยู่ในระดับมากในทุกด้านเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น (ค่าเฉลี่ย 4.00) ด้านงานในความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย 3.98) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน (ค่าเฉลี่ย 3.90) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ (ค่าเฉลี่ย 3.80) และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย 3.56)

วัตถุประสงค์ข้อ 2 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า เพศ อายุ การศึกษา รายได้ต่อเดือนและเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) ปัจจัยการปฏิบัติงาน ได้แก่ ชั้นยศ ตำแหน่ง ระยะเวลาการปฏิบัติงานและการฝึกอบรมแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) และสังกัดของพนักงานสอบสวนแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วัตถุประสงค์ข้อ 3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับ

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน 2) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ และ 3) ด้านงานในความรับผิดชอบ อธิบายได้ว่า เนื่องจากพนักงานสอบสวนมีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ด้านงานในความรับผิดชอบ ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน และด้านกฎหมายและกฎระเบียบ อยู่ในระดับมาก และส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว ได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก ดังนั้น การที่พนักงานสอบสวนมีความรู้ความเข้าใจในระดับดีมากจึงไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ ความรู้ความเข้าใจไม่มีผลต่อปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1.1 พัฒนาพนักงานสอบสวนให้มีความชำนาญเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน แยกงานสอบสวน ออกเป็นฝ่ายต่างๆ ในลักษณะคล้ายอัยการ เช่น ฝ่ายคดีอาญา คดีเด็กและเยาวชน คดี ลิขสิทธิ์ ซึ่งจะทำให้พนักงานสอบสวนมีความเชี่ยวชาญและเป็นผลดีต่อประชาชน

1.2 จัดให้มีพนักงานสอบสวนหญิง นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา ประจำแต่ละสถานี ตำรวจให้เพียงพอกับปริมาณงาน

1.3 ปรับปรุงโครงสร้างให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบคดีความรุนแรงในครอบครัว โดยเป็น หน่วยงานระดับกองบังคับการ และเพิ่มจำนวนพนักงานสอบสวนหญิงสำหรับดูแลคดีความรุนแรงใน ครอบครัวให้ครบทุกสถานีตำรวจ

1.4 จัดห้องสอบสวนในสถานีตำรวจให้เหมาะสมกับสภาพคดี โดยนำโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-circuit television, CCTV) มาใช้ในการบันทึกภาพและเสียงขณะสอบสวนปากคำผู้เสียหาย หรือผู้ต้องหา

1.5 เพิ่มค่าตอบแทนของเจ้าหน้าที่ในการทำสำนวนคดีความรุนแรงในครอบครัว เนื่องจาก เป็นคดีที่ต้องติดต่อประสานงานกับทีมสหวิชาชีพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

2.1 จัดห้องสอบสวนจำลองในคดีความรุนแรงในครอบครัว มีการเรียนการสอนโดยใช้ กรณีศึกษาคดีความรุนแรงในครอบครัวที่น่าสนใจและให้นักเรียนฝึกทำการสอบสวนกับคดีตัวอย่าง

2.2 จัดการเรียนการสอนแบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยให้นักเรียนฝึกการใช้ ชีวิตร่วมประชาชนในพื้นที่ เพื่อความใกล้ชิดกับประชาชนและรับรู้วิถีชีวิตในชุมชน

2.3 จัดให้มีการเรียนการสอนให้ความรู้เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในหลักสูตรของนักเรียนนายร้อยตำรวจ และหลักสูตรนักเรียนอบรม ซึ่งเมื่อสำเร็จการฝึกอบรมแล้วจะต้องไปทำหน้าที่พนักงานสอบสวน

2.4 จัดให้มีการฝึกปฏิบัติงานสอบสวนคดีเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เป็นการเฉพาะเพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและมีความรอบรู้ในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีดังกล่าว เนื่องจากการสอบสวนคดีดังกล่าวมีกระบวนการและขั้นตอนที่แตกต่างจากการสอบสวนคดีอาญาทั่วไป

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

3.1 ควรทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนในหน่วยงานอื่นๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ครบทุกพื้นที่ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการบริหารงานและการปฏิบัติเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวในแนวทางเดียวกัน โดยเป็นการศึกษาทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

3.2 ควรทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ในเชิงศึกษาเปรียบเทียบกับต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวอย่างยั่งยืน

3.3 ควรทำการศึกษาสาเหตุของความรุนแรงในครอบครัว โดยทำการศึกษาในระดับประเทศเพื่อเสนอแนวทางในการป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประชากรของการวิจัย คือ พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 จำนวน 331 คนผลการวิจัยพบว่า

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.91) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทนอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.23) รองลงมาอยู่ในระดับมากในทุกด้านเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น (ค่าเฉลี่ย 4.00) ด้านงานในความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย 3.98) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน (ค่าเฉลี่ย 3.90) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ (ค่าเฉลี่ย 3.80) และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย 3.56)

การเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า เพศ อายุ การศึกษา รายได้ต่อเดือนและเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) ปัจจัยการปฏิบัติงาน ได้แก่ ชั้นยศ ตำแหน่ง ระยะเวลาการปฏิบัติงานและการฝึกอบรมแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) และสังกัดของพนักงานสอบสวนแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวใน

ด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน 2) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ และ 3) ด้านงานในความรับผิดชอบ

Abstract

“Problem of Performance throughout Investigation in Domestic Violence, Inquiry Official of Metropolitan Police Bureau” is a research, which aims to studies the problematic and difficulty in performing a criminal investigation relating to the domestic violence comparing to those performances of domestic violence in the family of investigators under Metropolitan Police Bureau. The research distinguished by a personal factor. These studies involved the relationship between the acknowledgements about domestic violence law of the investigator family with the complexity of performing such investigation action in those families. This quantitative research had worked through the questionnaire that contributed by the researcher. Research group consist with 331 officers from the domestic violence investigators Metropolitan Police Bureau division 1 to 9.

The studies found that there are highly rate at the average 3.91 in problematic and difficulty of performing an investigation action in domestic violence, Inquiry Official of Metropolitan Police Bureau. The classification issues reflect that the highest complication involving the work equipment and the payment at the average 4.23. The subordinate refers to these respectively issues which are the citizens cooperation and others organization at the average 4.00, work in responsible at the average 3.98, an accountable investigator work for average 3.90, the difficulty of law and rules at the average 3.80 and the relationship between a commander and colleague at the average 3.56.

The comparison of the problematic and difficulty to perform a criminal investigation in the investigator family of Metropolitan Police Bureau according to a personal factor found that the divergent in sex, age, education, monthly income and monthly benefit does not affect the noticeable outcome ($p > 0.05$). Similarly, the factor about career, which is classification, position, working and practicing terms, does not influence a distinctive result ($p > 0.05$). However, the different career division causes a particular result in statistic figure at 0.05.

Finally, the acknowledgement about the domestic violence in the investigator's family was not related to problematic and difficulty of performing an investigation action in domestic violence officer Metropolitan Police Bureau, such as 1) investigation 2) the law and the regulation and 3) responsibility.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	
บทสรุปผู้บริหาร	
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	6
1.7 กรอบแนวความคิดในการวิจัย	6
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
2.2 การบริหารงานสอบสวน ในกองบัญชาการตำรวจนครบาล	26
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
3.2 ขอบเขตของการวิจัย	38
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลการวิจัย	42
ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล	42
ส่วนที่ 2 ปัจจัยการปฏิบัติงาน	45
ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว	49
ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำ ด้วยความรุนแรงในครอบครัว	51

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
5.1 สรุปผลการวิจัย	68
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	73
5.3 ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	
แบบสอบถาม	89
ประวัติผู้วิจัย	97

สารบัญตาราง

ตาราง – กราฟที่	หน้า
1.1 สถิติจำนวนเหตุการณ์ที่ไม่เป็นคดีเกี่ยวกับความรุนแรงต่อบุคคลทั่วไป และความรุนแรงในครอบครัว จำนวนตามปีที่เกิดเหตุ พ.ศ.2525 – 2558 ในเขตกรุงเทพมหานคร	2
1.2 สถิติจำนวนเหตุการณ์ที่เป็นคดีในคดีความรุนแรงต่อบุคคลทั่วไป และความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามที่เกิดเหตุปี 2525 – 2558 ในเขตกรุงเทพมหานคร	3
2.1 ประเภทของความรุนแรง	10
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย	40
4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามเพศ	44
4.2 ปัจจัยที่ส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามอายุ	45
4.3 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	45
4.4 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	45
4.5 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน	46
4.6 ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามระดับชั้นยศ	46
4.7 ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง	47
4.8 ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามสังกัด	47
4.9 ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน	48
4.10 ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามการได้รับการอบรม	48
4.11 การอบรมเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550	49
4.12 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว จำแนกรายข้อ	50
4.13 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจ	52
4.14 ภาพรวมของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว	53
4.15 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน	54
4.16 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวด้านกฎหมายและกฎระเบียบ	55
4.17 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวด้านงานในความรับผิดชอบ	56
4.18 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทน	57

สารบัญตาราง - กราฟ (ต่อ)

ตาราง - กราฟที่	หน้า
4.19 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน	58
4.20 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น	59
4.21 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามเพศ	61
4.22 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามอายุ	62
4.23 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามระดับการศึกษา	62
4.24 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	63
4.25 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน	63
4.26 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามระดับชั้นยศ	64
4.27 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามตำแหน่ง	64
4.28 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามสังกัด	65
4.29 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยค่าของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามสังกัด LSD	65
4.30 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน	66
4.31 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามการได้รับการฝึกอบรม	67
4.32 ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว	67

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การใช้ความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อันอาจดูได้จากความเชื่อที่ว่าผู้ชายเป็นใหญ่เป็นผู้นำครอบครัว ส่วนผู้หญิงจะเป็นเพศที่ถูกกดขี่เอาไรต์เอาเปรียบจากฝ่ายชาย หรือมีการกระทำต่อบุคคลที่พัวอาศัยอยู่ด้วยกัน จนทำให้เกิดเป็นปัญหาความรุนแรงในครอบครัวปัญหาหนึ่ง นอกจากนี้ทัศนคติของสังคมรวมทั้งทัศนคติของผู้บังคับใช้กฎหมายยังมองปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวว่าเป็นเรื่องส่วนตัวบุคคลภายนอกไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว ผู้บังคับใช้กฎหมายจึงพยายามหลีกเลี่ยงในการใช้หลักกฎหมายดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ส่วนตัวผู้ถูกระทำเนื่องจากมีความผูกพันกับผู้กระทำทั้งทางอารมณ์และจิตใจ มีการพัวพันกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ส่วนตัว อาจหวาดกลัวถึงความปลอดภัยของตนเองและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงมักจะทนกับสภาพความรุนแรงที่เกิดขึ้นทำให้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวมิได้รับการแก้ไขที่ถูกวิธีและไม่สามารถคุ้มครองป้องกันเหยื่อที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงได้เลยแม้ว่าการใช้ความรุนแรงในครอบครัวจะเป็นความผิดอาญาแต่การลงโทษด้วยการจำคุกแม้ผู้กระทำความรุนแรงจะไม่มีโอกาสออกมากระทำความผิดในช่วงเวลาที่ถูกจำคุกได้แต่ผลกระทบที่มีต่อผู้ถูกระทำและบุคคลอื่นในครอบครัว ที่ต้องขาดที่พึ่งทางด้านเศรษฐกิจ ร่างกายและจิตใจ ย่อมทำให้ได้รับความทุกข์ทรมานไม่น้อยไปกว่าตัวผู้กระทำความผิดเลย แทนที่บุคคลในครอบครัวจะดูแลปกป้องซึ่งกันและกัน กลับกลายเป็นว่าเมื่อผู้กระทำได้รับโทษและพ้นโทษออกมา เหยื่อและบุคคลอื่นในครอบครัวยังต้องพบกับความหวาดระแวงกลัวว่าจะมีการแก้แค้นทำให้การใช้มาตรการทางอาญาลงโทษผู้ใช้ความรุนแรงกลับกลายเป็นการลงโทษบุคคลในครอบครัวทั้งหมดไปด้วย

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 จึงมองว่าการใช้กฎหมายอาญาและโทษทางอาญา ในการนำตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวมาลงโทษ เพื่อให้สอดคล้องกับความผิดตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อชดใช้ความผิดและเพื่อข่มขู่ให้เกรงกลัวนั้น จะไม่สามารถนำมาใช้บังคับกับความรุนแรงระหว่างบุคคลในครอบครัว ที่มีความผูกพันลึกซึ้งทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์ได้การลงโทษจำคุกหรือปรับผู้กระทำความผิดซึ่งยังคงต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับผู้เสียหาย นอกจากจะไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้แล้ว ยังเป็นการเพิ่มความเสี่ยงในการถูกระทำด้วยความรุนแรงซ้ำอีกเนื่องจากยังคงต้องพึ่งพาอาศัยอยู่ในสถานที่เดียวกันต่อไปการกำหนดโทษกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัวยังทำให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายประสบปัญหาว่าจะดำเนินการอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับพฤติกรรมดังกล่าว เพราะหากบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดก็อาจสร้างปัญหาแก่บุคคลที่อยู่ในครอบครัวนั้นที่ยังคงต้องพึ่งพาอาศัยกันเกือบทุกด้าน เท่ากับเป็นการบีบบังคับให้มีการใช้กำลังทำร้ายรุนแรงขึ้นกว่าเดิม เพื่อมิให้นำเรื่องดังกล่าวไปแจ้งความร้องทุกข์และดำเนินคดีอาญาอาจทำให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและร่างกายของเหยื่อ แต่ในขณะที่เดียวกันหากเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายไม่บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด กฎหมายก็จะไร้ความหมายและขาดความศักดิ์สิทธิ์ทั้งยังเปิดโอกาสให้

บุคคลที่มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในครอบครัวเข้าใจว่าสามารถกระทำได้โดยที่กฎหมายไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวพนักงานสอบสวนเป็นเจ้าของพนักงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนดำเนินคดีอาญา และเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ประกอบกับกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศ จึงมีความสนใจค้นหามูลข้อหาทางสถิติและพบว่า

ตารางที่ 1.1 สถิติจำนวนเหตุการณ์ที่ไม่เป็นคดีเกี่ยวกับความรุนแรงต่อบุคคลทั่วไปและความรุนแรงในครอบครัวจำแนกตามปีที่เกิดเหตุ ปี พ.ศ. 2525 – 2558 ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปีที่เกิดเหตุ	จำนวนเหตุการณ์	ร้อยละ	จำนวนผู้กระทำ							จำนวนผู้ถูกระทำ						
			ชาย		หญิง		ไม่ระบุ		รวม	ชาย		หญิง		ไม่ระบุ		รวม
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
2552	11	9.24	8	6.78	2	1.69	0	0.00	10	0	0.00	11	9.32	0	0.00	11
2553	24	20.17	21	17.80	4	3.39	0	0.00	25	0	0.00	24	20.34	0	0.00	24
2554	12	10.08	12	10.17	0	0.00	0	0.00	12	0	0.00	12	10.17	0	0.00	12
2555	16	13.45	13	11.02	3	2.54	0	0.00	16	0	0.00	16	13.56	0	0.00	16
2556	22	18.49	19	16.10	3	2.54	0	0.00	22	0	0.00	22	18.64	0	0.00	22
2557	7	5.88	6	5.08	1	0.85	0	0.00	7	0	0.00	7	5.93	0	0.00	7
2558	27	22.69	22	18.64	2	1.69	2	1.69	26	2	1.69	23	19.49	1	0.85	26
รวม	119	100.00	101	85.59	15	12.71	2	1.69	118	2	1.69	115	97.46	1	0.85	118

ที่มา: ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2559

ตารางที่ 1.2 สถิติจำนวนเหตุการณ์ที่เป็นคดี ในคดีความรุนแรงต่อบุคคลทั่วไป และความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามปีที่เกิดเหตุ ปี พ.ศ. 2525- 2558 ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปีที่เกิดเหตุ	จำนวนเหตุการณ์	ร้อยละ	จำนวนผู้กระทำ							จำนวนผู้ถูกระทำ						
			ชาย		หญิง		ไม่ระบุ		รวม	ชาย		หญิง		ไม่ระบุ		รวม
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
2554	3	30.00	1	12.50	1	12.50	0	0.00	2	2	25.00	0	0.00	0	0.00	2
2555	2	20.00	1	12.50	0	0.00	0	0.00	1	0	0.00	1	12.50	0	0.00	1
2558	5	50.00	5	62.50	0	0.00	0	0.00	5	0	0.00	5	62.50	0	0.00	5
รวม	10	100.00	7	87.50	1	12.50	0	0.00	8	2	25.00	6	75.00	0	0.00	8

ที่มา: ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2559

ตามสถิติข้างต้นจะเห็นถึงความแตกต่างที่การกระทำความรุนแรงในครอบครัวไม่เข้าสู่กระบวนการสอบสวนตามพระราชบัญญัติ อีกทั้งยังมีการกล่าวอ้างจากผู้เกี่ยวข้องถึงสถานการณ์ดังกล่าว อาทิ

พ.ต.อ.หญิงปวีณา เอกฉัตร พนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ หัวหน้าพนักงานสอบสวน สน.สมเด็จพระยา (ยศและตำแหน่งในขณะนั้น) กล่าวไว้ในหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 17 พฤศจิกายน 2558 ว่า

“การดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่ไม่มีการร้องขอให้ดำเนินคดีเพราะขึ้นอยู่กับผู้เสียหายที่จะร้องขอที่ผ่านมาพบว่ามีไม่ถึงร้อยละ 10 อาจเป็นเพราะสาเหตุหากมีการดำเนินคดีจะทำให้อยู่ร่วมกันต่อไปไม่ได้ ไม่มีอะไรเป็นหลักประกันว่า เมื่อมีการร้องขอให้ดำเนินคดีจะมีคดีอาญาตามมาด้วยหรือไม่”

นายสิทธิศักดิ์ วนะชกิจ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค 7 (ยศและตำแหน่งในขณะนั้น) กล่าวไว้ในหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 17 พฤศจิกายน 2558 ว่า

“พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว ที่มีผลบังคับใช้แล้ว แต่ปรากฏว่ามีคดีขึ้นสู่ศาลน้อยมาก ทำให้กระบวนการยุติธรรมไม่สามารถเข้าถึงได้ ส่วนใหญ่จบที่คดีการทำร้ายร่างกาย จากข้อมูลพบว่าคดีที่เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวที่ขอชั้นสูตรเพื่อนำไปขึ้นคดีกว่า 800 ราย แต่มีการดำเนินคดีเพียงร้อยละ 12 โดยผู้หญิงที่ได้รับความเสียหายไม่เข้าไปแจ้งความเกิดความอับอายและไม่ต้องการให้เกิดความสัมพันธ์ในครอบครัวมีปัญหา”

จึงเห็นว่ายังมีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินคดี ทางผู้วิจัยเห็นว่าส่วนหนึ่งเกิดจากขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน จากรูปแบบของกฎหมายที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนดำเนินการไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ มีข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนที่แตกต่างจากการปฏิบัติทั่วไป จนทำให้พระราชบัญญัติดังกล่าวไม่เกิดผลสมตามเจตนารมณ์ และจากที่สัมผัสถึงปัญหาของผู้วิจัยเอง พบว่า การปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้มีน้อยมาก อันอาจเกิดจากตัวบทกฎหมายที่ไม่เอื้ออำนวยในเรื่องต่างๆ จึงต้องการทำวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนของพนักงานสอบสวนเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาให้เกิดประโยชน์เป็นรูปธรรมสมตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้แก่เพศอายุ ระดับการศึกษา เงินเดือนเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวแตกต่างกัน

2. ปัจจัยการปฏิบัติงานได้แก่ระดับชั้นยศ ตำแหน่ง สังกัด ระยะเวลาการปฏิบัติงานและการฝึกอบรมที่แตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว แตกต่างกัน

3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลประกอบด้วย 6 ด้าน คือ (1) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน (2) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ (3) ด้านงานในความรับผิดชอบ (4) ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทน (5) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน (6) ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการปฏิบัติงาน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

2. **ขอบเขตด้านประชากร** ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่พนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลซึ่งดำรงตำแหน่งในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 จำนวนทั้งหมด 1,911 นาย

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุระดับการศึกษา เงินเดือนเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน

3.2 ปัจจัยการปฏิบัติงานได้แก่ระดับชั้นยศ ตำแหน่ง สังกัด ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และการฝึกอบรม

3.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว

ตัวแปรตาม คือ ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลประกอบด้วย 6 ด้าน คือ (1) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน (2) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ (3) ด้านงานใน

ความรับผิดชอบ (4) ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทน (5) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน (6) ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความรุนแรงในครอบครัว หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่มุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือการกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจหรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัวรวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน

2. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนหมายถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของพนักงานสอบสวน ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ (1) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน (2) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ (3) ด้านงานในความรับผิดชอบ (4) ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทน (5) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน (6) ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น

2.1 ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน หมายถึง การปฏิบัติงานสอบสวนของพนักงานสอบสวนในคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

2.2 ด้านกฎหมายและกฎระเบียบหมายถึง การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบของพนักงานสอบสวนในคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

2.3 ด้านงานในความรับผิดชอบหมายถึงงานในความรับผิดชอบในคดีอื่น ๆ ของพนักงานสอบสวน

2.4 ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทนหมายถึง ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้และค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ในคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

2.5 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ของพนักงานสอบสวนในคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

2.6 ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น หมายถึง ความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ในคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวหมายถึง ความรู้ความเข้าใจของพนักงานสอบสวน เกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว ระเบียบและกฎกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

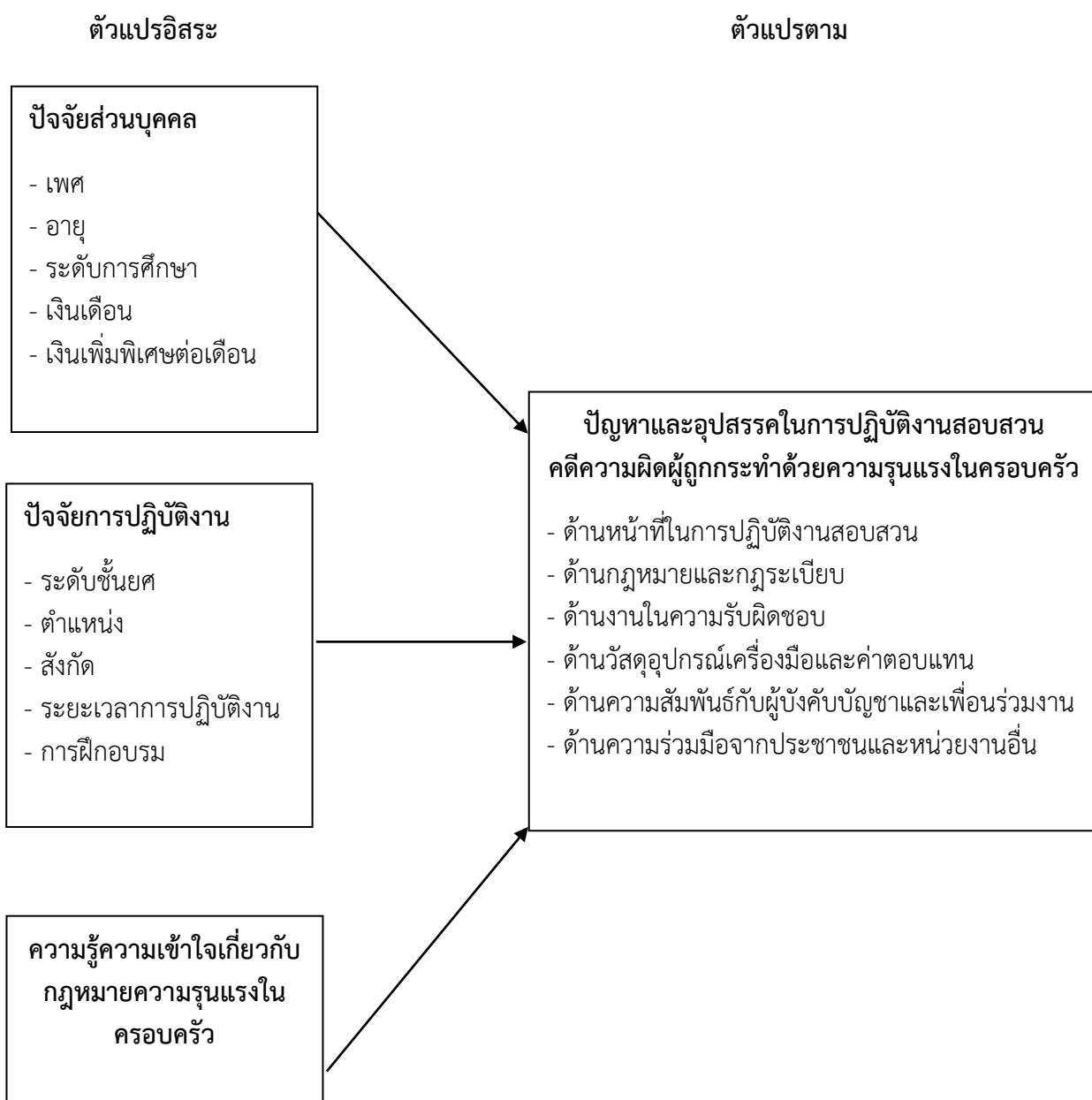
4. พนักงานสอบสวน หมายถึงข้าราชการตำรวจซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนดำรงตำแหน่งรองสารวัตรสารวัตร รองผู้กำกับการหรือผู้กำกับการในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

2. ผู้บริหารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สามารถนำข้อค้นพบจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลโดยการพัฒนาและปรับปรุงระบบการสอบสวนให้ดีขึ้นและนำไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานอื่น ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อไป

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัว แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานและความหมายและอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน

2.2 การบริหารงานสอบสวนในกองบัญชาการตำรวจนครบาล

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว

1) ความหมายของความรุนแรง

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, WHO) ให้ความหมายของการใช้ความรุนแรง หมายถึง “การกระทำที่มีเจตนาที่แสดงออกมาทางร่างกาย การขู่บังคับ การแสดงอำนาจต่อตนเองบุคคลอื่น กลุ่มบุคคล หรือชุมชน เพื่อก่อให้เกิดการบาดเจ็บ การเสียชีวิต ความสะเทือนใจ ความสูญเสีย หรือการถูกทอดทิ้ง”(Krug EG, Dahlberg TT, Mercy JA, Zwi AB, Lozano R (Eds.), 2002 : 5) สำหรับ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 มาตรา 3 ให้คำนิยาม “ความรุนแรงในครอบครัว” หมายความว่า การกระทำใด ๆ โดยมีมุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพหรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายจิตใจหรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบแต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาทกกก

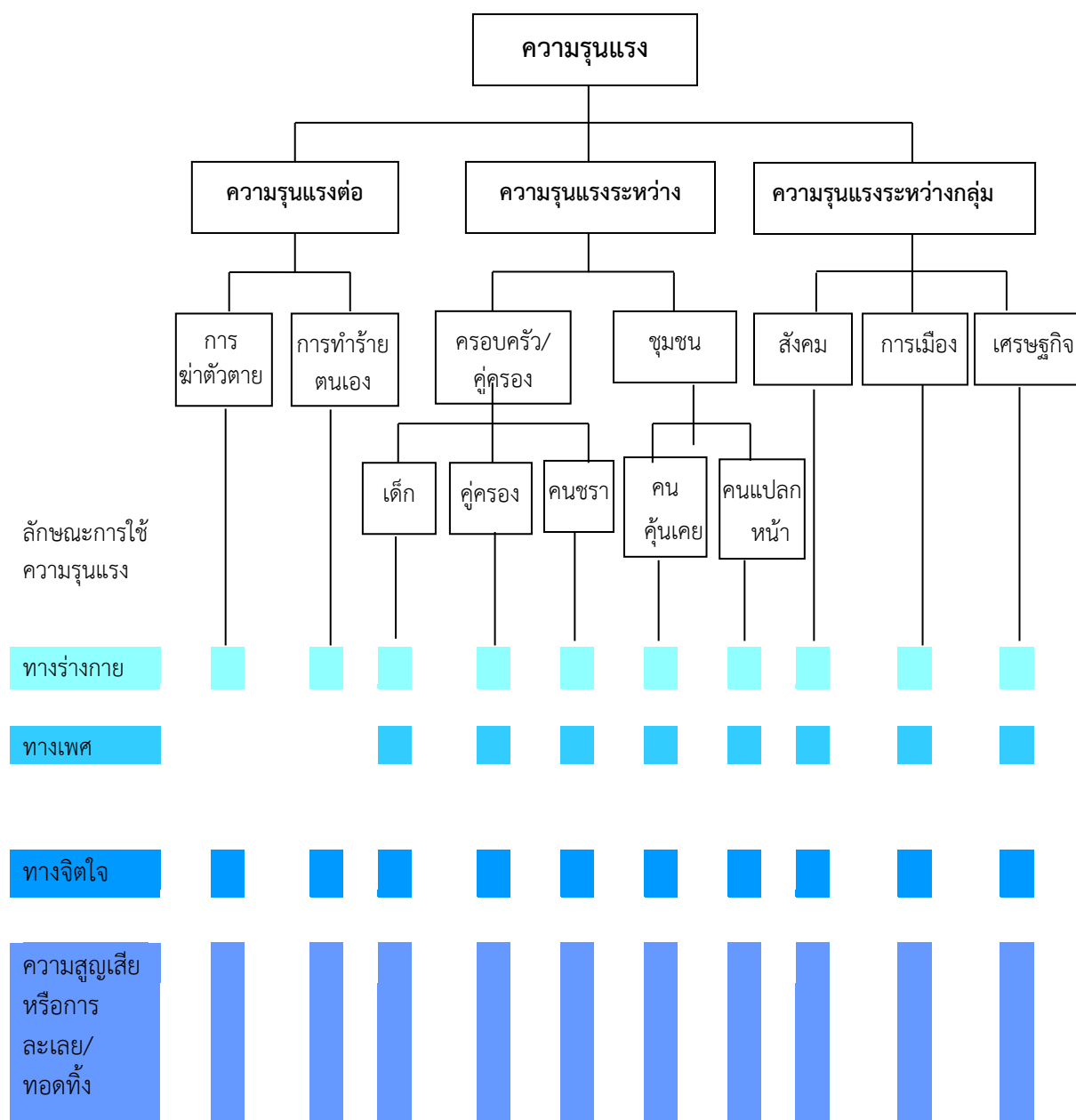
องค์การอนามัยโลกแบ่งประเภทของความรุนแรงไว้ 3 กลุ่มคือ (Krug EG, Dahlberg TT, Mercy JA, Zwi AB, Lozano R (Eds.),2002 : 6)

(1) ความรุนแรงต่อตนเอง (self-directed violence) เป็นลักษณะความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากบุคคลกระทำต่อตนเองได้แก่การทำร้ายตัวเองทำให้ตัวเองได้รับบาดเจ็บหรือทำร้ายคนอื่นหรือทำให้คนอื่นหรือตนเองต้องตกอยู่ในความเสี่ยงต่ออันตรายการฆ่าตัวตายมีระดับตั้งแต่การคิดฆ่าตัวตายการพยายามฆ่าตัวตายและการฆ่าตัวตายโดยสมบูรณ์

(2) **ความรุนแรงระหว่างบุคคล** (interpersonal violence) เป็นความรุนแรงที่กระทำโดยบุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่นประกอบด้วยความรุนแรงในครอบครัวซึ่งเป็นความรุนแรงระหว่างสมาชิกในครอบครัวได้แก่ความรุนแรงระหว่างคู่สมรสความรุนแรงต่อเด็กผู้หญิงหรือผู้สูงอายุในครอบครัวหรือความรุนแรงในชุมชน ซึ่งเป็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลภายนอกบ้านที่คุ้นเคยกันหรือเกิดจากการกระทำของผู้อื่นที่ไม่รู้จักกันคนแปลกหน้าโดยไม่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกันเช่น การทะเลาะวิวาทกันของวัยรุ่นการล้วงละเมิดทางเพศ เป็นต้น

(3) **ความรุนแรงระหว่างกลุ่มบุคคล** (collective violence) เป็นการกระทำโดยกลุ่มบุคคลกลุ่มใหญ่เป็นความรุนแรงที่เกิดจากรัฐหรือประเทศซึ่งอาจแอบแฝงอยู่ในรูปแบบของการใช้กฎหมายทางสังคมเป็นเครื่องมือเช่นความไม่เท่าเทียมกันทางเพศซึ่งความรุนแรงด้านนี้ประกอบด้วยความรุนแรงทางสังคมเช่นการเหยียดผิวเชื้อชาติ/กลุ่มชนการก่อการร้ายหรือความรุนแรงโดยกลุ่มประท้วงความรุนแรงทางการเมืองและความรุนแรงจากสงคราม เป็นต้น

ประเภทของความรุนแรง สรุปดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ประเภทของความรุนแรงและลักษณะการใช้ความรุนแรง
ที่มา : Krug EG, Dahlberg TT, Mercy JA, Zwi AB, Lozano R (Eds.), 2002 : 7

นอกจากนี้ องค์การอนามัยโลกได้แบ่งลักษณะของการใช้ความรุนแรงมี 4 รูปแบบ (ภาพที่ 2.1) ได้แก่ (Krug EG, Dahlberg TT, Mercy JA, Zwi AB, Lozano R (Eds.), 2002 : 6-7)

(1) ความรุนแรงทางร่างกาย (Physical violence) หมายถึง การได้รับบาดเจ็บโดยผู้กระทำความรุนแรงในรูปแบบการเขี่ยนตีเตะ กัดหรือวิธีอื่นทำให้ผู้ถูกกระทำได้รับบาดเจ็บ เช่น กระตุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท ทั้งนี้ ต้องคำนึงบริบทของแต่ละวัฒนธรรมด้วยและเป็นเหตุที่การณ์ที่ไม่ใช่อุบัติเหตุ

(2) ความรุนแรงทางเพศ (Sexual violence) หมายถึง การกระทำใดๆ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ผู้ถูกกระทำเป็นเครื่องมือตอบสนองความต้องการทางเพศของผู้กระทำ หรือตกลงยินยอมร่วมและการกระทำนั้นอาจใช้กำลังบังคับข่มขู่หรือหลอกล่อ ชักชวนให้สิ่งตอบแทน

(3) ความรุนแรงทางจิตใจ (Psychological violence) หมายถึง การทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผลทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่าหรือลดคุณค่าความเป็นมนุษย์

(4) ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลย/ทอดทิ้ง (Deprivation or neglect) หมายถึง การไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอ รวมถึงการทอดทิ้งทางกาย

2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัว

ความรุนแรงในครอบครัวสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกระดับของสังคมและมาจากหลายปัจจัย ทั้งปัจจัยด้านบุคคล ครอบครัว สังคมวัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ปัจจัยทั้งหมดล้วนเป็นปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) ที่นำไปสู่การกระทำรุนแรงในครอบครัวโดยพบว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (อังคณาช่วยคำชู, 2555 :135-136)

(1) ปัจจัยด้านค่านิยมเจตคติที่สังคมยังมีค่านิยมและเจตคติที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงกับชาย เช่น แนวคิดที่ว่าภรรยาเป็นสมบัติของสามี ลูกเป็นสมบัติของพ่อแม่ ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิง ผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศ เจตคติของสังคมในเรื่องบทบาทหญิงชายให้ความสำคัญและคาดหวังเพศชายในฐานะผู้นำผู้ตัดสินใจ ผู้สืบทอดเชื้อสายทางครอบครัว เพราะเพศชายมีร่างกายที่แข็งแรงกว่าสามารถปกป้องผู้อ่อนแอทางร่างกายคือผู้หญิงและเด็กได้ และมีความเชื่อที่ผิดๆ เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรง เช่น ความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัวความรุนแรงทางเพศเกิดขึ้นเพราะผู้หญิงเป็นฝ่ายผิดหรือสมยอมเอง ทำให้ผู้ประสบปัญหาพยายามปิดไว้เป็นความลับและด้วยความเชื่อดังกล่าว ทำให้คนในสังคมไม่ต้องการเข้าไปยุ่งเกี่ยวและให้ความช่วยเหลือทำให้ปัญหาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

(2) ปัจจัยด้านครอบครัวความไม่พร้อมที่จะมีครอบครัว ตั้งแต่ ร่างกาย จิตใจ อายุ สุขภาพอนามัย และฐานะทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวได้ รวมทั้งพฤติกรรมของคู่สมรสได้ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว เช่น การนอกใจคู่สมรส การดื่มสุราการ ดิตการพนัน การไม่ช่วยแบ่งเบาภาระในครอบครัว เช่น ด้านเศรษฐกิจ งานบ้าน การดูแลลูก การขาดการให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวเป็นพ่อแม่ที่ดี หน้าที่ของพ่อแม่การเลี้ยงดูให้ความอบอุ่นแก่ลูกการอบรมเลี้ยงดูลูกชายหญิงไม่เท่าเทียมกัน ขณะที่ลูกผู้หญิงได้รับการอบรมให้เป็นกุลสตรีว่านอนสอนง่าย ในขณะที่อบรมลูกผู้ชายให้เข้มแข็งมีความเป็นลูกผู้ชายมีอิสระมีเจตคติเรื่องเพศที่สามารถแสดงออกได้เต็มที่ รวมทั้งการอบรมเลี้ยงดูที่ขาดศีลธรรมจริยธรรม ขาดการศึกษาที่ทำให้ไม่รู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง การขาดความรู้ในเรื่องการวางแผนครอบครัว ขาดทักษะชีวิตทักษะในการสื่อสารที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่ ไม่ใช่เอาชนะกันด้วยเหตุผลอย่างเดียว

(3) ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ จากปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ การเลิกจ้างงาน ธุรกิจล้มละลาย ค่าครองชีพสูง ทำให้เกิดความเครียด เป็นสาเหตุที่ช่วยให้เกิดความรุนแรงทุกรูปแบบทั้งในครอบครัวและสังคม ลักษณะนิสัยการใช้ง่ายเกินตัว บริโภคนิยม วัตถุนิยม ทำให้มีการกู้หนี้และก่อให้เกิดความเครียด

(4) สื่อภาพลามกอนาจารต่างๆ ที่เผยแพร่ทางสื่อต่างๆ เช่น วิดีโอ หนังสือ ภาพยนตร์ รูปภาพ สื่อทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้งการเสพยาของมีนเมา และการเที่ยวในสถานเริงรมย์ต่างๆ มีส่วนช่วยทำให้เกิดความรู้สึกทางเพศ อาจชักจูงไปในทางที่ไม่เหมาะสมหรือก่อให้เกิดความรุนแรงได้

(5) ปัจจัยด้านการศึกษา พบว่า ระบบการศึกษายังไม่ให้ความสำคัญในการบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องจริยธรรมทางเพศ การเป็นพ่อแม่ที่ดี สิทธิสตรี สิทธิเด็ก และสิทธิมนุษยชน การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษายังไม่เป็นที่ยอมรับอย่างจริงจัง เนื่องจากเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ปกปิด มีผลทำให้วัยรุ่นเกิดความอยากรู้อยากเห็นอยากลองเมื่อมีอารมณ์ทางเพศเกิดขึ้น (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, 2553 : 3)

(6) ปัจจัยด้านสังคม จากรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านความรุนแรงของประเทศไทยพบว่ามีปัจจัยที่ก่อให้เกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัวดังนี้คือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้ขาดสติสัมปชัญญะและเกิดการทำร้ายรองลงมาคือปัญหาการพนันปัญหาหนี้สินจนก่อให้เกิดความเครียดและปัจจัยเกี่ยวกับสื่อที่สะท้อนเร้าอารมณ์ให้เกิดการกระทำความรุนแรง (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, 2553 : 21) ปัญหาความรุนแรงที่สามมีกระทำต่อภรรยาคือปัจจัยส่วนบุคคลของผู้กระทำ เช่นการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ติดสารเสพติดและเล่นการพนัน (บุญเสริม หุตะแพทย์, 2557 : 14)

3) สาเหตุของความรุนแรงในครอบครัว

ความรุนแรงในครอบครัวมีความเกี่ยวพันกับความไม่เท่าเทียมของบทบาทและโครงสร้างทางสังคมที่มีวัฒนธรรมแบบชายเป็นใหญ่เพศสภาวะของผู้ชาย ชายที่มีความแข็งแรงกว่าผู้หญิง และทัศนคติแบบชายเป็นใหญ่ที่ทำให้ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิง (บุญเสริม หุตะแพทย์, 2557 : 14) โดยสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกระดับของสังคมและเกิดจากหลายสาเหตุรวมกัน ทั้งสาเหตุด้านตัวบุคคล สาเหตุด้านครอบครัว สาเหตุด้านสังคม และสาเหตุจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (วัชรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล; อุทัยวรรณ แจ่มสุธี และ อำนาจ เนตยสุภา, 2546 : 45) และจากการศึกษาความเชื่อในบทบาททางเพศในสามีที่กระทำรุนแรงต่อภรรยา พบว่า สามีที่กระทำรุนแรงต่อภรรยามีความเชื่อที่ต่างจากสามีทั่วไป โดยเชื่อว่า ผู้หญิงเป็นสาเหตุให้สามีต้องกระทำรุนแรง สามีติภรรยาได้ถ้าไม่นับถือญาติหรือบรรพบุรุษของสามี สามีควรได้รับการอภัยถ้าติภรรยาที่ไม่ยอมทำงานบ้าน และสามีไม่ควรถูกตำหนิโทษถ้าติภรรยาของตน แนวคิดที่ว่าภรรยาเป็นสมบัติของสามี ลูกเป็นสมบัติของพ่อแม่ ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิง ผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศ เจตคติของสังคมในเรื่องบทบาทหญิงชายให้ความสำคัญและคาดหวังเพศชายในฐานะผู้นำผู้ตัดสินใจผู้สืบทอดเชื้อสายทางครอบครัว เพราะเพศชายมีร่างกายที่แข็งแรงกว่า สามารถปกป้องผู้อ่อนแอทางร่างกายคือผู้หญิงและเด็กได้ (กฤตยา แสงเจริญ, 2545 : 25-32)

นอกจากนี้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว อาจเกิดจากการปลูกฝังค่านิยมของสังคมที่ว่า สถานภาพของผู้ชายอยู่เหนือผู้หญิง ผู้ชายจะพยายามแสดงอำนาจเหนือเพศที่อ่อนแอกว่าทางร่างกาย จึงทำให้เกิดกรณีสามีทำร้ายร่างกายภรรยา ลูกสาว หรือหลานสาวที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน (คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเด็ก, 2548 : 5)

ด้วยความเชื่อดังกล่าวทำให้คนในสังคมไม่ต้องการเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือให้ความช่วยเหลือทำให้ปัญหาเพิ่มขึ้นการให้ความสำคัญและคาดหวังเพศชายในฐานะผู้นำผู้ตัดสินใจผู้สืบทอดเชื้อสายทางครอบครัว จะเห็นได้ชัดเจนในกรณีความรุนแรงในครอบครัวซึ่งมาจากความเชื่อ

ของสังคมแต่ดั้งเดิมเกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงกับชาย เช่น แนวคิดที่ว่าภรรยาเป็นสมบัติของสามี ลูกเป็นสมบัติของพ่อแม่ ลูกผู้หญิงถูกอบรมสั่งสอนให้ว่านอนสอนง่าย และเมื่อแต่งงานก็ต้องเชื่อฟังสามี เก่งงานบ้านงานเรือน ในขณะที่ผู้ชายต้องเข้มแข็งมีอำนาจเหนือผู้หญิง ผู้ชายจึงมีฐานะเป็นผู้นำผู้ดูแลคุ้มครองผู้หญิงและเด็ก แต่ก็มีสิทธิที่จะใช้อำนาจบังคับควบคุมหรือแม้แต่ทำร้ายร่างกายจิตใจได้ (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, 2553 : 32-33)

2.1.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัว

1) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ได้กำหนดมาตรการที่สะท้อนให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายซึ่งมีความสำคัญ 3 ประการด้วยกัน ดังนี้ (มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์,ม.ป.ป. :1-2)

ประการที่ 1 เจตนารมณ์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัว

เมื่อได้พิจารณาหลักการตลอดจนมาตรการทางกฎหมายที่สำคัญที่กำหนดในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 อาทิเช่น การกำหนดโทษทางอาญาต่อผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวไว้โดยเฉพาะตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ลบล้างการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น หากการกระทำดังกล่าวเข้าข่ายเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่นด้วยหรือการกำหนดให้ผู้ที่เป็นหรือทราบการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีหน้าที่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้ใช้วิธีการในการฟื้นฟูบำบัดรักษา คุ้มครองประพฤติกู้กระทำความผิดฯ แทนการลงโทษผู้กระทำความผิดเพื่อให้ผู้กระทำผิดกลับตัวและเป็นการป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำเป็นต้นเหล่านี้ล้วนเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เกิดการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวทั้งสิ้น

ประการที่ 2 เจตนารมณ์เพื่อปกป้องคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

การกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจัดให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการรักษาจากแพทย์ ขอรับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนจัดให้ผู้นั้นร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือการให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่บุคคลผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราว เหล่านี้ล้วนเป็นมาตรการทางกฎหมายที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดขึ้นโดยมุ่งหวังให้เกิดการปกป้องคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวซึ่งอยู่ในสถานะที่ต้องบอบช้ำทั้งทางสภาพร่างกายและจิตใจ เป็นต้น

ประการที่ 3 เจตนารมณ์เพื่อรักษาความสัมพันธ์ในครอบครัว

ดังที่กล่าวไปแล้ว ปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่มีความละเอียดอ่อนซับซ้อนเกี่ยวพันกับบุคคลใกล้ชิดในครอบครัว หากผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวยังประสงค์ที่จะรักษาความสัมพันธ์ในครอบครัวต่อไปกฎหมายก็เปิดช่องให้โดยการกำหนดให้ความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัวเป็นความผิดที่ยอมความได้ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลอาจตั้งผู้ประนีประนอมเพื่อให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือในการไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้

ยอมความกัน หรืออาจมอบหมายให้นักสังคมสงเคราะห์ หน่วยงานสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลใด ช่วยเหลือใกล้เคียงให้คู่ความได้ยอมความกัน เป็นต้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

ความหมายและขอบเขตของความรุนแรงในครอบครัว

ตามมาตรา 3 ซึ่งได้บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้

“ความรุนแรงในครอบครัว” หมายความว่า การกระทำใดๆ โดยมุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายจิตใจหรือสุขภาพหรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายจิตใจหรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัวหรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการไม่กระทำการหรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบแต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าวแล้วสามารถอธิบายความหมายหรือลักษณะของ “ความรุนแรงในครอบครัว” ได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ (มาตราลักษณะ ออรั้งโรจน์, ม.ป.ป. : 3-4)

1. การกระทำใดๆ โดยมุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจหรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัวกล่าวคือ ผู้กระทำการใดๆ โดยมีเจตนาเพื่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจหรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว ก็ถือเป็นการกระทำ “ความรุนแรงในครอบครัว” ไม่ว่าจะการกระทำนั้นจะก่อให้เกิดผลบาดเจ็บสาหัส บาดเจ็บธรรมดา หรือไม่ถึงกับเป็นอันตรายใดๆ เลยก็ตาม ดังนั้น ต้องพิจารณาจากเจตนาที่มุ่งประสงค์เป็นสำคัญ ว่าเจตนาที่มุ่งประสงค์กระทำนั้นถึงขนาดที่จะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจหรือสุขภาพด้วย

อย่างไรก็ตามมีปัญหาต้องพิจารณาว่าอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นอันตรายต่อร่างกาย จิตใจหรือสุขภาพตามความหมายของนิยามข้างต้น ซึ่งอาจพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

- อันตรายต่อร่างกาย อาจพิจารณาได้ว่า การกระทำที่มุ่งประสงค์นั้นเกิดเป็นอันตรายต่อเนื้อตัวร่างกายของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือไม่ ซึ่งอาจใช้หลักเกณฑ์การวินิจฉัยทางการแพทย์ เช่น สามีตบตีทำร้ายร่างกายภรรยา เกิดผลบาดเจ็บสาหัส บาดเจ็บธรรมดา หรือฟกช้ำ

- อันตรายต่อจิตใจ หากพิจารณาจากนิยามในประมวลกฎหมายอาญาประกอบด้วย คำพิพากษาศาลฎีกาจะถือเป็นอันตรายต่อจิตใจต้องเป็นกรณีที่มีการกระทำถึงขนาดที่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจ สภาพจิตผิดปกติ เช่น สลบ หมดสติ มีนงง จิตฟั่นเฟือน ตกใจกลัวถึงขนาดประสาทเสีย หรือวิตกกังวลจนประสาทเสีย ซึ่งอาจต้องพิสูจน์ได้ในทางการแพทย์หรือจิตเวช

ส่วนการทำให้โกรธ ทำให้กลัว ทำให้เสียความรู้สึก น้อยใจ เจ็บใจ แค้นใจหรือการทำให้เสียใจโดยทั่วไปเป็นเพียงอารมณ์ซึ่งเป็นอาการอันเกิดจากจิตใจ ไม่ใช่เป็นอันตรายที่เกิดกับจิตใจโดยแท้

อย่างไรก็ตามอาจมีกรณีที่การกระทำนั้นไม่ถึงขั้นทำให้สลบ หมดสติ มีนงง จิตฟั่นเฟือน ตกใจกลัวถึงขนาดประสาทเสีย หรือวิตกกังวลจนประสาทเสีย แต่การกระทำดังกล่าวอาจส่งผลให้ผู้ถูกกระทำได้รับความกระทบต่อสภาพจิตใจมากไปกว่า การเกิดอารมณ์โกรธน้อยใจ เจ็บใจ

หรือแค้นใจ ถึงขั้นเทียบเท่ากรณีจิตฟั่นเฟือน ตกใจกลัวถึงขนาดประสาทเสีย หรือวิตกกังวลจนประสาทเสีย ได้โดยอาจพิจารณาจากปัจจัยอื่นร่วมด้วย ดังนี้

- พิจารณาความรุนแรงของการกระทำว่าการกระทำนั้นตามมาตราฐานของวิญญูชนแล้วถือเป็นการกระทำที่รุนแรงหรือไม่ เช่น สามีร่วมเพศกับบุคคลอื่นต่อหน้าภรรยา
- พิจารณาจากฐานะและความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ
- พิจารณาจากลักษณะของการกระทำ เช่น กระทำในลักษณะเปิดเผยประจานหรือไม่

- พิจารณาจากความถี่ของการกระทำ ว่ากระทำบ่อยครั้งแค่ไหน เพียงไร
- อันตรายต่อสุขภาพ คือ การกระทำนั้นทำให้เสียสุขภาพหรือเกิดการเจ็บป่วยซึ่งจำต้องอาศัยการวินิจฉัยทางการแพทย์เช่นเดียวกัน เช่น การแอบใส่ยาลดน้ำหนักให้คู่สมรสกินเพื่อลดน้ำหนักอย่างรวดเร็วจนเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

2. กระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจหรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว กล่าวคือ ผู้กระทำกระทำการใดโดยเจตนาซึ่งการกระทำดังกล่าวมีลักษณะที่วิญญูชนพิจารณาแล้วเห็นว่า “น่าจะก่อให้เกิดอันตราย” แก่ร่างกาย จิตใจหรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว แม้ผู้กระทำจะไม่รู้ว่าการกระทำดังกล่าวน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจหรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว

3. บังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบแต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท อย่างไรก็ตาม การกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้บุคคลในครอบครัวได้รับอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ ไม่ถือว่าเป็นความรุนแรงในครอบครัว

นอกจากการทำความเข้าใจความหมายของ “ความรุนแรงในครอบครัว” แล้ว จำต้องทำความเข้าใจความหมายของคำว่า “บุคคลในครอบครัว” ด้วย เนื่องจากการกระทำที่จะถือได้ว่าเป็นการกระทำความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัวตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ได้นั้นต้องเป็นกรณีบุคคลในครอบครัว หรืออาจเป็นบุคคลอื่นที่มีไขบุคคลในครอบครัว ร่วมกับบุคคลในครอบครัว (ซึ่งเป็นผู้ลงมือกระทำความผิด) กระทำความรุนแรงต่อบุคคลในครอบครัวเท่านั้น

ความหมายของคำว่าบุคคลในครอบครัวพิจารณาได้จากมาตรา 3 ซึ่งได้บัญญัติว่า (มาตาลักษณะ ออรุ่งโรจน์,ม.ป.ป. :5-6)

ในพระราชบัญญัตินี้...

“บุคคลในครอบครัว” หมายความว่าคู่สมรสคู่สมรสเดิมผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสบุตรบุญธรรมสมาชิกในครอบครัวรวมทั้งบุคคลใดๆที่ต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน

จากบทบัญญัติดังกล่าวสามารถทำความเข้าใจได้ว่า “บุคคลในครอบครัว” ตามพระราชบัญญัตินี้มีความหมายกว้างนอกเหนือจากความหมายตามกฎหมายครอบครัวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

บุคคลในครอบครัวตามพระราชบัญญัติฯ จึงหมายรวมถึง 1) คู่สมรส หมายถึง ชายและหญิงที่อยู่ร่วมกันโดยจดทะเบียนสมรส 2) คู่สมรสเดิม หมายถึง ชายและหญิงที่เคยจดทะเบียนสมรส ต่อมาภายหลังได้จดทะเบียนหย่า 3) ผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส 4) บุตร หมายถึงบุตรตามความเป็นจริง 5) บุตรบุญธรรม 6) สมาชิกในครอบครัวมีความหมายกว้าง หมายถึงบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือทางญาติพี่น้องกัน เช่น บิดามารดา พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ลุง ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นต้น 7) บุคคลใดๆที่ต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน หมายถึงบุคคลใดที่มีใช้บุคคลตามข้อ 1) – 6) ที่ต้องพึ่งพาอาศัยไม่ว่าจะทางเศรษฐกิจหรือสังคมและต้องปรากฏว่าบุคคลนั้นต้องพึ่งพาอาศัยหรืออยู่ในครัวเรือนเดียวกันในขณะที่มีการใช้ความรุนแรง เช่น คนรับใช้ (มาตาลักษณะ ออรุ่งโรจน์, ม.ป.ป. :6)

2) โครงสร้างองค์กรและบุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในครอบครัว

องค์กรหรือบุคลากรหลักที่ทำหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ประกอบไปด้วย (มาตาลักษณะ ออรุ่งโรจน์,ม.ป.ป. :7-9)

(1) **พนักงานเจ้าหน้าที่** ซึ่งเป็นบุคคลที่รัฐมนตรีแต่งตั้งและยังหมายความรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่หลักในการเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ที่เกิดเหตุเพื่อสอบถามและจัดให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับการตรวจรักษาจากแพทย์และได้รับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนจัดให้มีการร้องทุกข์เมื่อผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงประสงค์จะดำเนินคดี (มาตรา 6) นอกจากนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่บุคคลผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราวตามมาตรา 10

(2) **พนักงานสอบสวน** ซึ่งอาจเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีมอบหมายหรือเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในกรณีในท้องที่ที่ไม่มีพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีมอบหมาย โดยพนักงานสอบสวนเองมีอำนาจหน้าที่หลักเกี่ยวข้องกับการรับคำร้องทุกข์ หน้าที่เกี่ยวกับการสอบสวน หน้าที่เกี่ยวกับการร้องขอต่อศาลหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่เพื่อพิจารณาออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ตามมาตรา 10 และ 11 แห่งพระราชบัญญัติฯ การทำหน้าที่เกี่ยวกับการยอมความโดยจัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือก่อนการถอนคำร้องทุกข์ และกำหนดวิธีการตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา 12 เช่น กำหนดให้ใช้วิธีการฟื้นฟูบำบัดรักษา คุ้มครองประพฤติดูแลผู้กระทำความผิด ให้ผู้กระทำความผิดชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ ทำงานบริการสาธารณะ ละเว้นการกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวหรือการทำทัณฑ์บน มาเป็นเงื่อนไขในการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงและหน้าที่ปฏิบัติต่อสำนวนการสอบสวน พร้อมเสนอความเห็นควรสั่งฟ้อง ควรสั่งไม่ฟ้องหรือเสนอยุติคดีต่อพนักงานอัยการ

(3) **ผู้ประนีประนอม** ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือในการไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ยอมความกันทั้งนี้อาจเป็นบุคคลหรือ

คณะบุคคลซึ่งประกอบด้วย บิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติของผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลเห็นสมควร หน้าที่ที่สำคัญของผู้ประนีประนอม คือ เข้าร่วมประชุมเพื่อให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือในการไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ยอมความกัน ไม่ว่าในชั้นของ พนักงานสอบสวนหรือชั้นศาล และรายงานผลการไกล่เกลี่ยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลแล้วแต่กรณี ตลอดจนจัดทำเป็นบันทึกข้อตกลงสำหรับการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์หรือการถอนฟ้องโดย กำหนดแนวทางเงื่อนไขหรือข้อตกลงร่วมกัน เพื่อบำบัดฟื้นฟู แก้ไขปรับเปลี่ยนความประพฤติของผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว จากนั้นจัดให้มีการทำสัญญายอมความขึ้นหรือขอให้เรียกคู่ความมา ทำสัญญายอมความกันต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลในกรณีที่การไกล่เกลี่ยเป็นผลสำเร็จ

(4) ศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นศาลที่มีเขตอำนาจ ในการพิจารณาพิพากษากรณีความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว ไม่ว่าผู้กระทำเป็นเด็กหรือ ผู้ใหญ่ ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่ไม่มี ความผิดตามกฎหมายอื่นร่วมด้วยหรือมีความผิดตามกฎหมายอื่นร่วม ด้วยแต่ความผิดตามกฎหมายอื่นนั้นมิใช่ตราโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้ง จำทั้งปรับ โดยศาลมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์หรือออกคำสั่งใดๆ ตามที่เห็นสมควรเมื่อพนักงานสอบสวนร้องขอและในกรณีที่ศาลพิพากษาว่าผู้กระทำความรุนแรงใน ครอบครัวมีความผิด ศาลอาจกำหนดให้ใช้วิธีการฟื้นฟู บำบัดรักษา คุ้มครองประพฤติกผู้กระทำ ความผิดให้ผู้กระทำความผิดชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ทำงานบริการสาธารณะละเว้นการกระทำ อันเป็นเหตุให้เกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัวหรือทำทัณฑ์บนไว้ตามวิธีการและระยะเวลาที่ศาล กำหนดแทนการลงโทษผู้กระทำความผิดก็ได้

(5) สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว มีภารกิจในการพัฒนาและ เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมศักยภาพของสตรี ความเสมอภาคของหญิงและชาย และความเป็น ปึกแผ่นของครอบครัว เพื่อความมั่นคงในการดำรงชีวิตและเสริมสร้างและพัฒนามาตรการ กลไกใน การส่งเสริมศักยภาพของสตรี ความเสมอภาคของหญิงและชายและความเป็นปึกแผ่นของสถาบัน ครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประสานการปฏิบัติงานกับศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการ กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การสนับสนุนแก่พนักงาน เจ้าหน้าที่และศาลในการดำเนินการและบังคับการตามกระบวนการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความ รุนแรงในครอบครัว

(6) ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว เป็น หน่วยงานซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยปฏิบัติการในการสนับสนุนแก่พนักงานเจ้าหน้าที่และศาล โดยปฏิบัติในการรับแจ้งเหตุ ประสานพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าระงับเหตุความรุนแรงในครอบครัวรวมทั้ง การให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลอันเป็นข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงใน ครอบครัวเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการและบังคับให้เป็นไปตาม มาตรา 10 มาตรา 11 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัตินี้

3) โครงสร้างการดำเนินงาน กระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน (มาตาลักษณ์ ออรุงโรจน์, ม.ป.ป.:10-14)

(1) ขั้นตอนในชั้นการแจ้งเหตุกระทำความรุนแรงในครอบครัว

เมื่อเกิดการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวขึ้น หากผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้พบเห็นหรือทราบการกระทำดังกล่าวได้แจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา 5) พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขอเข้าไปในที่รโหฐานหรือเรียกบุคคลใดออกมาพบเพื่อสอบถามในกรณีที่ไม่มีผู้ใดออกมาพบ หรือไม่สามารถเปิดประตูเข้าไปได้ พนักงานเจ้าหน้าที่แต่เพียงลำพังไม่มีอำนาจเข้าไปในที่รโหฐาน พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องร้องขอความช่วยเหลือจากตำรวจเพื่อให้ตำรวจเข้าไปค้นเพื่อช่วยเหลือผู้ถูกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว รวมทั้งมีอำนาจจับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวถ้าได้กระทำตามหลักเกณฑ์เรื่องการค้นและจับบุคคลในที่รโหฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานอกจากนี้กฎหมายยังให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการรักษาจากแพทย์และขอรับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ตลอดจนจัดให้ผู้นั้นพบกับพนักงานสอบสวนเพื่อร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หากผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะดำเนินคดี แต่ถ้าผู้นั้นไม่อยู่ในวิสัยหรือมีโอกาสที่จะร้องทุกข์ได้ด้วยตนเองให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ร้องทุกข์แทนต่อพนักงานสอบสวน (มาตรา 6) โดยต้องดำเนินการร้องทุกข์ภายในกำหนด 3 เดือนนับแต่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวอยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้

- วิสัย หมายความว่า ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีสภาพร่างกายหรือจิตใจที่สามารถร้องทุกข์หรือแจ้งความ

- โอกาส หมายความว่า ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการที่จะร้องทุกข์หรือแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ดังนั้น ถ้าผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนภายในกำหนดเวลา อายุความดำเนินคดีย่อมระงับลง (มาตรา 7)

(2) ขั้นตอนในชั้นพนักงานสอบสวน

เมื่อมีการดำเนินการร้องทุกข์และพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์แล้วต้องดำเนินการสอบสวนโดยไม่ชักช้า แม้ว่าพนักงานสอบสวนจะไม่แน่ใจว่าเป็นความผิดฐานกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือไม่ โดยแจ้งให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวทราบถึงกระบวนการสอบสวนคดีการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวว่ามีความมุ่งหมายที่จะประสานความสัมพันธ์ในครอบครัวและการให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และการดูแลบุตร เป็นประการใดบ้าง ตลอดจนแจ้งให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวทราบถึงสิทธิในการได้รับการเยียวยาความเสียหายจากผู้ถูกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว โดยในการสอบปากคำผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พนักงานสอบสวนต้องจัดให้มีจิตแพทย์ นักจิตวิทยานักสังคมสงเคราะห์หรือบุคคลที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องขอคนหนึ่งคนใดร่วมอยู่ด้วยในขณะสอบปากคำเพื่อให้คำปรึกษาเว้นแต่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนไม่อาจรอจิตแพทย์ นักจิตวิทยานักสังคมสงเคราะห์หรือบุคคลที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องขอให้พนักงานสอบสวนทำการสอบปากคำไปก่อนโดยไม่ต้องมีบุคคลดังกล่าวร่วมอยู่ด้วยแต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรอบุคคลดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวน แต่หากเป็นกรณีที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีในวันสอบปากคำ ก็ต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 133 ทวิ

ซึ่งโดยหลักการแล้วพนักงานสอบสวนต้องส่งตัวผู้กระทำความผิด สำนักงานสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีการกระทำการอันเป็นความรุนแรงในครอบครัวต่อศาลเยาวชนและครอบครัวภายใน 48 ชั่วโมงนับแต่ได้ตัวผู้กระทำความผิด เช่นเดียวกับคดีที่อยู่ในเขตอำนาจศาลแขวง

หากมีความจำเป็นสามารถผิดฟ้องได้ไม่เกิน 3 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 6 วัน โดยให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา 8)

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีการกระทำความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว (ตามมาตรา 4 วรรคหนึ่ง) เป็นความผิดกรรมเดียวกับความผิดตามกฎหมายอื่น ถ้าความผิดตามกฎหมายอื่นมีอัตราโทษสูงกว่าอัตราโทษตามมาตรา 4 เช่น เป็นความผิดกรรมเดียวกับความผิดฐานทำร้ายร่างกาย (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 295) และทำร้ายร่างกายสาหัส (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 297) การพิจารณาคดีดังกล่าวให้ดำเนินคดีต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาความผิดตามกฎหมายอื่นนั้นซึ่งอาจเป็นศาลแขวง ศาลจังหวัด หรือศาลอาญาแล้วแต่กรณี

นอกจากนี้ ในระหว่างขั้นตอนที่มีการสอบสวนอยู่นั้น กฎหมายให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่บุคคลผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราว กล่าวคือ การออกคำสั่งใดๆได้เท่าที่จำเป็นและสมควรเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราวรวมถึงการให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์การให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เบื้องต้นตามสมควรแก่ฐานะการออกคำสั่งห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้าไปในที่พำนักของครอบครัวหรือเข้าใกล้ตัวบุคคลใดในครอบครัวตลอดจนการกำหนดวิธีการดูแลบุตรไม่ว่าจะมีคำร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องเสนอมาตรการหรือวิธีการที่ตนออกคำสั่งกำหนดดังกล่าวต่อศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่วันออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์เพื่อให้ศาลพิจารณาเห็นชอบหรือไม่ต่อไป (มาตรา 10)

ทั้งนี้ ในระหว่างขั้นตอนดังกล่าวหากมีการยอมความ ถอนคำร้องทุกข์ พนักงานสอบสวนต้องจัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์โดยกำหนดให้ใช้วิธีการฟื้นฟูบำบัดรักษาคุ้มครองประพฤติกผู้กระทำความผิดให้ผู้กระทำความผิดชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ทำงานบริการสาธารณะละเว้นการกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัวหรือทำทัณฑ์บนเป็นเงื่อนไขในการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลง ต่อเมื่อได้มีการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงและเงื่อนไขดังกล่าวครบถ้วนแล้ว จึงจะให้มีการยอมความ ถอนคำร้องทุกข์ในความผิดดังกล่าวได้ ดังนี้หากผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนหรือศาลยกคดีขึ้นดำเนินการต่อไปได้เพราะคดีอาญายังไม่ระงับสิ้นไป (มาตรา 12)

(3) ขั้นตอนในชั้นศาล

ในการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น ในเรื่องของวิธีพิจารณา การยื่นและการรับฟัง พยานหลักฐาน ให้นำกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัวใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา 14)

นอกจากที่พระราชบัญญัตินี้จะให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่แล้วยังกำหนดให้อำนาจศาลออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ตามมาตรา 10 หรือออกคำสั่งใดๆ ได้ตามที่เห็นสมควรในระหว่างการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี อีกทั้งให้อำนาจศาลแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงหรือเพิกถอนคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์หรือคำสั่งใดๆรวมทั้ง กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมก็ได้ในกรณีที่เหตุการณ์หรือพฤติการณ์เกี่ยวกับผู้กระทำความรุนแรงใน ครอบครัวหรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป (มาตรา 11)

เช่นเดียวกับกรณีที่มีการยอมความ ถอนคำร้องทุกข์หรือถอนฟ้องไม่ว่าในระหว่างการสอบสวนหรือระหว่างที่คดีมาสู่ศาลแล้วนั้นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลอาจตั้งผู้ ประนีประนอมเพื่อให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือในการไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ยอมความกันบุคคลดังกล่าว อาจเป็นบิดามารดาผู้ปกครองญาติของคู่ความหรือบุคคลที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลเห็นสมควรหรือ อาจมอบหมายให้นักสังคมสงเคราะห์หน่วยงานสังคมสงเคราะห์หรือบุคคลใดช่วยเหลือไกล่เกลี่ยให้ คู่ความได้ยอมความกันได้หากการไกล่เกลี่ยเป็นผลสำเร็จและได้ทำสัญญายอมความขึ้น ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่หรือศาลดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญายอมความนั้นหากเห็นว่าสัญญายอมความไม่ฝ่าฝืน ต่อกฎหมายและความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (มาตรา 16)

อย่างไรก็ดี ไม่ว่าจะการพิจารณาคดีจะได้ดำเนินไปแล้วเพียงใด กฎหมายมุ่ง กำหนดให้ศาลพยายามเปรียบเทียบให้คู่ความได้ยอมความกันโดยมุ่งถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกัน ในครอบครัวเป็นสำคัญทั้งนี้ให้คำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้ประกอบด้วย

- (1) การคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
- (2) การสงวนและคุ้มครองสถานภาพของการสมรสในฐานะที่เป็นศูนย์รวมของ ชายและหญิงที่สมัครใจเข้ามาอยู่กินฉันสามีภริยาหากไม่อาจรักษาสถานภาพของการสมรสได้ก็ให้การ หย่าเป็นไปด้วยความเป็นธรรมและเสียหายน้อยที่สุดโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรเป็น สำคัญ
- (3) การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ครอบครัว นั้นต้องรับผิดชอบในการดูแลให้การศึกษาแก่สมาชิกที่เป็นผู้เยาว์
- (4) มาตรการต่างๆเพื่อช่วยเหลือสามีภริยาและบุคคลในครอบครัวให้ปรองดอง กันและปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างกันเองและกับบุตร (มาตรา 15)

สำหรับการพิจารณาและพิพากษาลงโทษนั้น กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาว่า ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวมีความผิด กฎหมายกำหนดให้ศาลมีอำนาจกำหนดให้ใช้วิธีการฟื้นฟู บำบัดรักษาคุ้มครองความปลอดภัยผู้กระทำความผิดให้ผู้กระทำความผิดชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ ทำงานบริการสาธารณะละเว้นการกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัวหรือทำ ทัณฑ์บนแทนการลงโทษผู้กระทำความผิดก็ได้ (มาตรา 12)

4) สาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

นับตั้งแต่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

พ.ศ. 2550 มีผลใช้บังคับ ได้มีการตราและประกาศกฎหมายลำดับรองหรือกฎหมายลูกมาใช้บังคับ คือ (มาตาลักษณะ ออรั้งโรจน์, ม.ป.ป. : 15-16)

(1) ระเบียบอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและระยะเวลาการดำเนินการแก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวแทนการลงโทษและเงื่อนไขการยอมความการถอนคำร้องทุกข์หรือการถอนฟ้อง พ.ศ. 2550

โดย อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเห็นควรออกระเบียบนี้ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 12 วรรคท้ายแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ทั้งนี้เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาการดำเนินการแก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวแทนการลงโทษและเงื่อนไขการยอมความการถอนคำร้องทุกข์หรือการถอนฟ้อง

ดังนั้น หากศาลประสงค์จะใช้อำนาจตามมาตรา 12 จำต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการซึ่งเป็นไปตามระเบียบ ดังจะได้กล่าวต่อไปนี้

(1.1) ในการกำหนดให้ใช้วิธีการฟื้นฟูบำบัดรักษาคุ้มครองความปลอดภัย ผู้กระทำความผิดให้ผู้กระทำความผิดชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ทำงานบริการสาธารณะละเว้นการกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัวหรือทำทัณฑ์บนไว้แทนการลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดนั้น ศาลอาจใช้ดุลพินิจพิจารณากำหนดว่าจะใช้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันก็ได้ ตามที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบฯ ข้อ 4 ถึงข้อ 9 โดยให้พิจารณาถึงสาเหตุแห่งการกระทำความผิดพฤติการณ์แห่งคดีอายุประวัติความประพฤติสติปัญญาการศึกษาอบรมสุขภาพภาวะแห่งจิตนิสัยอาชีพและฐานะของผู้กระทำความผิดตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดประกอบดุลพินิจที่จะใช้วิธีการดังกล่าวให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละรายและเหมาะสมกับพฤติการณ์เฉพาะเรื่องโดยมุ่งถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัวเป็นสำคัญและศาลอาจสอบถามหรือรับฟังความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือบุคคลในครอบครัวประกอบดุลพินิจด้วยก็ได้

(1.2) กรณีที่มีการยอมความการถอนคำร้องทุกข์หรือการถอนฟ้อง ให้ศาลจัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความการถอนคำร้องทุกข์หรือการถอนฟ้องนั้นและกำหนดให้นำวิธีการตามข้อ 4 ถึงข้อ 9 ข้อเดียวหรือหลายข้อมาเป็นเงื่อนไขในการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวโดยอนุโลมโดยอาจรับฟังความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือบุคคลในครอบครัวประกอบด้วยก็ได้

(2) กฎกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยระบบงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการบังคับให้เป็นไปตามมาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550

โดยกฎกระทรวงดังกล่าวกำหนดให้สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานการปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวนอกจากนี้ยังกำหนดให้มี “ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว” เป็นหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยปฏิบัติการในการสนับสนุนแก่พนักงานเจ้าหน้าที่และศาล โดยปฏิบัติในการรับแจ้งเหตุ ประสานพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าระงับเหตุความรุนแรงในครอบครัวรวมทั้งการให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลอันเป็นข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับ

การกระทำความรุนแรงในครอบครัวเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการและบังคับให้เป็นไปตามมาตรา 10 มาตรา 11 และ มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัตินี้

(3) ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อพบเห็นหรือได้รับแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2551

โดยกำหนดกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติฯ ตั้งแต่การเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ที่เกิดเหตุเพื่อสอบถาม และจัดให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับการตรวจรักษาจากแพทย์และได้รับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนจัดให้มีการร้องทุกข์เมื่อผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงประสงค์จะดำเนินคดี

(4) กฎกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของพนักงานสอบสวนและการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือการถอนคำร้องทุกข์ในคดีกระทำความรุนแรงในครอบครัว การสั่งกำหนดมาตรการคุ้มครองหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2551

โดยกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับดำเนินการเกี่ยวกับคำร้องทุกข์ เขตอำนาจสอบสวน หน้าที่เกี่ยวกับการสอบสวน หน้าที่เกี่ยวกับการร้องขอต่อศาลหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่เพื่อพิจารณาออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ ตามมาตรา 10 และ 11 แห่งพระราชบัญญัติฯ การปฏิบัติต่อสำนวนการสอบสวนและการคัดฟ้องการทำหน้าที่เกี่ยวกับการยอมความโดยจัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือก่อนการถอนคำร้องทุกข์

กล่าวได้ว่า การมีมาตรการในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดหรือปกป้องคุ้มครองผู้ที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นมาตรการที่มีความจำเป็น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสกลับตัวและยับยั้งการกระทำความผิดซ้ำตลอดจนให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับการเยียวยาความเสียหายได้ทันทั่วถึง และหากพิจารณาถึงมาตรการทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา พบว่าเป็นมาตรการที่มีเจตนารมณ์ที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดมากกว่าที่จะแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดหรือปกป้องคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว การใช้มาตรการทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญามาบังคับกับการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวจึงขาดความยืดหยุ่น ไม่เหมาะสม ดังนั้นการมีกฎหมายคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวจึงมีความเหมาะสมกว่าการใช้มาตรการทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา เพราะสามารถกำหนดรูปแบบ วิธีการและขั้นตอนที่มีลักษณะแตกต่างจากการดำเนินคดีอาญาโดยทั่วไป ทั้งสามารถรักษาความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวไว้ได้ (มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์, ม.ป.ป. :1)

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารเพื่อบริหารจัดการองค์กรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งในปี ค.ศ.1916 เฮนรี ฟาโยล (Henri Fayol) ได้เขียนบทความเกี่ยวกับเรื่องการจัดการและจัดพิมพ์หนังสือชื่อ หลักการบริหารอุตสาหกรรม (Administration Industrielle et Generaleb) โดย ฟาโยล (Fayol) เห็นว่าหลักในการ

จัดการนั้นควรยืดหยุ่นและสามารถปรับไปได้ตามตัวแปรต่าง ๆ และกำหนดหลักการสำหรับผู้บริหารไว้ 14 ประการคือ (Henri Fayol, 1916 อ้างถึงใน ดำรง วัฒนา, 2545 :9)

1) การแบ่งงานกันทำ (Division of Work) เป็นการแบ่งงานกันทำตามความชำนาญเฉพาะด้านเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

2) อำนาจสั่งการ (Authority) เป็นอำนาจสั่งการซึ่งเป็นอำนาจอันชอบธรรมของบรรดาผู้ที่มีตำแหน่งเพื่อสามารถที่จะออกคำสั่งในการทำงานได้ โดยผู้ออกคำสั่งต้องมีความรับผิดชอบต่อบัญชีในการทำงาน

3) ระเบียบวินัย (Discipline) เป็นระเบียบวินัยที่คนในองค์กรต้องเคารพและยอมรับเพื่อสร้างสภาพงานที่เป็นระเบียบและเรียบร้อย

4) หลักการ“สั่งการโดยคน ๆ เดียว” (Unity of Command) เป็นหลักการซึ่งคุ้นเคยในชื่อของหลัก“เอกภาพในการบังคับบัญชา” ลูกน้องจะต้องฟังคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง รวมถึงการรายงานผลการปฏิบัติงานก็ต้องรายงานกับผู้บังคับบัญชาโดยตรง

5) การมีทิศทาง (Unity of Direction) คือการมีทิศทางหรือเป้าหมายเดียวกัน โดยแต่ละกลุ่มงานย่อย (กอง, แผนก, ฝ่าย) ในองค์กรที่มีกิจกรรมแยกย่อยออกมา

6) ประโยชน์ส่วนรวม (Subordination of Interests to the General Interests) เป็นประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

7) หลักการตอบแทน (Remuneration) เป็นหลักการตอบแทนการทำงานซึ่งถือเป็นแนวทางที่คนงานจะต้องได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรม

8) หลักการรวมอำนาจ (Centralization) เป็นหลักการรวมอำนาจ หมายถึง ระดับมากน้อยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ซึ่ง ฟาโย (Fayol) เห็นว่าการใช้อำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจควรกระทำที่สายการบังคับบัญชาในระดับสูงที่สุดที่เป็นไปได้ในสถานการณ์นั้นๆ

9) การมีสายการบังคับบัญชา (Scalar Chain) เป็นการมีสายการบังคับบัญชาซึ่งเป็นเสมือนห่วงโซ่หรือเส้นทางของคำสั่งและติดต่อสื่อสารใด ๆ ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้องในแต่ละสายงานภายใต้โครงสร้างของแต่ละองค์กร

10) การจัดระเบียบ (Order) เป็นการจัดระเบียบหรือการจัดให้คนตลอดจนวัตถุสิ่งของได้อยู่ในที่ที่ควรอยู่นั้นคือใช้คนให้เหมาะกับงาน จัดสถานที่ทำงานให้เป็นระเบียบและมีระเบียบเกี่ยวกับงานพัสดุ

11) ความเที่ยงธรรม (Equity) เป็นความเที่ยงธรรมที่ฟาโย (Fayol) กล่าวถึงหลักข้อนี้ว่า นักบริหารควรมีทั้งความยุติธรรม (Justice) และความโอบอ้อมอารี (kindliness)

12) หลักความมั่นคงในตำแหน่งงานของบุคคลกร (Stability of Tenure of Personal) เป็นหลักความมั่นคงในตำแหน่งงานของบุคคลกร ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนบุคลากร การพัฒนานักบริหาร

13) ความคิดริเริ่ม (Initiative) เป็นความคิดริเริ่ม หมายถึง พลังที่จะคิดให้เกิดแผนงานแล้วทำต่อไปจนสำเร็จจะเกิดได้ต่อเมื่อผู้ปฏิบัติงานได้รับการจูงใจและมีความพึงพอใจในงาน

14) สามัคคีคือพลัง (Esprit De corps) เป็นภาษิตที่ว่า สามัคคีคือพลัง หมายถึงการเสริมสร้างการทำงานเป็นทีมอันจะทำให้เกิดความกลมเกลียวและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์การ

นอกจากนี้ ฟาโย (Fayol) ยังได้พูดถึงหน้าที่ของนักบริหาร (Administrative Duties) 16 ประการคือ 1) วางแผนอย่างสุขุม 2) คำนึงถึงโครงสร้างของหลักทรัพยากรและเป้าหมายทางธุรกิจ 3) กำหนดสายบังคับบัญชาตามลำดับ 4) ประสานความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน 5) มีการตัดสินใจที่แน่นอน 6) เลือกคนงานอย่างมีหลัก 7) บอกหน้าที่อย่างชัดเจน 8) สนับสนุนความคิดริเริ่มและการรับผิดชอบ 9) สร้างระบบความยุติธรรม เช่น จ้างและประหยัด 10) รักษาระเบียบข้อบังคับ 11) มีการลงโทษ 12) รักษาผลประโยชน์ส่วนรวมเหนือส่วนบุคคล 13) มีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว 14) มีการควบคุมในทุกกิจการ 15) ควบคุมความเป็นระเบียบของบุคคลและวัตถุ 16) ไม่เคร่งครัดต่อระเบียบจนเกินไป

กระบวนการทางการบริหารการจัดการ (The Management Process) (Henri Fayol, 1961 อ้างถึงใน ธงชัย สันติวงษ์, 2540 :40) ประกอบด้วยหน้าที่ทางการจัดการ 5 ประการคือ

1) การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อการทำงาน และกำหนดขึ้นเป็นแผนการปฏิบัติงานหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติเอาไว้ เพื่อสำหรับเป็นแนวทางของการทำงานในอนาคต

2) การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ที่ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องจักร สิ่งของและตัวคนอยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมในอันที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จ

3) การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) หมายถึง หน้าที่ในการสั่งงานต่าง ๆ ของผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งกระทำให้งานสำเร็จผลด้วยดี โดยที่ผู้บริหารจะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีจะต้องเข้าใจผู้ใต้บังคับบัญชา

4) การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่จะต้องเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้และกำกับให้ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน

5) การควบคุม (Controlling) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่ได้วางไว้แล้ว

กล่าวได้ว่า หน้าที่ในการจัดการของ ฟาโย (Fayol) ถือได้ว่าเป็นวิถีทางที่จะให้ผู้บริหารทุกคนสามารถบริหารงานของตนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และเป็นหลักเกณฑ์นำมาปฏิบัติในองค์การให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.4 ความหมายและอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน

1) ความหมาย

พนักงานสอบสวน หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(6)) และคำว่า “สอบสวน” หมายความว่า “การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ” (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(11))

นอกจากนี้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้บุคคลต่าง ๆ มีอำนาจสอบสวนดังนี้

ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่บุคคลดังที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วรรคสอง คือ ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า

ในจังหวัดอื่น ได้แก่บุคคลดังที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วรรคแรก คือ (1) พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ (2) ปลัดอำเภอ (3) นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า

คดีความผิดซึ่งทำขึ้นนอกราชอาณาจักร ได้แก่บุคคลดังที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 คือ (1) อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาราชการแทน (2) พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวน ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่จากอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาราชการแทน (3) พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ผู้ต้องหาถูกจับอยู่ในเขตอำนาจ (4) พนักงานสอบสวนซึ่งรัฐบาลประเทศอื่นหรือบุคคลผู้ได้รับความเสียหายได้ร้องขอให้ทำโทษผู้ต้องหา

ในกรณี (3) และ (4) อำนาจสอบสวนเกิดขึ้นเฉพาะในกรณีจำเป็นในระหว่างรอคำสั่งจากอัยการสูงสุดเท่านั้น

2) อำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน

พนักงานสอบสวนมีอำนาจดังนี้

(1) รวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหา เพื่อที่จะรู้ตัวผู้กระทำผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิด หรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131

(2) มีอำนาจตรวจ (1) ตรวจตัวผู้เสียหาย เมื่อผู้เสียหายยินยอม (2) ตรวจตัวผู้ต้องหา (3) การตรวจตัวผู้เสียหายหรือตรวจตัวผู้ต้องหา หากผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาเป็นหญิงให้จัดให้เจ้าพนักงานซึ่งเป็นหญิงหรือให้หญิงอื่นเป็นผู้ตรวจ (4) ในการตรวจตัวผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาจะขอ นำบุคคลใดมาร่วมในการตรวจก็ได้ (5) ตรวจสิ่งของหรือทางอันสามารถอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ (6) ทำภาพถ่าย แผนที่ หรือภาพวาด จำลองหรือพิมพ์ลายนิ้วมือ ลายมือหรือลายเท้า (7) บันทึกรายละเอียดทั้งหลายซึ่งน่าจะทำให้คดีแจ่มกระจ่างขึ้น (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 132 (2))

(3) มีอำนาจค้น (1) เพื่อพบสิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิด (2) เพื่อพบสิ่งของซึ่งได้มาโดยการกระทำผิด (3) เพื่อพบสิ่งของซึ่งได้ใช้หรือสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำผิด (4) เพื่อพบสิ่งของซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ โดยพนักงานสอบสวนจะต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ว่าด้วยการค้น (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 132 (2))

(4) มีอำนาจออกหมายเรียกบุคคล (1) หมายเรียกบุคคลซึ่งครอบครองสิ่งของซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ แต่บุคคลที่ถูกหมายเรียกไม่จำเป็นต้องมาเองเมื่อจัดส่งสิ่งของมาตามหมายแล้วให้ถือเสมือนว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมาย (2) การที่พนักงานสอบสวนมีหนังสือตรวจสอบข้อมูลการใช้โทรศัพท์มือถือไปยังบริษัทที่ให้บริการ พร้อมกับให้ส่งข้อมูลมาให้พนักงานสอบสวน (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 132 (3))

(5) มีอำนาจยึด ให้นำพนักงานสอบสวนมีอำนาจยึดไว้ซึ่งสิ่งของที่ค้นพบหรือส่งมาตาม มาตรา 132 (2) และ (3) (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 132 (4))

(6) อำนาจออกหมายเรียกผู้เสียหายหรือบุคคลใดมาพบและสอบสวนปากคำ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 133)

(7) อำนาจสอบผู้ต้องหา (1) เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเองหรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหา (2) ให้พนักงานสอบสวน ถามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดามารดา อายุ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งให้ทราบถึง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดแล้วจึงแจ้งข้อหาให้ทราบ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134, 135)

(8) อำนาจตรวจพิสูจน์บุคคลวัตถุหรือเอกสารทางวิทยาศาสตร์ในกรณีจำเป็นต้องใช้ พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ ความผิด หรือ ความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุหรือเอกสารใดๆ โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้ ตาม (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 วรรคแรก)

(9) อำนาจอื่นๆ ของพนักงานสอบสวน

(9.1) มีอำนาจสั่งมิให้ผู้ใดออกจากสถานที่นั้นชั่วคราว (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 137)

(9.2) พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนเองหรือส่งประเด็นไปสอบสวนเพื่อ ทราบความเป็นมาแห่งชีวิตและความประพฤติอันเป็นอาชญาของผู้ต้องหา แต่ต้องแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบ ข้อความทุกข้อที่ได้มา (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 138)

(9.3) มีหน้าที่บันทึกและรวบรวมเอกสาร (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา มาตรา 139) สิ่งที่พนักงานสอบสวนรวบรวมเข้าสำนวนคือ 1) บันทึกต่างๆ ที่ได้กระทำไว้ 2) บันทึกและเอกสารอื่นๆ ที่พนักงานสอบสวนอื่นได้ส่งมาให้ 3) เอกสารอื่นๆ ที่เป็นหลักฐานทางคดี ไม่ว่าจะหาได้เองหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยื่นพยาน

(9.4) มีหน้าที่จัดทำบันทึกรายชื่อพยานบุคคล (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา 139) โดยให้พนักงานสอบสวนจัดทำ 1) รายชื่อพยานบุคคล 2) ที่อยู่หรือสถานที่ ติดต่อ 3) หมายเลขโทรศัพท์ 4) ช่องทางอื่นที่ใช้ในการติดต่อให้เก็บไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน

(9.5) มีอำนาจให้เจ้าพนักงานอื่นทำการแทน (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา 128) 1) ส่งประเด็นไปให้พนักงานสอบสวนอื่นซึ่งมีอำนาจจัดการให้ เป็นกรณีที่พนักงานสอบสวนท้องที่อื่นซึ่งไม่ใช่พนักงานสอบสวนท้องที่ที่เกิดเหตุ หรือท้องที่จับผู้ต้องหา ได้หรือท้องที่ที่ผู้ต้องหา มีถิ่นที่อยู่ เมื่อได้รับประเด็นการสอบสวนแล้วทำการสอบสวนส่งผลการ สอบสวนนั้นมาให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเข้าเป็นสำนวนการสอบสวน ไม่ทำให้เป็นการ สอบสวนโดยมิชอบ 2) ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำแทน การใดเป็นสิ่งเล็กน้อยที่กฎหมายมิได้เจาะจงให้ทำ ด้วยตนเอง เช่น การถ่ายภาพ, การพิมพ์มือผู้ต้องหา

(9.6) มีอำนาจชันสูตรพลิกศพ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 129)

(9.7) พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจทำความเห็นเมื่อการสอบสวนเสร็จแล้ว(ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140)

(9.8) การดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการสอบสวน 1) การนำผู้ต้องหาซึ่งสถานที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ 2) การตรวจสอบประวัติพิมพ์มือผู้ต้องหาว่าเคยต้องโทษคดีอาญามาก่อนหรือไม่ 3) การยื่นคำร้องขอฝากขังเพื่อขอให้ศาลออกหมายขังระหว่างสอบสวน

2.2 การบริหารงานสอบสวน ในกองบัญชาการตำรวจนครบาล

การบริหารงานสอบสวน ในกองบัญชาการตำรวจนครบาล ถือปฏิบัติตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 419/2556 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2561 เรื่อง การอำนวยความสะดวกธุรกรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญาซึ่งสำนวนการสอบสวน สามารถจำแนกตามสารบบออกได้เป็น 3 ประเภทได้แก่ สำนวนคดีอาญาทั่วไป สำนวนคดีจราจรทางบก และสำนวนชั้นสูตรพลศึกษาแนวทางการทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบและเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา สรุปได้ดังนี้

2.2.1 การทำสำนวนการสอบสวน

การทำสำนวนการสอบสวน สามารถจำแนกตามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวผู้กระทำความผิดออกได้เป็น 2 ประเภทได้แก่ (1) สำนวนคดีไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด แบ่งเป็น (1.1) สำนวนคดีไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิดแต่ไม่มีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ต้องทำการสืบสวนสอบสวนเพื่อรู้ตัวผู้กระทำความผิด (1.2) สำนวนคดีไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิดแต่มีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ต้องทำการสืบสวนสอบสวนเพื่อรู้ตัวผู้กระทำความผิด (2) สำนวนคดีรู้ตัวผู้กระทำความผิด ซึ่งในการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ให้ปฏิบัติตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 8 ตลอดจนระเบียบ และคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมทั้งให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ก่อนรับคำร้องทุกข์ให้ตรวจสอบว่าผู้เสียหายเคยมาร้องทุกข์ ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายมาก่อนหรือไม่ หากผู้เสียหายเคยมีการดำเนินการดังกล่าวมาก่อนแล้วก็ให้ชี้แจงให้ผู้เสียหายทราบว่าสิทธินำคดีอาญาม้าฟ้องยอมระงับไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (2) ไม่อาจดำเนินการตามคำร้องทุกข์ได้ และหากผู้เสียหายยังคงยืนยันจะร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีต่อไป ก็ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการไปตามกฎหมายต่อไป

(2) คดีความผิดอันยอมความได้ กรณีมีการมอบอำนาจให้ตรวจสอบว่า หนังสือมอบอำนาจถูกต้องหรือไม่ มอบอำนาจช่วงได้หรือไม่ ขอบเขตของการมอบอำนาจมีเพียงใด ให้พิจารณา มีความเห็นไปตามรูปคดี

(3) เพื่อประโยชน์ในการติดตามพยานให้ไปตามกำหนดนัดของศาล ให้พนักงานสอบสวนบันทึกรายชื่อของพยานบุคคลทั้งหมดพร้อมที่อยู่หรือสถานที่ติดต่อ หมายเลขโทรศัพท์หรือช่องทางอื่นที่ใช้ในการติดต่อพยานเหล่านั้นไว้ในสมุดคุมพยานสำหรับพนักงานสอบสวน (แบบ ส56 – 81) และสมุดคุมพยานประจำที่ทำการพนักงานสอบสวน (แบบ ส56 – 82) เก็บไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวนกรณีสอบสวนโดยคณะพนักงานสอบสวน ให้หัวหน้าคณะพนักงานสอบสวนจัดการให้บันทึกรายชื่อของพยานบุคคลทั้งหมด พร้อมที่อยู่หรือสถานที่ติดต่อ หมายเลขโทรศัพท์หรือช่องทางอื่นที่ใช้

ในการติดต่อพยานเหล่านั้นไว้ในสมุดคุมพยานประจำที่ทำการของพนักงานสอบสวนซึ่งรับการร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษลงในระบบการดำเนินคดีอาญาไว้ทำการสอบสวนคดีนั้นๆ

(4) การสอบสวนปากคำผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา หรือพยานให้บันทึกบัตรประจำตัว ประชาชนให้ปรากฏชื่อ ที่อยู่ เลขหมายประจำตัวประชาชน ออกให้ที่ใด เมื่อใด หมดอายุเมื่อใด หากผู้นั้นอ้างว่าไม่ได้นำบัตรประจำตัวประชาชนติดตัวมาหรือไม่ ก็ให้บันทึกจากเอกสารอื่นๆ ที่ทางราชการออกให้ เช่นหนังสือเดินทาง ใบอนุญาตขับขี่ หรือตรวจสอบข้อมูลจากทะเบียนราษฎร์ และบันทึกไว้

(5) พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบต้องจัดทำรูปถ่ายผู้ต้องหาพร้อมระบุชื่อ วันเดือนปีเกิด อายุ สัญชาติ และลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ต้องหา รวมทั้งสำเนาทะเบียนบ้าน, สำเนาทะเบียนสูติบัตรหรือหนังสือสำคัญของทางราชการซึ่งยืนยันตัวผู้ต้องหาประกอบสำนวนการสอบสวน โดยพนักงานสอบสวนลงลายมือชื่อกำกับไว้ โดยให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบกระทำในโอกาสแรกที่เริ่มคดีกรณีพนักงานสอบสวนเห็นว่าข้อมูลอาจมีความคลาดเคลื่อน ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนบิดามารดาหรือญาติพี่น้องของผู้ต้องหาเพื่อยืนยันถึงอายุของผู้ต้องหา

(6) ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยหรือกรณีที่ถูกจับหรือผู้ต้องหาไม่สามารถนำเอกสารบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ ซึ่งมีภาพถ่ายผู้ถือบัตรมาแสดงได้ก็ให้สอบถามข้อมูลประวัติของบุคคลนั้นโดยละเอียด พร้อมทั้งทำการตรวจสอบไปยังหน่วยงานของทางราชการที่มีฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ เช่น ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขต หากมีความจำเป็นก็ให้นำตัวบุคคลนั้นไปตรวจสอบด้วยเพื่อป้องกันมิให้ผู้ถูกจับกุมหรือผู้ต้องหาแอบอ้างใช้ชื่อและนามสกุลของบุคคลอื่นในการดำเนินคดีจนเป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานสอบสวน

(7) การสอบสวนปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งมีอายุไม่เกินสิบแปดปีในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอันมิใช่ความผิดที่เกิดจากการชุลมุนต่อสู้ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ ความผิดฐานกรรโชก ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ หรือคดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุกซึ่งผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีร้องขอ การถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีให้พนักงานสอบสวนดำเนินการโดยแยกทำการสอบสวนให้เป็นส่วนสัดส่วนในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น และในกรณีที่นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ เห็นว่าการถามปากคำเด็กคนใดหรือคำถามใด อาจจะมีผลกระทบ กระเทือนต่อจิตใจเด็กอย่างรุนแรง ให้พนักงานสอบสวนถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เป็นการเฉพาะตามประเด็นคำถามของพนักงานสอบสวน โดยมีให้เด็กได้ยินคำถามของพนักงานสอบสวนและห้ามมิให้ถามเด็กซ้ำซ้อนหลายครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องแจ้งให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการทราบ รวมทั้งแจ้งให้ผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กทราบถึงสิทธิดังต่อไปนี้

(7.1) สิทธิที่จะได้รับการสอบสวนในสถานที่อันเป็นสัดส่วน และเหมาะสม

(7.2) สิทธิในการให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่ได้กร้องขอ และพนักงานอัยการ ร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำ

(7.3) สิทธิในการตอบคำถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ กรณีที่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เห็นว่าคำถามโดยตรงหรือการถามคำถามบางคำถามอาจมีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจได้ก็อย่างรุนแรง

(7.4) สิทธิที่จะไม่ตอบคำถามที่ซ้ำซ้อนกันหลายครั้งโดยไม่มีเหตุอันควร

(8) เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหา ให้ถามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ ปีตามารดา อายุอาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด กรณีที่มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ต้องหาน่าจะได้กระทำความผิดตามข้อหา นั้น ให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด แล้วบันทึกคำให้การของผู้ต้องหาไว้ในบันทึกคำให้การของผู้ต้องหา (แบบ ส 56-5) และต้องให้โอกาสผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อหาและแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนได้

กรณีที่ไม่มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดตามข้อหา นั้น ให้พนักงานสอบสวนระบุงการกระทำตามที่ผู้กล่าวหาได้กล่าวหาเท่านั้นโดยไม่ต้องแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดและฐานความผิดให้ผู้ต้องหาทราบแต่อย่างใดแต่ถ้ามีหลักฐานเพิ่มเติมในภายหลังว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดตามข้อหา นั้นพนักงานสอบสวนจึงจะแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดและฐานความผิดให้ผู้ต้องหาทราบเพิ่มเติมรวมทั้งต้องให้โอกาสผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อหาและแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนได้

นอกจากนี้ คำสั่งดังกล่าวยังได้กำหนดแนวทางที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น การถามคำให้การ ผู้ต้องหา การแจ้งสิทธิของผู้ต้องหา การไปชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ การชี้ตัวผู้ต้องหา ซึ่งการชี้ตัวผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีการชี้ตัวในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็กและสามารถป้องกันมิให้ผู้ต้องหาที่เป็นเด็กนั้นเห็นตัวบุคคลที่จะทำการชี้ตัว

2.2.2 มาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา

เป็นมาตรการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดขึ้น เพื่อให้การสอบสวนคดีอาญาดำเนินการด้วยความรวดเร็ว รอบคอบ ต่อเนื่องเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ภายใต้การอำนวยความสะดวกจากผู้บังคับบัญชาทุกระดับโดยใกล้ชิด และให้ใช้มาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา ดังนี้

(1) การควบคุม ตรวจสอบหลังจากรับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ

(1.1) ให้พนักงานสอบสวนผู้รับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษซึ่งรับผิดชอบทำการสอบสวน บันทึกข้อมูลลงในบันทึกการตรวจสำนวนการสอบสวนติดไว้ที่หน้าปกสำนวนการสอบสวน และทำเครื่องหมายลงใน () ที่หน้าข้อซึ่งได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว เพื่อใช้ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของตนเอง และเพื่อการตรวจสอบของผู้บังคับบัญชา แล้วเสนอสำนวนการสอบสวนให้หัวหน้างานสอบสวนตรวจสอบ แนะนำ และสั่งการในเบื้องต้น ภายใน 3 วัน นับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ

(1.2) เมื่อหัวหน้างานสอบสวน แนะนำสั่งการอย่างใดไว้ในบันทึกการตรวจสอบสำนวน การสอบสวน พนักงานสอบสวนต้องดำเนินการโดยเร็ว พร้อมบันทึกผลการดำเนินการและเหตุขัดข้อง ไว้ในบันทึกการตรวจสอบสำนวนการสอบสวน รวมทั้งสรุปผลการปฏิบัตินั้นลงในบันทึกพนักงานสอบสวน ไว้เป็นหลักฐานด้วยกรณีที่มีผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปได้ตรวจสอบ แนะนำ และสั่งการเพิ่มเติมให้ พนักงานสอบสวนดำเนินการเช่นเดียวกับที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น

(1.3) หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน มีหน้าที่จัดทำสมุดสัณนิษฐานคดีที่ต้องทำ สำนวนการสอบสวนภายในเขตอำนาจไว้ประจำที่ทำการ

(1.4) พนักงานสอบสวนมีหน้าที่จัดทำสมุดบันทึกคดีที่ตนสอบสวน และเตรียม สำนวนการสอบสวนพร้อมด้วยสมุดบันทึกคดีของตนให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นตรวจได้ตลอดเวลา

(2) การควบคุมการสอบสวน

(2.1) ความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิด หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ หรือ ถูกจับภายในเขตอำนาจของพนักงานสอบสวน หากพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจได้เริ่มทำการ สอบสวนไปแล้วให้พนักงานสอบสวนผู้นั้นเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวน เว้นแต่ ความผิดอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบาง ประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง และพนักงาน สอบสวนฝ่ายปกครองได้ทำการสอบสวนแล้วสำหรับการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามกฎหมาย อื่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น กรณีพนักงานสอบสวนฝ่ายอื่นซึ่งไม่ใช่ตำรวจประสงค์เข้าร่วม สอบสวนคดีที่พนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนไว้แล้ว ให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน รายงานตามลำดับชั้นถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้รักษาราชการแทนเพื่อขออนุมัติเข้าร่วม สอบสวนและให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้รักษาราชการ แทนสั่งการ เว้นแต่เป็นกรณีที่กฎหมายกำหนด

(2.2) ให้ผู้บังคับบัญชาจัดการควบคุม ตรวจสอบ แนะนำให้การสอบสวนดำเนินการ ตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนโดยเรียบร้อยมีซักช้า กับให้มีอำนาจตรวจสอบและสั่งให้ปฏิบัติ หากมีเหตุผลอันสมควร เพื่อความเรียบร้อยในการสอบสวนจะเข้าดำเนินการสอบสวนด้วยตนเองก็ได้

(2.3) ผู้มีหน้าที่ควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวน

(2.3.1) หัวหน้างานสอบสวนมีหน้าที่ตรวจสอบ แนะนำและสั่งการให้เกิด ความถูกต้องสมบูรณ์ในสำนวนการสอบสวนและสมุดบันทึกคดีของพนักงานสอบสวนทุกระดับ ละไม่เกิน 15 วัน จนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น

(2.3.2) หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนมีหน้าที่ตรวจสอบ แนะนำ และ สั่งการให้เกิดความถูกต้องสมบูรณ์ในสำนวนการสอบสวนทุกคดีของพนักงานสอบสวนทุกระดับ ละไม่เกิน 30 วัน จนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น

(2.3.3) ผู้บังคับการ หรือรองผู้บังคับการ หรือพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญที่ ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ควบคุมการสอบสวนมีหน้าที่ตรวจสอบ แนะนำ และสั่งการให้เกิดความ ถูกต้องสมบูรณ์ในสำนวนการสอบสวนทุกคดีของพนักงานสอบสวนทุกระดับ ละไม่เกิน 3 เดือน จนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น

(2.3.4) ให้ผู้บังคับบัญชาตามข้อ (2.3.1) – (2.3.3) บันทึกการตรวจสอบแนะนำและสั่งการไว้เป็นหลักฐานในบันทึกการตรวจสอบสำนวนการสอบสวนทุกครั้ง

(2.4) ให้พนักงานสอบสวนเก็บบันทึกการตรวจสอบสำนวนการสอบสวนรวมไว้กับสำเนาสำนวนการสอบสวนคดีเรื่องนั้น โดยไม่ต้องส่งไปยังพนักงานอัยการ หรือผู้เกี่ยวข้อง และส่งมอบให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนเก็บรักษาไว้อย่างเป็นระบบ

(2.5) หัวหน้าพนักงานสอบสวน

(2.5.1) หัวหน้าสถานีตำรวจ หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน หรือผู้รักษาราชการแทนที่มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญา เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา 18 วรรคสี่ และมาตรา 140 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในเขตท้องที่รับผิดชอบของตน

(2.5.2) ผู้บังคับการตำรวจ หรือผู้รักษาราชการแทน ที่มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา 18 วรรคสี่ และมาตรา 140 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในเขตท้องที่รับผิดชอบของตน

(2.5.3) ผู้บัญชาการตำรวจ หรือผู้รักษาราชการแทน ที่มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา 18 วรรคสี่ และมาตรา 140 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในเขตท้องที่รับผิดชอบของตน

(2.5.4) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้รักษาราชการแทนเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจสั่งการเกี่ยวกับคดีในทุกกรณีให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนตาม (2.5.2) – (2.5.4) มีอำนาจมอบหมายข้าราชการตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปในสังกัด ทำหน้าที่ทำการสอบสวนในเขตท้องที่รับผิดชอบของตน ทั้งนี้ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

(2.6) อำนาจการควบคุมการสอบสวนในกรณีที่มีผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้กล่าวโทษในคดีเรื่องหนึ่งเรื่องใดร้องขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการสอบสวนดำเนินคดีอาญา รวมทั้งการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวหรือในกรณีที่ผู้บังคับการ ผู้บัญชาการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้รักษาราชการแทนแล้วแต่กรณีเห็นเป็นการสมควร ให้เรียกหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนมาชี้แจง พร้อมทั้งเรียกสำนวนการสอบสวนมาตรวจพิจารณาและให้คำแนะนำเร่งรัดการดำเนินการให้เป็นผลดีและเป็นไปในทางที่ชอบและเหมาะสมได้ถ้าผู้บังคับการ ผู้บัญชาการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้รักษาราชการแทนแล้วแต่กรณี เห็นว่าการดำเนินการตามวรรคหนึ่งไม่เป็นผล มีอำนาจเข้าควบคุมการสอบสวน โดยสั่งพนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่เห็นสมควร รวมทั้งการสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว หรือจะสั่งให้เปลี่ยนตัวพนักงานสอบสวนหรือสั่งให้พนักงานสอบสวนอื่นเข้าร่วมทำการสอบสวนคดีเรื่องนั้นด้วยก็ได้ กรณีดังกล่าวให้ถือว่าผู้บังคับการ ผู้บัญชาการ หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้รักษาราชการแทนแล้วแต่กรณี เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา 18 วรรคสี่ และมาตรา 140 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาภายในเขตอำนาจ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิชรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล ; อุทัยวรรณ แจ่มสุธี และ อำนาจ เนตยสุภา (2546 : 45) ทำการประเมินกระบวนการยุติธรรมในการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลที่ได้รับความรุนแรงในครอบครัวพบว่า

สถานภาพกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมไทยในปัจจุบันยังไม่เหมาะสม ด้อยทั้งประสิทธิภาพและคุณภาพในเชิงบริการต่อการสนองตอบอุบัติการณ์ความรุนแรงในครอบครัว กล่าวโดยเฉพาะคือ (1) เน้นการใช้มาตรการทางอาญาลงโทษแก่ผู้ก่อเหตุความรุนแรงในครอบครัวอย่างเคร่งครัด กล่าวคือ เมื่อมีการเริ่มต้นกระบวนการทางอาญาแล้วจะต้องดำเนินคดีไปจนถึงที่สุดตามบทบัญญัติของกฎหมาย จึงมีลักษณะเป็นมาตรการที่แข็งกร้าวไม่มีทางเลือกอื่นที่ยืดหยุ่นกว่า (2) มาตรการผ่อนปรนโดยให้พนักงานสอบสวนพยายามไกล่เกลี่ยประนีประนอมให้คู่สมรสคืนดีกัน เพื่อเสี่ยงที่จะไม่เข้าสู่กระบวนการทางอาญา แต่ไม่มีกลไกหรือมาตรการติดตามคุ้มครองสวัสดิภาพผู้ถูกระทำรุนแรง (3) บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมส่วนใหญ่มีทัศนคติในทางลบต่อคดีความรุนแรงในครอบครัว เนื่องจากผู้เสียหายและจำเลยเคยมีความสัมพันธ์ส่วนตัวมาก่อน (bias against relationship case) โอกาสที่คู่ความจะมีอิทธิพลซึ่งกันและกันสูงอาจทำให้คดีไม่สัมฤทธิ์ผลรวมทั้งเห็นว่าเป็นเรื่องส่วนตัว เป็นเรื่องเล็กน้อยไม่ร้ายแรง เป็นปัญหาภายในครอบครัวสามารถตกลงกันได้ บางกรณีผู้ถูกระทำรุนแรงกลับมาแจ้งเหตุหลายครั้งนาราคาญ จึงมีความพยายามหลีกเลี่ยงที่จะไม่ทำคดีความรุนแรงในครอบครัวเมื่อศึกษาวิเคราะห์กฎหมาย กระบวนการยุติธรรมและบทเรียนเกี่ยวกับการสนองตอบต่ออุบัติการณ์ความรุนแรงในครอบครัวของประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา (มลรัฐนิวยอร์ก) ออสเตรเลีย มาเลเซียและสิงคโปร์เปรียบเทียบกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมไทยประกอบกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและข้อมูลจากการสัมภาษณ์กรณีศึกษาเห็นว่า จุดแข็งของไทยคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 53 วรรคหนึ่ง ซึ่งได้บัญญัติให้รัฐคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลที่ได้รับความรุนแรงในครอบครัวไว้แล้ว เพียงแต่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมให้มีความเข้มแข็งเป็นสากลและสอดคล้องกับบริบทวัฒนธรรมของสังคมไทย เพื่อให้การคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลที่ได้รับความรุนแรงในครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพในเชิงบริการ ทั้งนี้ เพื่อผดุงไว้ซึ่งสถาบันครอบครัวอันเป็นแกนหลักของสังคมไทยสืบไป หากจะกล่าวโดยเฉพาะกระบวนการยุติธรรมไทยควรจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) ควรให้ศาลนำมาตรการทางแพ่งมาใช้ในการออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ (protective order) เพื่อยุติความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ถูกระทำรุนแรง (survivor) หรือสมาชิกในครอบครัว หากมีความจำเป็นอาจต้องกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ก่อเหตุรุนแรง (perpetrator) เข้ารับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมรุนแรงตามระยะเวลาที่เห็นสมควร อย่างไรก็ตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพต้องมีลักษณะยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขได้เสมอ (2) การเข้าถึงกระบวนการขอให้ศาลออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพต้องสะดวก ประหยัด รวดเร็ว ไม่ยุ่งยากเกินไปและควรให้ผู้ถูกระทำรุนแรงมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหา เช่น การขอให้ศาลออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพหรือการดำเนินคดีอาญากับผู้ก่อเหตุรุนแรง เป็นต้น (3) ต้องมีกลไกบังคับให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพอย่างจริงจัง กล่าวคือ เมื่อมีการฝ่าฝืนคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพต้องมีบทลงโทษทางอาญา ถ้ามีการฝ่าฝืนคำสั่งซ้ำต้องมีบทเพิ่มโทษ (4) หน่วยงานและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่ปฏิบัติงานคุ้มครองช่วยเหลือบุคคลที่ได้รับความรุนแรงในครอบครัวต้องมีบทบาทที่ชัดเจน ควรมีการฝึกอบรมทักษะเป็นการเฉพาะ ต้องมีกระบวนการฝึกอบรมเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติในทางบวกต่อปัญหาความรุนแรงในครอบครัวมีบุคลิกภาพดีสามารถทำงานร่วมกับผู้หญิงที่ถูกกระทำรุนแรงและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและบริการที่มีคุณภาพ (5) กระบวนการคุ้มครองช่วยเหลือผู้ถูกระทำรุนแรงในครอบครัวต้องกระทำโดยทีมสหวิชาชีพ

เช่น ตำรวจ นักกฎหมาย แพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักบำบัด นักสังคมสงเคราะห์ เน้นการให้คำปรึกษาแนะนำ การบำบัดแก้ไขฟื้นฟู การสังคมสงเคราะห์ โดยเชื่อมโยงกับชุมชนจะเป็นการดีและหากยุติปัญหาโดยไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจะเป็นการดียิ่ง

ชื่นฤทัย กาญจนะจิตรา และสุภรต จรัสสิทธิ์ (2552 :206) ศึกษาปัจจัยด้านครอบครัวที่มีผลต่อความรุนแรงในชีวิตคู่ โดยใช้ข้อมูลที่ได้ดำเนินการสำรวจใน พ.ศ. 2543 ในพื้นที่ 2 จังหวัดคือกรุงเทพฯ และนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิง อายุ 15-49 ปี จำนวน 2,816 คน ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความรุนแรงในชีวิตคู่ ได้แก่ รูปแบบการแต่งงาน ความรู้สึกว่าครอบครัวเป็นที่พึ่งได้ ความสัมพันธ์ระหว่างคู่ครอง และประสบการณ์ความรุนแรงในวัยเด็กที่แต่งงานโดยไม่มีพิธีการ มีความรุนแรงทางกายสูงกว่าหญิงที่แต่งงานโดยจดทะเบียนและมีพิธีการถึง 2.3 เท่า ความรุนแรงทางกายในหญิงที่รู้สึกว่าครอบครัวเป็นที่พึ่งได้มีร้อยละ 14.3 ขณะที่ถ้าครอบครัวเป็นที่พึ่งไม่ได้มีความรุนแรงถึงร้อยละ 21 อย่างไรก็ตามการที่ครอบครัวเป็นที่พึ่งได้ไม่มีผลในการลดการเกิดความรุนแรงทางเพศในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคู่ครองพบว่า หากคู่ที่มีการทะเลาะกันบ่อยครั้งมากเท่าไร ความรุนแรงจะยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น ปัจจัยที่มีผลต่อความรุนแรงที่ชัดเจนอีกประการคือ ประสบการณ์ความรุนแรงในวัยเด็กยังมีประสบการณ์ทั้งพบเห็นแม่ถูกทำร้ายหรือตนเองถูกคนในครอบครัวทำร้าย โอกาสความรุนแรงจะยิ่งสูงขึ้นนอกจากนี้ ความรุนแรงในครอบครัวยังส่งผลกระทบต่อลูกโดยแสดงออกผ่านทางพฤติกรรมด้านอารมณ์ เช่น ดุคนี่ว ปัสสาวะรดที่นอน ขี้อาย หรือมีพฤติกรรมก้าวร้าว การเรียนไม่ดี และหนีออกจากบ้าน เป็นต้น

ประภาพรณ จูเจริญ และ ปานรัตน์ นิมิตลุง (2550 : 11-12) ศึกษาวิจัยสถานการณ์ความรุนแรงต่อเด็กในครอบครัว : เพื่อหาแนวทางป้องกันความรุนแรง พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านการป้องกันความรุนแรงต่อเด็กในครอบครัว ได้แก่ (1) เมื่อเกิดกรณีขึ้นไม่มีผู้ทำหน้าที่เป็นโจทก์ฟ้องผู้กระทำผิด มักไกลเกลี่ยยอมความในครอบครัว (2) ไม่มีหน่วยงานในการเฝ้าติดตามเด็กถูกกระทำอย่างต่อเนื่องระยะยาว เจ้าหน้าที่สะท้อนถึงปัญหา “งานล้นคนขาด” งบประมาณมีจำกัด (3) ไม่สามารถประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีระบบเพราะแต่ละหน่วยงานจะมีการออกแบบมาเฉพาะหน่วย เช่น โครงสร้าง และการดำเนินงานของหน่วยงานเอกชน NGOs จะแตกต่างกับหน่วยงานของรัฐ หรือแม้แต่นักงานของรัฐโรงเรียน สำนักงานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ศูนย์พึ่งได้โรงพยาบาลชุมชน สำนักงานสาธารณสุขชุมชน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่สามารถประสานความร่วมมือเรื่องความรุนแรงต่อเด็กในครอบครัวได้อย่างมีระบบ (4) งานด้านการช่วยเหลือคุ้มครองเด็กไม่สามารถเพิ่มวิทยฐานะหรือความก้าวหน้าในหน้าที่การงานได้อย่างเป็นรูปธรรม (5) เจ้าหน้าที่ไม่มีโอกาสในการพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ การศึกษาต่อหรือฝึกอบรมระดับประกาศนียบัตร ด้านการคุ้มครองเด็กซึ่งยังไม่มีหลักสูตรสำหรับการศึกษาต่อเนื่อง (6) ขาดตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานด้านการปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กในหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (7) องค์กรความรู้ด้านพัฒนาการเด็กทั้งด้านสมอง ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสังคมอย่างบูรณาการ ยังไม่มีบรรจุในหลักสูตรปริญญาตรีของสาขาที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้านการคุ้มครองเด็ก

อดุลย์ ณรงค์ศักดิ์ (2553 : 13-31) ทำการประเมินการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 พบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ได้แก่ (1) ปัญหา

ด้านข้อกำหนดของพนักงานสอบสวนและผู้บริหารงานสอบสวน คือ ความไม่ชัดเจนของการกำหนด คำนิยามความรู้ของข้อกำหนด การตีความข้อกำหนดรวมถึงการนำกฎหมายไปสู่การปฏิบัติและใน เรื่องระยะเวลาในการ ดำเนินคดีที่สิ้นเกินไปส่วนปัญหาด้านกระบวนการนั้นพบว่าปัญหาด้านขั้นตอน วิธีการและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายไม่มีความชัดเจน ตลอดจนการปฏิบัติค่อนข้างยุ่งยาก การประสานงาน ไม่มีความคล่องตัวในส่วนเหยื่อหรือผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวเกือบทั้งหมดไม่ได้รับข้อมูล เกี่ยวกับพระราชบัญญัติฯ ขาดการประชาสัมพันธ์ (2) ปัญหาด้านบุคลากรพบว่าพนักงานสอบสวนไม่มีความพร้อม จำนวนไม่เพียงพอขาดความรู้ความเชี่ยวชาญ ความเข้าใจในรายละเอียดของกฎหมาย ส่วนเหยื่อหรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่ยอมให้ข้อมูลบางอย่างกับพนักงานสอบสวนที่เป็นชาย (3) ปัญหาด้านงบประมาณและทรัพยากร ขาดการสนับสนุนในการปฏิบัติงาน (4) ปัญหาด้านนโยบายผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญและไม่จริงจังในการนำนโยบายของรัฐสู่การปฏิบัติ (5) ปัญหาด้านเจตคติ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีเจตคติในทางลบหลายประการในการปฏิบัติงานและ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯ เป็นการเพิ่มภาระในการทำงาน ขาดแนวทางในการปฏิบัติและมอง เป็นเรื่องเสียเวลา ในส่วนเหยื่อหรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีความเห็นว่าเจตคติของ ตำรวจและสังคมยังมองว่าเรื่องความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว เป็นเรื่องในครอบครัวเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญ จึงไม่ได้เข้ามาช่วยเหลืออย่างจริงจัง

วิชญ์ พงศ์พันธุ์อนุสร (2556 : 65-66) ศึกษาวิกฤตการณ์แก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ด้วยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 พบว่า ปัจจุบันในการสอบสวนคดีเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวนั้น จะใช้วิธีการไกล่เกลี่ยให้คู่กรณีปรับความเข้าใจซึ่ง กันและกันมากกว่าการนำกฎหมายหรือพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงใน ครอบครัวมาบังคับใช้ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายแต่เนื่องด้วยการนำกฎหมายหรือ พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมาบังคับใช้จะต้องประสานงานกับหน่วยงานภายนอก แต่ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือโดยอ้างเหตุผลว่ามีภารกิจต้องรับผิดชอบจำนวนมาก และมักเลื่อนวันนัดเป็นเหตุให้การ สอบสวนไม่สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็วหรือต่อเนื่องสำหรับปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้ กฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวพ.ศ.2550 พบว่า ขั้นตอนวิธีการสอบปากคำผู้เสียหายไม่มีความชัดเจน เนื่องจากการสอบปากคำผู้เสียหายจะต้อง ประกอบด้วยหน่วยงานภายนอกหลายหน่วยงาน และต้องใช้ระยะเวลานานกว่าจะเสร็จสิ้น กระบวนการนอกจากนี้ พนักงานสอบสวนไม่มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติในด้านลบเกี่ยวกับการ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่และการบังคับใช้กฎหมาย ฉบับดังกล่าวไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร รวมทั้งนโยบายในการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ ผู้บริหาร ระดับสูงหรือผู้บังคับบัญชาไม่ได้ให้ความสำคัญหรือรณรงค์ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบ หรือตระหนักใน นโยบายในการบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติอย่างจริงจัง และงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ตามพระราชบัญญัตินี้มีจำนวนไม่เพียงพอ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายปฏิบัติบางท่านใช้ช่องว่างของ กฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ มาบังคับใช้โดยผิดวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์ของกฎหมาย

บุญเสริม หุตะแพทย์ (2557 : 14-15) ศึกษาความรุนแรงต่อภรรยาในครอบครัวอาเซียนและ ครอบครัวไทย โดยเป็นความรุนแรงที่สามีกระทำต่อภรรยาที่นำเสนอในระดับชาติและระดับนานาชาติ ในประเทศไทยและต่างประเทศในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา จากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับความรุนแรง

ต่อภรรยาในครอบครัวอาเซียนและครอบครัวไทยกล่าวได้ว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัวและความรุนแรงที่สามีกระทำต่อภรรยา มีข้อค้นพบที่คล้ายกันกับผลการศึกษาอื่นๆ โดยส่วนใหญ่พบว่าสามีทำร้ายภรรยาในครอบครัวไทย อายุมากกว่า 46 ปีขณะที่ส่วนใหญ่ครอบครัวอาเซียนส่วนใหญ่พบว่าผู้กระทำอายุยังน้อยและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัจจัยด้านสังคมโดยมีความเกี่ยวข้องกับความไม่เท่าเทียมของบทบาทและโครงสร้างทางสังคมวัฒนธรรมแบบชายเป็นใหญ่ ปัจจัยด้านเพศภาวะและทัศนคติแบบชายเป็นใหญ่ที่ทำให้ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิงเช่น ปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยด้านจิตวิทยาและความสัมพันธ์ในครอบครัว หรือปัจจัยด้านประสบการณ์ความรุนแรงในครอบครัว

ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความรุนแรงที่สามีกระทำต่อภรรยาซึ่งเป็นลักษณะของการกระทำความรุนแรงในครอบครัวที่พบมากที่สุดในการศึกษาของประเทศที่กำลังจะรวมตัวกันเป็นประเทศในกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียนนอกจากจะมีลักษณะของการกระทำ ความรุนแรงที่คล้ายคลึงกันแล้วเช่นการกระทำรุนแรงทางกายทางจิตใจและทางด้านเพศในส่วนของปัจจัยที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมดังกล่าวยังได้รับผลกระทบจากโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมที่หล่อหลอมให้ผู้ชายเป็นผู้นำเป็นหัวหน้าครอบครัวทำหน้าที่หารายได้มาเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวและหล่อหลอมความเชื่อที่ว่าผู้ชายเป็นเจ้าของและมีสิทธิในเนื้อตัวร่างกายของผู้หญิงและมีสิทธิที่จะตัดสินใจเรื่องต่างๆของครอบครัวส่วนผู้หญิงถูกหล่อหลอมให้เป็นผู้ตามเป็นผู้ที่อ่อนด้อยและยอมรับการใช้อำนาจของผู้ชายหรือที่เรียกว่าเป็นค่านิยมแบบชายเป็นใหญ่จึงนำไปสู่การละเมิดโดยการกระทำรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กในครอบครัวที่ผู้ถูกกระทำเองก็ยอมรับการใช้อำนาจนี้เมื่อปัญหาเกิดขึ้นก็ไม่กล้าจะบอกเล่าปัญหาให้คนนอกครอบครัวหรือแม้แต่ญาติพี่น้องได้รับฟังเพราะถูกสอนว่าปัญหาครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากปัญหานั้นส่งผลกระทบต่อสถานภาพของครอบครัวด้วยแล้วสังคมแวดล้อมจะมองว่าเป็นความบกพร่องของผู้หญิงที่ทำหน้าที่บทบาทในสถานะของภรรยาและถือเป็นเรื่องที่น่าอับอายจึงต้องทนอยู่เพื่อรักษาความเป็นครอบครัวไว้และเพื่อให้ลูกมีพ่อและแม่ที่เชื่อว่าเป็นความสมบูรณ์ของครอบครัว

นอกจากนี้ยังพบว่าสาเหตุของปัญหาความรุนแรงที่สามีกระทำต่อภรรยาในครอบครัวของประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่คล้ายคลึงกันคือปัจจัยส่วนบุคคลของผู้กระทำทั้งในด้านลักษณะทางประชากรเช่นการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ติดสารเสพติดเล่นการพนันและปัจจัยด้านจิตลักษณะที่เป็นพฤติกรรมของผู้กระทำรุนแรงยกเว้นปัจจัยด้านประสบการณ์ความรุนแรงในวัยเด็กหรือพบเห็นการกระทำรุนแรงในครอบครัวเดิมของตนที่พบในครอบครัวไทยแต่ไม่มีระบุปัจจัยสาเหตุในครอบครัวของประเทศอื่น ๆ ส่วนในด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวถือว่าปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ชัดเจนและเป็นต้นเหตุของปัญหาเช่นการมีความเห็นไม่ตรงกันของสามีภรรยาเช่น การเลี้ยงดูลูกและปัจจัยที่นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างสามีภรรยาจนเป็นเหตุให้ใช้ความรุนแรงเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมในด้านเพศสัมพันธ์เช่นการนอกใจมีชู้และหึงหวง

นาฏสุตา เอโกบล (2558 :14-26) ศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ของผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มพนักงานสอบสวนพบว่า ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ในกลุ่มพนักงานสอบสวนอยู่ในเกณฑ์มีปัญหามากร้อยละ 76.74 พนักงานสอบสวนมีความรู้เกี่ยวกับ

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 62.8 มีเจตคติไม่เห็นด้วยกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ร้อยละ 82.56 คุณลักษณะทั่วไป ด้านเพศ และการอบรมความรู้มีความสัมพันธ์กับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวฯ ด้านสถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวฯ ความรู้ของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 และมีขนาดของความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = -0.278$ $p\text{-value} < 0.01$) เจตคติต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 และมีขนาดของความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r = -0.723$ $p\text{-value} < 0.01$)

สำหรับปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 พบว่า ในภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มีปัญหามากถึงร้อยละ 82.55 แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการสอบสวนดำเนินคดีจัดอยู่ในเกณฑ์มีปัญหามากที่สุด ร้อยละ 89.53 โดยพบว่า การประสานงานระหว่างตำรวจกับสหวิชาชีพเข้าร่วมในการสอบปากคำมักจะกระทำได้ยาก เนื่องจากกฎหมายไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนในแต่ละฝ่าย ทำให้ไม่สามารถประสานงานได้อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากต้องมีการทำงานเริ่มตั้งแต่ ผู้ถูกระทำผู้กระทำ ครอบครัว พนักงานสอบสวน นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์โรงพยาบาล อัยการศาล เป็นต้น ซึ่งการประสานงานยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนในการปฏิบัติ

2) ด้านหน้าที่เกี่ยวกับการประนีประนอมยอมความ พบว่า ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการประนีประนอมยอมความของปัญหานี้จัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีปัญหามาก ร้อยละ 77.78 โดยผลการวิจัยอธิบายได้ว่า การประนีประนอมยอมความเป็นปัญหาที่เกิดจากข้อกฎหมายที่ระบุขั้นตอนในการสอบสวนที่ต้องมีสหวิชาชีพ และกำหนดว่าจะยอมความคดีประเภทนี้ได้ ในชั้นศาลเท่านั้น

3) การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในการทำสำนวนการสอบสวน และการสั่งฟ้องคดีความรุนแรงในครอบครัว พบว่า ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการสอบสวนและการสั่งฟ้องคดีจัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีปัญหามากและพบว่ามีปัญหามากที่สุด ร้อยละ 54.26 คือ การส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมตัวผู้กระทำผิดภายใน 48 ชั่วโมง กรณีเด็กและเยาวชน ภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่ได้ตัวผู้กระทำผิดนั้นเป็นไปไม่ได้เลย ด้วยข้อกำหนดของกฎหมายและระเบียบ ขั้นตอนการทำสำนวน ไม่มีทางที่จะดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้ทัน ประกอบกับการต้องรอผลตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์หรือผลจากแพทย์ผลจากหน่วยงานต่างๆ อันเป็นเหตุความจำเป็นในการสอบสวนที่ต้องมีสิ่งเหล่านี้ในการพิจารณาผู้กระทำผิด

4) ด้านหน้าที่เกี่ยวกับมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ พบว่าปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ในการปฏิบัติหน้าที่

ของพนักงานสอบสวนด้านมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์จัดอยู่ในเกณฑ์มีปัญหา ร้อยละ 58.13 โดยผลการวิจัยอธิบายได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นการยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อออกคำสั่งกำหนด มาตรการใดๆ หรือกำหนดวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์วิธีการเข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์หรือวิธีการ เพื่อออกคำสั่งห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้าไปในที่พำนักของครอบครัว หรือวิธีเยียวยาอื่น ใดอีกนั้น พ.ร.บ.นี้กำหนดไว้เพียงว่า ให้พนักงานสอบสวนทำคำร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลสั่ง แต่ข้อ กฎหมายกำหนดให้การปฏิบัติในการดำเนินคดีชั้นศาลจะฟ้องคดีได้ตาม ป.วิอาญากำหนดไว้ว่า ผู้เสียหายฟ้องคดีเอง หรือพนักงานอัยการฟ้อง ดังนั้น คำร้องของพนักงานสอบสวนจะสมบูรณ์ต่อเมื่อ อัยการได้จัดทำเป็นคำขอท้ายฟ้อง หรือ ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอเพิ่มเติมต่อศาลเอง หรือประสานกับ อัยการเจ้าของเรื่องเพื่อให้ทำคำร้องท้ายฟ้องเพิ่มเติมให้ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาในข้อกฎหมายที่เพิ่ม ช่องว่างและขั้นตอนการปฏิบัติแต่พนักงานสอบสวนไม่อาจรู้ได้ว่าเมื่อคดีสิ้นสุด ผู้เสียหายต้องการให้ บรรเทาทุกข์ประเด็นใด เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ในอนาคตประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจใน ส่วนนี้จึงไม่ได้ยื่นคำร้องขอบรรเทาทุกข์เพิ่มเติม และเมื่อกลายเป็นปัญหาไม่ได้รับการบรรเทาทุกข์ จึงกลายเป็นว่าพนักงานสอบสวนไม่ทำคำร้องให้เป็นผลให้ผู้เสียหายไม่ได้รับการบรรเทาทุกข์ แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายก็ให้โอกาสให้ผู้เสียหายยื่นขอบรรเทาทุกข์ได้ในภายหลังอยู่ดีแต่อาจจะล่าช้า บ้างด้วยเหตุนี้ปัญหาดังกล่าวจึงจัดอยู่ในระดับมาก

5) ด้านหน้าที่รับคำร้องทุกข์พบว่า ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำ ด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการรับคำร้อง ทุกข์จัดอยู่ในเกณฑ์มีปัญหาเล็กน้อยร้อยละ 68.41 เนื่องจากการรับคำร้องทุกข์จะเป็นคดีอาญาที่สามารถ ส่งฟ้องต่อพนักงานอัยการตามลักษณะคดีได้นั้น ต้องตัดออกเลขคดีที่มีระเบียบขั้นตอนของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติกำหนดรูปแบบขั้นตอนให้ปฏิบัติเหมือนกันทุกรูปคดี

จากการทบทวนวรรณกรรม โดยผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิด เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัว แนวคิดเกี่ยวกับ การบริหารงาน ความหมายและอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ ผลการวิจัยของ ประภาพรรณ จูเจริญ และ ปานรัตน์ นิมตลุง (2550 : 11-12) อุดลย์ ณรงค์ศักดิ์ (2553 : 13-31) และ นาฏสุดา เอโกบล (2558 :14-26) มาผสมผสานและนำมาสรุปเป็นตัวแปรปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ 1) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน 2) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ 3) ด้านงานใน ความรับผิดชอบ 4) ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทน 5) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน และ 6) ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากประชากรทั้งหมด 1,911 ราย ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 (กองอัตรากำลัง สำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2559) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการกระจายตัวของประชากรอย่างหนาแน่น

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรเป้าหมาย แบ่งเป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ คือ พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 ทั้งนี้ ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากวิธีการของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 54) ซึ่งได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 331 ตัวอย่าง

สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากวิธีของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n หมายถึง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (0.05)

N หมายถึง ขนาดของประชากรเป้าหมาย

แทนค่าสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,911}{1+1,911(0.05)^2} \\ &= 330.90 = 331 \end{aligned}$$

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 54) และทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากร คือ พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 โดยใช้แบบสอบถามและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 331 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการทำวิจัย

หน่วยงาน	จำนวน พนักงานสอบสวน*	ขนาดตัวอย่าง
1. กองบังคับการตำรวจนครบาล 1	218	38
2. กองบังคับการตำรวจนครบาล 2	320	56
3. กองบังคับการตำรวจนครบาล 3	111	20
4. กองบังคับการตำรวจนครบาล 4	214	37
5. กองบังคับการตำรวจนครบาล 5	337	58
6. กองบังคับการตำรวจนครบาล 6	168	29
7. กองบังคับการตำรวจนครบาล 7	166	28
8. กองบังคับการตำรวจนครบาล 8	179	31
9. กองบังคับการตำรวจนครบาล 9	198	34
รวม	1,911	331

* ที่มา : กองอัตรากำลัง สำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2559.

3.2 ขอบเขตของการวิจัย

3.2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการปฏิบัติงานปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลประกอบด้วย 6 ด้าน คือ (1) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน (2) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ (3) ด้านงานในความรับผิดชอบ (4) ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทน (5) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน (6) ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการปฏิบัติงาน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

3.2.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ พนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล กองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 จำนวนทั้งหมด 1,911 นาย

3.2.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ

- 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน
- 2) ปัจจัยการปฏิบัติงาน ได้แก่ ระดับชั้นยศ ตำแหน่ง สังกัด ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

และการฝึกอบรม

- 3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว

ตัวแปรตาม คือ ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ ด้านงานในความรับผิดชอบ ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือและค่าตอบแทน ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน และด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น ของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ใช้สำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว มีโครงสร้างของแบบสอบถาม ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน เป็นแบบ Check List

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการปฏิบัติงาน ได้แก่ ระดับชั้นยศ ตำแหน่ง สังกัด ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และการฝึกอบรม เป็นแบบ Check List

ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว เป็นแบบถาม-ตอบใช่, ไม่ใช่

การวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบประเมินความรู้ความเข้าใจ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูกให้	1	คะแนน
ตอบผิดให้	0	คะแนน

ข้อความที่ตอบ “ใช่” มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1, 4, 5, 7, 8, 9, 10 ดังนั้น หากผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า “ใช่” จะประเมินผลคะแนนเป็นตอบถูกได้คะแนน 1 คะแนน หากตอบในข้อเหล่านี้ว่า “ไม่ใช่” จะประเมินผลคะแนนเป็นตอบผิดได้ 0 คะแนน

ข้อความที่ตอบ “ไม่ใช่” มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2, 3, 6 หากผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า “ไม่ใช่” จะประเมินผลคะแนนเป็นตอบถูกได้คะแนน 1 คะแนน หากตอบในข้อเหล่านี้ว่า “ใช่” จะประเมินผลคะแนนเป็นตอบผิดได้ 0 คะแนน

เกณฑ์ประเมินความรู้ความเข้าใจ ใช้ Scoring Rubric โดยใช้ Rubric แบบภาพรวม(Holistic Rubrics) ซึ่งเป็นเกณฑ์พิจารณาภาพรวมของผลคะแนน และกำหนดเป็นระดับคุณภาพ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้ (กิ่งกาญจน์ สิริสุนทร, 2550 : 8)

คะแนน	ระดับคุณภาพ
ตอบถูก ร้อยละ 80 ขึ้นไป	ดีมาก
ตอบถูก ร้อยละ 70 – 79	ดี
ตอบถูก ร้อยละ 50 – 69	พอใช้
ตอบถูก ร้อยละ 49 ลงมา	ปรับปรุง

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ ด้านงานในความรับผิดชอบ ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทน ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ใช้มาตราวัดลิเกิร์ต (likert scale) และกำหนดคะแนน ดังนี้

ระดับของปัญหาและอุปสรรค	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลใช้วิธีของ Likert Scale แบบจำแนกแต่ช่วงย่อยต่างกัน แบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ และกำหนดช่วงของการวัด ดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2551 : 85)

คะแนน 4.21- 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนน 3.41- 4.20	หมายถึง	มาก
คะแนน 2.61- 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน 1.81- 2.60	หมายถึง	น้อย
คะแนน 1.00- 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

การทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านความรุนแรงในครอบครัว หลังจากนั้นผู้วิจัยนำมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงนำไปทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

2. ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด กับพนักงานสอบสวน ในจังหวัดสมุทรปราการ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient of alpha) =

0.968 แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่นในระดับสูง (Cronbach, L. J., 1951 : 297; Nunnally J.C., 1978 : 245) จึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จากพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งดำรงตำแหน่งในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 จำนวน 331 คน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 331 ชุด แบ่งการนำเสนอ ดังนี้

3.5.1 สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับอธิบายปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการปฏิบัติงานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว และปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

3.5.2 สถิติ

1) การเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการปฏิบัติงาน ใช้การทดสอบที (t -test) ในกรณีเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- way ANOVA) ในกรณีเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรอิสระที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป

2) การหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล 2) ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประชากรของการวิจัย คือ พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 จำนวน 331 คน ได้แบบสอบถามกลับมาครบทั้ง 331 คน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษาจำนวน 331 คน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนปรากฏดังนี้

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามเพศ

(n=331)		
เพศ	จำนวน	ร้อยละ
- ชาย	273	82.48
- หญิง	58	17.52
รวม	331	100.00

จากตารางที่ 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามเพศ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 82.48 และเป็นเพศหญิง จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 17.52

ตารางที่ 4.2 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษาจำแนกตามอายุ

(n=331)		
อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20 – 29 ปี	109	32.93
30 – 39 ปี	81	24.47
40 – 49 ปี	90	27.19
50 – 59 ปี	51	15.41
รวม	331	100.00

จากตารางที่ 4.2 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 20 – 29 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 32.93 รองลงมาอายุ 40 – 49 ปีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 27.19 อายุ 30 – 39 ปีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 24.47 และ อายุ 50 – 59 ปีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 15.41

ตารางที่ 4.3 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

(n=331)		
ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
- ปริญญาตรี	275	83.08
- ปริญญาโทหรือสูงกว่า	56	16.92
รวม	331	100.00

จากตารางที่ 4.3 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 83.08 และสำเร็จการศึกษาปริญญาโทหรือสูงกว่าจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 16.92

ตารางที่ 4.4 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=331)

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
15,000 บาท	37	11.18
15,001 – 20,000 บาท	90	27.19
20,001 – 25,000 บาท	77	23.26
25,001 – 30,000 บาท	66	19.94
มากกว่า 30,000 บาท	61	18.43
รวม	331	100.00

จากตารางที่ 4.4 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 27.19 รองลงมา มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 23.26 รายได้ 25,001 – 30,000 บาท จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 18.43 และมีรายได้ 15,000 บาท จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 11.18

ตารางที่ 4.5 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน

(n=331)

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
12,000 บาท	272	82.18
14,400 บาท	39	11.78
17,300 บาท	17	5.14
20,800 บาท	3	0.91
รวม	331	100.00

จากตารางที่ 4.5 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน พบว่า ประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่มีเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน 12,000 บาท จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 82.18 ซึ่งเป็นตำแหน่งรองสารวัตร รองลงมา มีเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน 14,000 บาท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 11.78 ซึ่งเป็นตำแหน่งสารวัตรมีเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน 17,300 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.14 ซึ่งเป็นตำแหน่งรองผู้กำกับการและมีเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน 20,800 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.91 ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้กำกับการ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการปฏิบัติงาน

ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษาจำนวน 331 คน ได้แก่ระดับชั้นยศตำแหน่ง สังกัด ระยะเวลาการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 4.6 ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามระดับชั้นยศ

			(n=331)
ระดับชั้นยศ	จำนวน	ร้อยละ	
ร.ต.ต. – ร.ต.อ.	272	82.18	
พ.ต.ต. – พ.ต.ท.	56	16.92	
พ.ต.อ.	3	0.91	
รวม	331	100.00	

จากตารางที่ 4.6 ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามระดับชั้นยศ พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับชั้นยศ ร.ต.ต. – ร.ต.อ.จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 82.18 รองลงมายศ พ.ต.ต.และ พ.ต.ท. จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 16.92 และ ยศ พ.ต.อ. จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.91

ตารางที่ 4.7 ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง

			(n=331)
ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ	
รอง สว.	272	82.18	
สว.	39	11.78	
รอง ผกก.	17	5.14	
ผกก.	3	0.91	
รวม	331	100.00	

จากตารางที่ 4.7 ปัจจัยการปฏิบัติงานประชากรที่ศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ส่วนใหญ่มีตำแหน่ง รอง สว.จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 82.18 รองลงมาตำแหน่ง สว.จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 11.78 ตำแหน่ง รอง ผกก. จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.14 และ ตำแหน่ง ผกก. จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.91

ตารางที่ 4.8 ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามสังกัด

(n=331)

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
กองบังคับการตำรวจนครบาล 1	38	11.48
กองบังคับการตำรวจนครบาล 2	56	16.92
กองบังคับการตำรวจนครบาล 3	20	6.04
กองบังคับการตำรวจนครบาล 4	37	11.18
กองบังคับการตำรวจนครบาล 5	58	17.52
กองบังคับการตำรวจนครบาล 6	29	8.76
กองบังคับการตำรวจนครบาล 7	28	8.46
กองบังคับการตำรวจนครบาล 8	31	9.37
กองบังคับการตำรวจนครบาล 9	34	10.27
รวม	331	100.00

จากตารางที่ 4.8 ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามสังกัดพบว่าส่วนใหญ่ สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 17.52 รองลงมาสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 16.92 กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.48 กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 11.18 กองบังคับการตำรวจนครบาล 9 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 10.27 กองบังคับการตำรวจนครบาล 8 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.37 กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.76 กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.46 และกองบังคับการตำรวจนครบาล 3 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.04

ตารางที่ 4.9 ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน

(n=331)

ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
1 - 5	243	73.41
6 - 10 ปี	48	14.50
11 - 15 ปี	18	5.44
16 - 20 ปี	13	3.93
21 ปี ขึ้นไป	9	2.72
รวม	331	100.00

จากตารางที่ 4.9 ปัจจัยการปฏิบัติงาน จำแนกระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่าส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 1 - 5 ปีจำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 73.41 รองลงมามีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 6 - 10 ปีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 11 - 15 ปีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.44 มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 16 - 20 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.93 และมีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 21 ปีขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.72

ตารางที่ 4.10 ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามการได้รับการอบรม

(n=331)		
การได้รับการอบรม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยอบรม	234	70.69
เคยอบรม	97	29.31
รวม	331	100.00

จากตารางที่ 4.10 ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามการได้รับการอบรม พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวและระเบียบที่เกี่ยวข้อง จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 70.69 และเคยได้รับการอบรมเพิ่มเติมดังกล่าว จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 29.31 เรื่อง/หัวข้อ และหน่วยงานที่จัดอบรมปรากฏตามตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 การอบรมเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

เรื่อง/หัวข้อ	จัดโดย	จำนวน (คน)
- พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวพ.ศ. 2550	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	9
- พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	8
- พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวพ.ศ. 2550	กองบัญชาการตำรวจนครบาล	2
- การสอบสวนดำเนินคดีเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว	กองบัญชาการตำรวจนครบาล	2
- การสอบสวนดำเนินคดีเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว	กองบัญชาการการศึกษา	1
- การคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว	กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว	
	กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว	3
- ความเท่าเทียมทางเพศ	UN WOMEN ร่วมกับสำนักงานอัยการสูงสุด	1
- การยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี	UN	3
- การยุติความรุนแรงในครอบครัว	สำนักงานอัยการสูงสุด	14
- การต่อต้านการใช้ความรุนแรงกับสตรี	UNIFEM	1
- การต่อต้านความรุนแรงต่อเด็กและสตรี	สำนักงานอัยการสูงสุด	2
- การต่อต้านความรุนแรงต่อเด็กและสตรี	สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน	2
- การพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและสตรี	กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว	2
- การสอบสวนคดีเกี่ยวกับเด็ก เยาวชนและสตรี	โรงพยาบาลตำรวจ	1
- การพัฒนาศักยภาพพนักงานสอบสวนหญิง	ชมรมพนักงานสอบสวนหญิง	5
- การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท	สมาคมบัณฑิตสตรี	2

จากตารางที่ 4.11 การอบรมเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรมในหัวข้อ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวพ.ศ. 2550 จำนวน 19 คน ซึ่งจัดโดย กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จำนวน 9 คน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 8 คน และกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวน 2 คน รองลงมาเคยอบรมในหัวข้อ การยุติความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 17 คน ซึ่งจัดโดยสำนักงานอัยการสูงสุด จำนวน 14 คน และจัดโดย UN จำนวน 3 คน เคยอบรมหัวข้อ การต่อต้านการใช้ความรุนแรงกับสตรี จำนวน 5 คน ซึ่งจัดโดย UNIFEM จำนวน 1 คน จัดโดยสำนักงานอัยการสูงสุดจำนวน 2 คน และสถาบันส่งเสริมงานสอบสวน จำนวน 2 คน เคยอบรมหัวข้อ การพัฒนาศักยภาพพนักงานสอบสวนหญิง ซึ่งจัดโดยชมรมพนักงานสอบสวนหญิง จำนวน 5 คน เคยอบรมหัวข้อ การคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว ซึ่งจัดโดย กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว จำนวน 3 คน อบรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ซึ่งจัดโดยสมาคมบัณฑิตสตรี จำนวน 2 คน ส่วนนอกนั้นเคยอบรมเกี่ยวกับ การสอบสวนดำเนินคดีเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว จัดโดย กองบัญชาการศึกษา หัวข้อความเท่าเทียมทางเพศ UN WOMEN ร่วมกับสำนักงานอัยการสูงสุด และหัวข้อการสอบสวนคดีเกี่ยวกับเด็ก เยาวชนและสตรี จัดโดยโรงพยาบาลตำรวจหัวข้อละ 1 คน

ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัววัดจากคำถามจำนวน 10 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ตอบถูกให้ 1 คะแนนตอบผิดให้ 0 คะแนนข้อคำถามที่ตอบ “ใช่” มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1, 4, 5, 7, 8, 9, 10 ดังนั้น หากผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า “ใช่” จะประเมินผลคะแนนเป็นตอบถูกได้คะแนน 1 คะแนน หากตอบในข้อเหล่านี้ว่า “ไม่ใช่” จะประเมินผลคะแนนเป็นตอบผิดได้ 0 คะแนนข้อคำถามที่ตอบ “ไม่ใช่” มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2, 3, 6 หากผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า “ไม่ใช่” จะประเมินผลคะแนนเป็นตอบถูกได้คะแนน 1 คะแนน หากตอบในข้อเหล่านี้ว่า “ใช่” จะประเมินผลคะแนนเป็นตอบผิดได้ 0 คะแนน ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจ ปรากฏดังตารางที่ 4.12 – 4.13

ตารางที่ 4.12 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว จำแนกรายข้อ

ลำดับ	คำถาม	จำนวน ที่ตอบถูก	ร้อยละ
1	พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 มีเจตนารมณ์เพื่อรักษาความสัมพันธ์ในครอบครัว	311	94

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ลำดับ	คำถาม	จำนวน ที่ตอบถูก	ร้อยละ
2	ความหมายของ “ความรุนแรงในครอบครัว” เช่น การกระทำโดย ประมาทเป็นเหตุให้บุคคลในครอบครัวได้รับอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ	224	67.7
3	สามิจตทะเบียนอินที่ดินให้กับภรรยาเมื่อภรรยาหลงทราบทำให้ ภรรยาหลงคับแค้นใจเป็นอย่างมากกรณีเช่นนี้เป็นอันตรายแก่จิตใจ	183	55.3
4	บุคคลในครอบครัว ตามพ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงใน ครอบครัว พ.ศ. 2550 หมายถึงผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามีภรรยา โดยมิได้จดทะเบียนสมรส	300	90.6
5	พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจัดให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว เข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์ ขอรับคำปรึกษาแนะนำได้ทั้งจาก จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์	319	96.4
6	ในกรณีที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่ประสงค์จะร้องทุกข์ หรือรับการบริการทางการแพทย์หรือพบจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาหรือนัก สังคมสงเคราะห์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยุติเรื่อง ไม่ต้องดำเนินการใด ๆ อีก	176	53.2
7	พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นบุคคลที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง และยังหมายความ รวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา	310	93.7
8	ถ้าผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ไม่อยู่ในวิสัยหรือมีโอกาสที่ จะร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ร้องทุกข์แทนต่อ พนักงานสอบสวน	281	84.9
9	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ทำหน้าที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการในความผิด ฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดเหตุในเขตกรุงเทพมหานคร	291	87.9
10	พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวพ.ศ. 2550 กำหนดการนับอายุความร้องทุกข์ไว้เป็นพิเศษโดยอายุความในคดีความผิด ฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัวอายุความ 3 เดือน	275	83.1
	จะเริ่มนับตั้งแต่ผู้ถูกกระทำอยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือ ร้องทุกข์ได้		

จากตารางที่ 4.12 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบถูกในข้อคำถาม “พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจัดให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์ ขอรับ

คำปรึกษาแนะนำได้ทั้งจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์” จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 96.4 รองลงมาคำถาม “พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวพ.ศ. 2550 มีเจตนารมณ์เพื่อรักษาความสัมพันธ์ในครอบครัว” จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 94 “พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นบุคคลที่รัฐมนตรีแต่งตั้งและยังหมายรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา” จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 93.7 ทั้งนี้ ส่วนใหญ่ตอบผิดในข้อคำถาม “สามิจดทะเบียนออนไลน์ที่ดินให้กับภรรยาบ่อย เมื่อภรรยาหลงทราบทำให้ภรรยาหลงค้ำคั้นใจเป็นอย่างมาก กรณีเช่นนี้เป็นอันตรายแก่จิตใจ” โดยตอบถูกจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 และ “ในกรณีที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ไม่ประสงค์จะร้องทุกข์หรือรับการบริการทางการแพทย์ หรือพบจิตแพทย์ หรือนักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยุติเรื่อง ไม่ต้องดำเนินการใด ๆ อีก” ตอบถูกจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2

ตารางที่ 4.13 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความรู้ความเข้าใจ
ร้อยละ 49 ลงมา	6	1.81	ต้องปรับปรุง
ร้อยละ 50 – 69	15	4.53	พอใช้
ร้อยละ 70 – 79	101	30.51	ดี
ร้อยละ 80 ขึ้นไป	209	63.14	ดีมาก
รวม	331	100.00	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประชากรที่ศึกษา ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว ได้คะแนน ร้อยละ 80 ขึ้นไป อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 63.14 รองลงมาได้คะแนน ร้อยละ 70 – 79 อยู่ในระดับดี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.51 ได้คะแนนร้อยละ 50 – 69 อยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.53 ได้คะแนนร้อยละ 49 ลงมาอยู่ในระดับต้องปรับปรุง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.81

ส่วนที่ 4 ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อ 1 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวแบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ

ด้านงานในความรับผิดชอบด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทนด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่นผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.14 – 4.20

ตารางที่ 4.14 ภาพรวมของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค					ค่าเฉลี่ย	ระดับของปัญหาและอุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
- ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน	73 (22.1%)	182 (55.0%)	70 (21.1%)	6 (1.8%)	0	3.90	มาก
- ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ	69 (20.8%)	168 (50.8%)	74 (22.4%)	19 (5.7%)	1 (0.3%)	3.80	มาก
- ด้านงานในความรับผิดชอบ	99 (29.9%)	166 (50.2%)	62 (18.7%)	4 (1.2%)	0	3.98	มาก
- ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทน	162 (48.9%)	116 (35.0%)	46 (13.9%)	6 (1.8%)	1 (0.3%)	4.23	มากที่สุด
- ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน	56 (16.9%)	123 (37.2%)	109 (32.9%)	41 (12.4%)	2 (0.6%)	3.56	มาก
- ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น	118 (35.6%)	142 (42.9%)	59 (17.8%)	12 (3.6%)	0	4.00	มาก
รวม	84 (25.4%)	192 (58.0%)	54 (16.3%)	1 (0.3%)	0	3.91	มาก

จากตารางที่ 4.14 ภาพรวมของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวพบว่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.91) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทนอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.23) รองลงมาอยู่ในระดับมากในทุกด้านเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น (ค่าเฉลี่ย 4.00) ด้านงานในความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย 3.98) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน

(ค่าเฉลี่ย 3.90) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ (ค่าเฉลี่ย 3.80) และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย 3.56)

ตารางที่ 4.15 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค					ค่าเฉลี่ย	ระดับของปัญหาและอุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
- ปัญหาในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมีหลายขั้นตอน	64 (19.3%)	194 (58.6%)	71 (21.5%)	1 (0.3%)	1 (0.3%)	3.96	มาก
- ปัญหาการตรวจตัวผู้เสียหายซึ่งต้องเป็นเจ้าหน้าที่เพศหญิง	112 (33.8%)	143 (43.2%)	65 (19.6%)	11 (3.3%)	0	4.08	มาก
- ปัญหาในการสอบพยานเนื่องจากพยานมักตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้กระทำผิดและไม่กล้าที่จะเปิดเผยข้อมูลแก่ตำรวจ	85 (25.7%)	162 (48.9%)	75 (22.7%)	9 (2.7%)	0	3.98	มาก
- ปัญหาการนำผู้ต้องหาซึ่งสถานที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ ซึ่งมีประชาชนมา ฝ้าดูจำนวนมาก	75 (22.7%)	143 (43.2%)	94 (28.4%)	18 (5.4%)	1 (0.3%)	3.82	มาก
- ปัญหาการยื่นคำร้องขอฝากขังไม่ทันเวลาตามที่กฎหมายกำหนด	88 (26.6%)	93 (28.1%)	114 (34.4%)	29 (8.8%)	7 (2.1%)	3.68	มาก
รวม	73 (22.1%)	182 (55.0%)	70 (21.1%)	6 (1.8%)	0	3.90	มาก

จากตารางที่ 4.15 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

(ค่าเฉลี่ย 3.90) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ปัญหาการตรวจตัวผู้เสียหายซึ่งต้องเป็นเจ้าหน้าที่เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 4.08) ปัญหาในการสอบพยาน เนื่องจากพยานมักตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้กระทำผิดและไม่กล้าที่จะเปิดเผยข้อมูลแก่ตำรวจ (ค่าเฉลี่ย 3.98) ปัญหาในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมีหลายขั้นตอน (ค่าเฉลี่ย 3.96) ปัญหาการนำผู้ต้องหาขึ้นสถานที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ ซึ่งมีประชาชนมาเฝ้าดูจำนวนมาก (ค่าเฉลี่ย 3.82) ปัญหาการยื่นคำร้องขอฝากขังไม่ทันเวลาตามที่กฎหมายกำหนด (ค่าเฉลี่ย 3.68)

ตารางที่ 4.16 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านกฎหมายและกฎระเบียบ

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค					ค่าเฉลี่ย	ระดับของปัญหาและอุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
- ปัญหาพนักงานสอบสวนไม่สามารถส่งตัวผู้กระทำความผิดต่อศาลเยาวชนและครอบครัวภายใน 48 ชั่วโมงนับแต่ได้ตัวผู้กระทำความผิด	92 (27.8%)	129 (39.0%)	77 (23.3%)	30 (9.1%)	3 (0.9%)	3.84	มาก
- ปัญหาการจัดประชุมไกล่เกลี่ยประนีประนอมทำบันทึกข้อตกลงในคดีความรุนแรงในครอบครัว	77 (23.3%)	136 (41.1%)	95 (28.7%)	21 (6.3%)	2 (0.6%)	3.80	มาก
- ปัญหาความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน เนื่องจากในคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว กำหนดอายุความ 3 เดือน จะเริ่มนับตั้งแต่ผู้ถูกกระทำอยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้ ซึ่งมีความแตกต่างจากคดีอื่น ๆ	85 (25.7%)	151 (45.6%)	80 (24.2%)	14 (4.2%)	1 (0.3%)	3.92	มาก
- ปัญหาความซ้ำซ้อนของการแจ้งเหตุ กรณีการแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัวได้หลายช่องทาง เช่น โดยวาจาเป็นหนังสือ ทางโทรศัพท์วิธีการทำอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด	49 (14.8%)	164 (49.5%)	90 (27.2%)	22 (6.6%)	6 (1.8%)	3.69	มาก
- ปัญหาการกำหนดฐานความผิด เช่น ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ซึ่งใกล้เคียงกับความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว	58 (17.5%)	156 (47.1%)	100 (30.2%)	12 (3.6%)	5 (1.5%)	3.76	มาก
รวม	69 (20.8%)	168 (50.8%)	74 (22.4%)	19 (5.7%)	1 (0.3%)	3.80	มาก

จากตารางที่ 4.16 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านกฎหมายและกฎระเบียบพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับ ดังนี้ปัญหาความยุ่งยากในการปฏิบัติงานเนื่องจากในคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว กำหนดอายุความ 3 เดือนจะเริ่มนับตั้งแต่ผู้ถูกระทำอยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้ซึ่งมีความแตกต่างจากคดีอื่น ๆ (ค่าเฉลี่ย 3.92) ปัญหาพนักงานสอบสวนไม่สามารถส่งตัวผู้กระทำความผิดต่อศาลเยาวชนและครอบครัวภายใน 48 ชั่วโมงนับแต่ได้ตัวผู้กระทำความผิด (ค่าเฉลี่ย 3.84) ปัญหาการจัดประชุมใกล้เคียงประนีประนอมทำบันทึกข้อตกลงในคดีความรุนแรงในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 3.80) ปัญหาการกำหนดฐานความผิด เช่น ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ซึ่งใกล้เคียงกับความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 3.76) ปัญหาความซ้ำซ้อนของการแจ้งเหตุ กรณีการแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัวได้หลายช่องทาง เช่น โดยวาจาเป็นหนังสือทางโทรศัพท์วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด (ค่าเฉลี่ย 3.69)

ตารางที่ 4.17 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านงานในความรับผิดชอบ

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค					ค่าเฉลี่ย	ระดับของปัญหาและอุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
- ปัญหาเจ้าพนักงานตำรวจไม่สามารถเข้าไปช่วยเหลือผู้เสียหายได้โดยทันที เพราะส่วนใหญ่เกิดเหตุในสถานที่ส่วนบุคคล เช่น เคหะสถาน โรงแรม	90 (27.2%)	152 (45.9%)	77 (23.3%)	10 (3.0%)	2 (0.6%)	3.96	มาก
- ปัญหาพนักงานสอบสวนระดับรอง สว. ได้รับมอบหมายคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน ซึ่งยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ	90 (27.2%)	150 (45.3%)	79 (23.9%)	12 (3.6%)	0	3.96	มาก
- พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบไม่มีอิสระในการทำความเห็น ต้องเป็นไปตามที่ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ	87 (26.3%)	115 (34.7%)	96 (29.0%)	26 (7.9%)	7 (2.1%)	3.75	มาก

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค					ค่าเฉลี่ย	ระดับของ ปัญหาและ อุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
- จำนวนพนักงานสอบสวนหญิง ไม่เพียงพอกับปริมาณคดีความ รุนแรงในครอบครัว	121 (36.6%)	146 (44.1%)	55 (16.6%)	8 (2.4%)	1 (0.3%)	4.14	มาก
- ปัญหาไม่สามารถดำเนินคดีกับ ผู้กระทำผิดได้ เนื่องจากผู้เสียหาย เข้าแจ้งความแล้ว ต่อมาขอถอน แจ้งความเพราะเกรงว่าจะส่งผล เสียต่อตนเองในภายหลัง	115 (34.7%)	135 (40.8%)	71 (21.5%)	8 (2.4%)	2 (0.6%)	4.07	มาก
รวม	99 (29.9%)	166 (50.2%)	62 (18.7%)	4 (1.2%)	0	3.98	มาก

จากตารางที่ 4.17 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านงานในความรับผิดชอบพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.98) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากที่สุดข้อ เรียงตามลำดับ ดังนี้จำนวนพนักงานสอบสวนหญิงไม่เพียงพอกับปริมาณคดีความรุนแรงในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 4.14) ปัญหาไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดได้เนื่องจากผู้เสียหายเข้าแจ้งความแล้วต่อมาขอถอนแจ้งความเพราะเกรงว่าจะส่งผลเสียต่อตนเองในภายหลัง (ค่าเฉลี่ย 4.07) ปัญหาเจ้าพนักงานตำรวจไม่สามารถเข้าไปช่วยเหลือผู้เสียหายได้โดยทันที เพราะส่วนใหญ่เกิดเหตุในสถานที่ส่วนบุคคล เช่น เคหะสถาน โรงแรม (ค่าเฉลี่ย 3.96) ปัญหาพนักงานสอบสวนระดับ รอง สว. ได้รับมอบหมายคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน ซึ่งยังมีประสบการณ์ไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.96) พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบไม่มีอิสระในการทำความเห็น ต้องเป็นไปตามที่ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ (ค่าเฉลี่ย 3.75)

ตารางที่ 4.18 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทน

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค					ค่าเฉลี่ย	ระดับของ ปัญหาและ อุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
- ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน เช่น คอมพิวเตอร์ printer หมึก พิมพ์ กระดาษ	165 (49.8%)	101 (30.5%)	58 (17.5%)	6 (1.8%)	1 (0.3%)	4.28	มากที่สุด

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค					ค่าเฉลี่ย	ระดับของ ปัญหาและ อุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
- ขาดแคลนยานพาหนะ/น้ำมัน เชื้อเพลิง สำหรับตรวจสถานที่เกิด เหตุ	151 (45.6%)	117 (35.3%)	57 (17.2%)	4 (1.2%)	2 (0.6%)	4.24	มากที่สุด
- ขาดแคลนอุปกรณ์ประจำกาย เช่น อาวุธปืน กุญแจมือ วิทยุ สื่อสาร	139 (42.0%)	114 (34.4%)	64 (19.3%)	10 (3.0%)	4 (1.2%)	4.13	มาก
- Internet สำหรับสืบค้นข้อมูล ล่าช้า ไม่ตอบสนองต่อการ ปฏิบัติงานได้ทันท่วงที	151 (45.6%)	102 (30.8%)	66 (19.9%)	10 (3.0%)	2 (0.6%)	4.18	มาก
- ค่าตอบแทนพนักงานสอบสวนไม่ เพียงพอ	168 (50.8%)	109 (32.9%)	48 (14.5%)	4 (1.2%)	2 (0.6%)	4.32	มากที่สุด
รวม	162 (48.9%)	116 (35.0%)	46 (13.9%)	6 (1.8%)	1 (0.3%)	4.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.18 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.23) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 3 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ค่าตอบแทนพนักงานสอบสวนไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 4.32) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน เช่น คอมพิวเตอร์ printer หมึกพิมพ์ กระดาษ (ค่าเฉลี่ย 4.28) ขาดแคลนยานพาหนะ/น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับตรวจสถานที่เกิดเหตุ (ค่าเฉลี่ย 4.24) และปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ Internet สำหรับสืบค้นข้อมูลล่าช้า ไม่ตอบสนองต่อการปฏิบัติงานได้ทันท่วงที (ค่าเฉลี่ย 4.18) ขาดแคลนอุปกรณ์ประจำกาย เช่น อาวุธปืน กุญแจมือ วิทยุสื่อสาร (ค่าเฉลี่ย 4.13)

ตารางที่ 4.19 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค					ค่าเฉลี่ย	ระดับของ ปัญหาและ อุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
- ปัญหาผู้บังคับบัญชาไม่สามารถให้ คำปรึกษาในการทำคดีให้เป็นไป ด้วยความเรียบร้อย	66 (19.9%)	122 (36.9%)	99 (29.9%)	41 (12.4%)	3 (0.9%)	3.63	มาก

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค					ค่าเฉลี่ย	ระดับของปัญหาและอุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
- ปัญหาความขัดแย้งในการเสนอความเห็นทางคดีของพนักงานสอบสวน	34 (10.3%)	103 (31.1%)	125 (37.8%)	63 (19.0%)	6 (1.8%)	3.29	ปานกลาง
- ปัญหาความขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน เช่น ตำรวจอาสา เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน	42 (12.7%)	61 (18.4%)	126 (38.4%)	88 (26.6%)	14 (4.2%)	3.09	ปานกลาง
- ปัญหาการมอบหมายงาน กรณีแต่งตั้งคณะพนักงานสอบสวน เพื่อร่วมกันทำคดีซึ่งเป็นที่สนใจของสื่อมวลชนและองค์กรต่าง ๆ	63 (19.0%)	106 (19.0%)	109 (32.0%)	48 (14.5%)	5 (1.5%)	3.53	มาก
- ปัญหาขาดแคลนกำลังพล เนื่องจากพนักงานสอบสวนไปช่วยราชการในตำแหน่งอื่น	168 (50.8%)	105 (31.7%)	44 (13.3%)	13 (3.9%)	1 (0.3%)	4.29	มากที่สุด
รวม	56 (16.9%)	123 (37.2%)	109 (32.9%)	41 (12.4%)	2 (0.6%)	3.56	มาก

จากตารางที่ 4.19 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.56) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาขาดแคลนกำลังพล เนื่องจากพนักงานสอบสวนไปช่วยราชการในตำแหน่งอื่น (ค่าเฉลี่ย 4.29) ปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ปัญหาผู้บังคับบัญชาไม่สามารถให้คำปรึกษาในการทำคดีให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย (ค่าเฉลี่ย 3.63) ปัญหาการมอบหมายงาน กรณีแต่งตั้งคณะพนักงานสอบสวน เพื่อร่วมกันทำคดีซึ่งเป็นที่สนใจของสื่อมวลชนและองค์กรต่างๆ (ค่าเฉลี่ย 3.53) และมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัญหาความขัดแย้งในการเสนอความเห็นทางคดีของพนักงานสอบสวน (ค่าเฉลี่ย 3.29) ปัญหาความขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน เช่น ตำรวจอาสา เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน (ค่าเฉลี่ย 3.09)

ตารางที่ 4.20 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค					ค่าเฉลี่ย	ระดับของปัญหาและอุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
- ปัญหาการนัดความพร้อมของทีมสหวิชาชีพให้อยู่ร่วมฟังขณะสอบปากคำผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว	113 (34.1%)	117 (35.3%)	86 (26.0%)	12 (3.6%)	3 (0.9%)	3.98	มาก

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค					ค่าเฉลี่ย	ระดับของ ปัญหาและ อุปสรรค
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
- ปัญหาขาดพยานผู้เห็นเหตุการณ์ ที่จะสามารถให้ข้อมูลได้ เนื่องจาก เป็นเรื่องภายในครอบครัว	109 (32.9%)	160 (48.3%)	57 (17.2%)	5 (1.5%)	0	4.13	มาก
- ปัญหาในการติดต่อประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยผ่าน ศูนย์ประชาบดี ไม่สามารถ ดำเนินการได้ภายใน 24 ชั่วโมง	90 (27.2%)	143 (43.2%)	81 (24.5%)	17 (5.1%)	0	3.92	มาก
- ปัญหาไม่มีผู้แจ้งเหตุ กรณี ผู้เสียหายและผู้กระทำผิดมี ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน และอาจ อาศัยอยู่ในสถานที่เดียวกัน	101 (30.5%)	156 (47.1%)	65 (19.6%)	9 (2.7%)	0	4.05	มาก
- ปัญหาการทำลายพยานหลักฐาน เช่น ผู้ที่เข้าไปในสถานที่เกิดเหตุ ก่อนเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน ไม่ได้ เก็บพยานหลักฐานที่สำคัญส่งให้กับ พนักงานสอบสวน	85 (25.7%)	147 (44.4%)	80 (24.2%)	19 (5.7%)	0	3.90	มาก
รวม	118 (35.6%)	142 (42.9%)	59 (17.8%)	12 (3.6%)	0	4.00	มาก

จากตารางที่ 4.20 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่นพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากในทุกข้อเรียงตามลำดับ ดังนี้ ปัญหาขาดพยานผู้เห็นเหตุการณ์ที่จะสามารถให้ข้อมูลได้เนื่องจากเป็นเรื่องภายในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 4.13) ปัญหาไม่มีผู้แจ้งเหตุกรณีผู้เสียหายและผู้กระทำผิดมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันและอาจอาศัยอยู่ในสถานที่เดียวกัน (ค่าเฉลี่ย 4.05) ปัญหาการนัดความพร้อมของทีมสหวิชาชีพให้อยู่ร่วมฟังขณะสอบปากคำผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 3.98) ปัญหาในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยผ่านศูนย์ประชาบดี ไม่สามารถดำเนินการได้ภายใน 24 ชั่วโมง (ค่าเฉลี่ย 3.92) ปัญหาการทำลายพยานหลักฐาน เช่น ผู้ที่เข้าไปในสถานที่เกิดเหตุก่อนเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน ไม่ได้เก็บพยานหลักฐานที่สำคัญส่งให้กับพนักงานสอบสวน (ค่าเฉลี่ย 3.90)

นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานดังนี้

1. ด้านบุคลากร ขาดแคลนพนักงานสอบสวน โดยเฉพาะพนักงานสอบสวนหญิงที่จะมอบหมายให้รับผิดชอบคดีเกี่ยวกับครอบครัว
2. ด้านการปฏิบัติงาน พนักงานสอบสวนมีปัญหาในการปฏิบัติงานสอบสวน เนื่องจากผู้เสียหาย พยานให้ความร่วมมือไม่เพียงพอและการปฏิบัติงานคดีความรุนแรงในครอบครัวมีขั้นตอนมากไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาของประชาชน เนื่องจากผู้ประสบปัญหาคือ ประชาชนซึ่งไม่รู้ขั้นตอน ทำให้มีความยุ่งยากที่จะไปดำเนินการเอง และในการทำสำนวนการสอบสวนไม่มีผู้ช่วยพนักงานสอบสวนมาช่วยปฏิบัติงาน การนัดหมายสหวิชาชีพมีความยุ่งยากในการติดต่อออกหน่วยงานมาร่วมการสอบปากคำ การอบรมแนะนำแนวทางการปฏิบัติไม่ทั่วถึงทุกคนโดยส่วนใหญ่จะมีคำสั่งหรือหนังสือแจ้งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ
3. ด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และค่าตอบแทนห้องสอบสวนยังไม่เหมาะสม ไม่มีสถานที่ในการสอบปากคำเฉพาะขาดแคลนงบประมาณและอุปกรณ์การทำงาน เช่น กล้องวิดีโอ กล้องถ่ายรูป อุปกรณ์การขึ้นรูป เครื่องพิมพ์ พนักงานสอบสวนต้องจัดการซื้อเองและขาดงบประมาณสำหรับผู้เกี่ยวข้องในคดี เช่น กรณีผู้บาดเจ็บกรณีไม่มีเงินค่ารักษาพยาบาลด้านค่าตอบแทน พบว่าพนักงานสอบสวนได้รับค่าตอบแทนไม่สอดคล้องกันกับภาระหน้าที่การทำงาน

วัตถุประสงค์ข้อ 2 ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวน คดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เงินเดือนเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว แตกต่างกัน ปรากฏดังตารางที่ 4.21 ถึง 4.25

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	t	Df	.p
ชาย	273	3.92	0.872	81.632	0.386
หญิง	58	3.86			

จากตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวน คดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามเพศพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) โดยเพศชายมีปัญหาและอุปสรรคค่าเฉลี่ย 3.92 และเพศหญิงมีปัญหาและอุปสรรคค่าเฉลี่ย 3.86

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระงับ
ด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามอายุ

อายุ	ค่าเฉลี่ย	เปรียบเทียบ ความแตกต่าง	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	P
20 – 29 ปี	3.93						
30 – 39 ปี	3.94	ระหว่างกลุ่ม	0.394	3.000	0.131	0.473	0.701
40 – 49 ปี	3.90	ภายในกลุ่ม	90.899	327.000	0.278		
50 – 59 ปี	3.84						
รวม	3.91		91.294	330.000			

จากตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระงับด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามอายุพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระงับด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) โดยปัญหาและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.84 -3.94

ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระงับ
ด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	t	df	p
ปริญญาตรี	275	3.91	-0.295	71.283	0.769
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	56	3.93			

จากตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระงับด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระงับด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีปัญหาและอุปสรรคค่าเฉลี่ย 3.91 และปริญญาโทหรือสูงกว่า มีปัญหาและอุปสรรคค่าเฉลี่ย 3.93

ตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำ ด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ย	เปรียบเทียบ ความแตกต่าง	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	p
15,000 บาท	3.90						
15,001 – 20,000 บาท	3.96	ระหว่างกลุ่ม	0.931	4.000	0.233	0.840	0.501
20,001 – 25,000 บาท	3.97	ภายในกลุ่ม	90.362	326.000	0.277		
25,001 – 30,000 บาท	3.85						
มากกว่า 30,000 บาท	3.85						
รวม	3.91		91.294	330.000			

จากตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามรายได้ต่อเดือนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) โดยปัญหาและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.85 - 3.97

ตารางที่ 4.25 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำ ด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน

เงินเพิ่มพิเศษ ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ย	เปรียบเทียบ ความแตกต่าง	Sum of Squares	df	Mean Square	F	P
12,000 บาท	3.94						
14,400 บาท	3.83	ระหว่างกลุ่ม	0.898	3.000	0.299	1.083	0.356
17,300 บาท	3.76	ภายในกลุ่ม	90.396	327.000	0.276		
20,800 บาท	3.73						
รวม	3.91		91.294	330.000			

จากตารางที่ 4.25 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวน

คติความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p>.05$) โดยปัญหาและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.73 - 3.94

การทดสอบสมมติฐานปัจจัยการปฏิบัติงานได้แก่ระดับชั้นยศ ตำแหน่ง สังกัด ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และการฝึกอบรมที่แตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคติความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว แตกต่างกันปรากฏดังตารางที่ 4.26 ถึง 4.31

ตารางที่ 4.26 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคติความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามระดับชั้นยศ

ระดับชั้นยศ	ค่าเฉลี่ย	เปรียบเทียบความแตกต่าง	Sum of Squares	df	Mean Square	F	p
ร.ต.ต. - ร.ต.อ.	3.94						
พ.ต.ต. - พ.ต.ท.	3.81	ระหว่างกลุ่ม	0.837	2.000	0.418	1.517	0.221
พ.ต.อ.	3.73	ภายในกลุ่ม	90.457	328.000	0.276		
รวม	3.91		91.294	330.000			

จากตารางที่ 4.26 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคติความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามระดับชั้นยศพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีชั้นยศแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคติความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p>.05$) โดยปัญหาและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.73 - 3.94

ตารางที่ 4.27 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคติความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	ค่าเฉลี่ย	เปรียบเทียบความแตกต่าง	Sum of Squares	df	Mean Square	F	.p
รอง สว.	3.94						
สว.	3.83	ระหว่างกลุ่ม	0.898	3.000	0.299	1.083	0.356
รอง ผกก.	3.76	ภายในกลุ่ม	90.396	327.000	0.276		
ผกก.	3.73						
รวม	3.91		91.294	330.000			

จากตารางที่ 4.27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามตำแหน่งพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) โดยปัญหาและอุปสรรคค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.73 - 3.94

ตารางที่ 4.28 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามสังกัด

สังกัด	ค่าเฉลี่ย	เปรียบเทียบความแตกต่าง	Sum of Squares	df	Mean Square	F	.p
บก.น.1	3.83						
บก.น.2	3.88						
บก.น.3	4.02						
บก.น.4	3.75						
บก.น.5	3.95						
บก.น.6	4.17						
บก.น.7	4.00						
บก.น.8	3.75						
บก.น.9	3.98						
		ระหว่างกลุ่ม	4.629	8.000	0.579	2.150	0.031
		ภายในกลุ่ม	86.665	322.000	0.269		
รวม	3.91		91.294	330.000			

จากตารางที่ 4.28 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามสังกัดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งสังกัดแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการ LSD ปรากฏดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามสังกัดด้วยวิธีการ LSD

สังกัด	บก.น.2	บก.น.3	บก.น.4	บก.น.5	บก.น.6	บก.น.7	บก.น.8	บก.น.9
บก.น.1					0.012*			
บก.น.2					0.023*			
บก.น.3			0.046*					
บก.น.4					0.001*	0.040*		
บก.น.5								
บก.น.6							0.003*	
บก.น.7								
บก.น.8								
บก.น.9								

* .p< .05

จากตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามสังกัดด้วยวิธีการ LSD พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างของปัญหาและอุปสรรค มีดังนี้

สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 มีค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกับกองบังคับการตำรวจนครบาล 6

สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 มีค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกับกองบังคับการตำรวจนครบาล 6

สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 3 มีค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกับกองบังคับการตำรวจนครบาล 4

สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 มีค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกับกองบังคับการตำรวจนครบาล 6 และกองบังคับการตำรวจนครบาล 7

สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 6 มีค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกับกองบังคับการตำรวจนครบาล 8

ตารางที่ 4.30 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	เปรียบเทียบความแตกต่าง	Sum of Squares	df	Mean Square	F	.p
1 – 5 ปี	3.93						
6 - 10 ปี	3.84	ระหว่างกลุ่ม	0.443	4.000	0.111	0.397	0.811
11 – 15 ปี	3.94	ภายในกลุ่ม	90.851	326.000	0.279		

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย	เปรียบเทียบความแตกต่าง	Sum of Squares	df	Mean Square	F	.p
16 - 20 ปี	3.84						
21 ปี ขึ้นไป	3.86						
รวม	3.91		91.294	330.000			

จากตารางที่ 4.30 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p>.05$) โดยปัญหาและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.84 - 3.94

ตารางที่ 4.31 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามการได้รับการฝึกอบรม

การได้รับการฝึกอบรม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	t	df	Sig.
ไม่เคยอบรม	234	3.91	0.080	163.820	0.937
เคยอบรม	97	3.91			

จากตารางที่ 4.31 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามการได้รับการฝึกอบรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับการฝึกอบรมแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p>.05$) โดยผู้ที่ไม่เคยอบรมและเคยอบรมมีปัญหาและอุปสรรคค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.91

วัตถุประสงค์ข้อ 3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

การทดสอบสมมติฐานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งผู้วิจัยเลือกทำการทดสอบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

สอบสวน 2) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ และ 3) ด้านงานในความรับผิดชอบปรากฏตามตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

ตัวแปร		ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานฯ		
		ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน	ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ	ด้านงานในความรับผิดชอบ
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว	Pearson Correlation	-.081	-.044	-.087
	Sig. (2-tailed)	.143	.429	.114

จากตารางที่ 4.32 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน 2) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ และ 3) ด้านงานในความรับผิดชอบอธิบายได้ว่า เนื่องจากพนักงานสอบสวนมีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านงานในความรับผิดชอบด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน และด้านกฎหมายและกฎระเบียบอยู่ในระดับมากและส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว ได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก ดังนั้น การที่พนักงานสอบสวนมีความรู้ความเข้าใจในระดับดีมากจึงไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ ความรู้ความเข้าใจไม่มีผลต่อปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล 2) ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประชากรของการวิจัย คือ พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 จำนวน 331 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 82.48 มีอายุ 20 – 29 ปีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 32.93 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 83.08 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 27.19 มีเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน 12,000 บาท จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 82.18 ซึ่งเป็นตำแหน่งรองสารวัตร

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการปฏิบัติงาน

ปัจจัยการปฏิบัติงานของประชากรที่ศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับชั้นยศ ร.ต.ต. – ร.ต.อ. จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 82.18 มีตำแหน่ง รอง สว.จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 82.18 ส่วนใหญ่สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 17.52 มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 1 – 5 ปี จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 73.41 ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 และระเบียบที่เกี่ยวข้อง จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 70.69 สำหรับผู้ที่เคยได้รับการอบรม ส่วนใหญ่ได้รับการอบรมในหัวข้อ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 รองลงมาเคยอบรมในหัวข้อ การยุติความรุนแรงในครอบครัว การต่อต้านการใช้ความรุนแรงกับสตรี การพัฒนา

ศักยภาพพนักงานสอบสวนหญิง การคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท การสอบสวนดำเนินคดีเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว ความเท่าเทียมทางเพศ และหัวข้อการสอบสวนคดีเกี่ยวกับเด็ก เยาวชนและสตรีเป็นต้น

ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบถูกในข้อคำถาม “พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจัดให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการรักษาจากแพทย์ ขอรับคำปรึกษาแนะนำได้ทั้งจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์” จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 96.4 รองลงมาคำถาม “พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 มีเจตนารมณ์เพื่อรักษาความสัมพันธ์ในครอบครัว” จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 94 “พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นบุคคลที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง และยังมีหมายรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา” จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 93.7 ทั้งนี้ ส่วนใหญ่ตอบผิดในข้อคำถาม “สามีจดทะเบียนโอนที่ดินให้กับภรรยาเมื่อภรรยาหลงทราบบังทำให้ภรรยาหลงคับแค้นใจเป็นอย่างมาก กรณีเช่นนี้เป็นอันตรายแก่จิตใจ” โดยตอบถูกจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 และ “ในกรณีที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่ประสงค์จะร้องทุกข์หรือรับการบริการทางการแพทย์หรือพบจิตแพทย์ หรือนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยุติเรื่อง ไม่ต้องดำเนินการใด ๆ อีก” ตอบถูกจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 โดยประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว ได้คะแนน ร้อยละ 80 ขึ้นไป อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 63.14 รองลงมาได้คะแนน ร้อยละ 70 – 79 อยู่ในระดับดี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.14 ได้คะแนนร้อยละ 50 – 69 อยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.53 ได้คะแนน ร้อยละ 49 ลงมา อยู่ในระดับต้องปรับปรุง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.81

ส่วนที่ 4 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อ 1 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ภาพรวมของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวพบว่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.91) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทนอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.23) รองลงมาอยู่ในระดับมากในทุกด้านเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น (ค่าเฉลี่ย 4.00) ด้านงานในความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย 3.98) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน (ค่าเฉลี่ย 3.90) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ (ค่าเฉลี่ย 3.80) และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อน

ร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย 3.56) ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จำแนกรายด้านสรุปได้ดังนี้

ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.90) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ ปัญหาการตรวจตัวผู้เสียหายซึ่งต้องเป็นเจ้าหน้าที่เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 4.08) ปัญหาในการสอบพยาน เนื่องจากพยานมักตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้กระทำผิดและไม่กล้าที่จะเปิดเผยข้อมูลแก่ตำรวจ (ค่าเฉลี่ย 3.98) ปัญหาในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมีหลายขั้นตอน (ค่าเฉลี่ย 3.96) ปัญหาการนำผู้ต้องหาชี้สถานที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ ซึ่งมีประชาชนมาเฝ้าดูจำนวนมาก (ค่าเฉลี่ย 3.82) ปัญหาการยื่นคำร้องขอฝากขังไม่ทันเวลาตามที่กฎหมายกำหนด (ค่าเฉลี่ย 3.68)

ด้านกฎหมายและกฎระเบียบพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ปัญหาความยุ่งยากในการปฏิบัติงานเนื่องจากในคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว กำหนดอายุความ 3 เดือน จะเริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้ถูกระทำอยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้ซึ่งมีความแตกต่างจากคดีอื่น ๆ (ค่าเฉลี่ย 3.92) ปัญหาพนักงานสอบสวนไม่สามารถส่งตัวผู้กระทำความผิดต่อศาลเยาวชนและครอบครัวภายใน 48 ชั่วโมงนับแต่ได้ตัวผู้กระทำความผิด (ค่าเฉลี่ย 3.84) ปัญหาการจัดประชุมไกล่เกลี่ยประนีประนอมทำบันทึกข้อตกลงในคดีความรุนแรงในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 3.80) ปัญหาการกำหนดฐานความผิด เช่น ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ซึ่งใกล้เคียงกับความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 3.76) ปัญหาความซ้ำซ้อนของการแจ้งเหตุ กรณีการแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัวได้หลายช่องทาง เช่น โดยวาจาเป็นหนังสือ ทางโทรศัพท์วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด (ค่าเฉลี่ย 3.69)

ด้านงานในความรับผิดชอบพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.98) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับดังนี้จำนวนพนักงานสอบสวนหญิงไม่เพียงพอกับปริมาณคดีความรุนแรงในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 4.14) ปัญหาไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดได้เนื่องจากผู้เสียหายเข้าแจ้งความแล้ว ต่อมาขอถอนแจ้งความเพราะเกรงว่าจะส่งผลเสียต่อตนเองในภายหลัง (ค่าเฉลี่ย 4.07) ปัญหาเจ้าพนักงานตำรวจไม่สามารถเข้าไปช่วยเหลือผู้เสียหายได้โดยทันที เพราะส่วนใหญ่เกิดเหตุในสถานที่ส่วนบุคคล เช่น เคหสถาน โรงแรม (ค่าเฉลี่ย 3.96) ปัญหาพนักงานสอบสวนระดับรอง สว.ได้รับมอบหมายคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน ซึ่งยังมีประสบการณ์ไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.96) พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบไม่มีอิสระในการทำความเห็น ต้องเป็นไปตามที่ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ (ค่าเฉลี่ย 3.75)

ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทนพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.23) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 3 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้

ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน เช่น ค่าตอบแทนพนักงานสอบสวนไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 4.32) คอมพิวเตอร์ printer หมึกพิมพ์ กระดาษ (ค่าเฉลี่ย 4.28) ขาดแคลนยานพาหนะ/น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ (ค่าเฉลี่ย 4.24) และปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ Internet สำหรับสืบค้นข้อมูลล่าช้า ไม่ตอบสนองต่อการปฏิบัติงานได้ทันทั่วทั้งที่ (ค่าเฉลี่ย 4.18) ขาดแคลนอุปกรณ์ประจำกาย เช่น อาวุธปืน กุญแจมือ วิทยุสื่อสาร (ค่าเฉลี่ย 4.13)

ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.56) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาขาดแคลนกำลังพล เนื่องจากพนักงานสอบสวนไปช่วยราชการในตำแหน่งอื่น (ค่าเฉลี่ย 4.29) ปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ปัญหาผู้บังคับบัญชาไม่สามารถให้คำปรึกษาในการทำคดีให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย (ค่าเฉลี่ย 3.63) ปัญหาการมอบหมายงาน กรณีแต่งตั้งคณะพนักงานสอบสวน เพื่อร่วมกันทำคดีซึ่งเป็นที่สนใจของสื่อมวลชนและองค์กรต่างๆ (ค่าเฉลี่ย 3.53) และมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัญหาความขัดแย้งในการเสนอความเห็นทางคดีของพนักงานสอบสวน (ค่าเฉลี่ย 3.29) ปัญหาความขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน เช่น ตำรวจอาสา เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน (ค่าเฉลี่ย 3.09)

ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่นพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากในทุกข้อ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ปัญหาขาดพยานผู้เห็นเหตุการณ์ที่จะสามารถให้ข้อมูลได้ เนื่องจากเป็นเรื่องภายในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 4.13) ปัญหาไม่มีผู้แจ้งเหตุ กรณีผู้เสียหายและผู้กระทำผิดมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันและอาจอาศัยอยู่ในสถานที่เดียวกัน (ค่าเฉลี่ย 4.05) ปัญหาการนัดความพร้อมของทีมสหวิชาชีพให้อยู่ร่วมฟังขณะสอบปากคำผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 3.98) ปัญหาในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยผ่านศูนย์ประชาบดี ไม่สามารถดำเนินการได้ภายใน 24 ชั่วโมง (ค่าเฉลี่ย 3.92) ปัญหาการทำลายพยานหลักฐาน เช่น ผู้ที่เข้าไปในสถานที่เกิดเหตุก่อนเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน ไม่ได้เก็บพยานหลักฐานที่สำคัญส่งให้กับพนักงานสอบสวน (ค่าเฉลี่ย 3.90)

วัตถุประสงค์ข้อ 2 ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว แตกต่างกันพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) โดยเพศชายมีปัญหาและอุปสรรคค่าเฉลี่ย 3.92 และเพศหญิงมีปัญหาและอุปสรรคค่าเฉลี่ย 3.86

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p>.05$) โดยปัญหาและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.84 - 3.94

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p>.05$) โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีปัญหาและอุปสรรคค่าเฉลี่ย 3.91 และปริญญาโทหรือสูงกว่า มีปัญหาและอุปสรรคค่าเฉลี่ย 3.93

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p>.05$) โดยปัญหาและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.85 - 3.97

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p>.05$) โดยปัญหาและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.73 - 3.94

2. ปัจจัยการปฏิบัติงานได้แก่ระดับชั้นยศ ตำแหน่ง สังกัด ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และการฝึกอบรมที่ต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว แตกต่างกันพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีชั้นยศแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p>.05$) โดยปัญหาและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.73 - 3.94

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p>.05$) โดยปัญหาและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.73 - 3.94

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสังกัดแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการ LSD พบว่า

สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 มีค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกับกองบังคับการตำรวจนครบาล 6

สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 มีค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกับกองบังคับการตำรวจนครบาล 6

สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 3 มีค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกับกองบังคับการตำรวจนครบาล 4

สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 มีค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกับกองบังคับการตำรวจนครบาล 6 และกองบังคับการตำรวจนครบาล 7

สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 6 มีค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกับกองบังคับการตำรวจนครบาล 8

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) โดยปัญหาและอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.84 - 3.94

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับการฝึกอบรมแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) โดยผู้ที่ไม่เคยอบรมและเคยอบรมมีปัญหาและอุปสรรคค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.91

วัตถุประสงค์ข้อ 3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน 2) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ และ 3) ด้านงานในความรับผิดชอบ อธิบายได้ว่า เนื่องจากพนักงานสอบสวนมีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้านงานในความรับผิดชอบ ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน และด้านกฎหมายและกฎระเบียบ อยู่ในระดับมาก และส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว ได้คะแนน ร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก ดังนั้น การที่พนักงานสอบสวนมีความรู้ความเข้าใจในระดับดีมากจึงไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ ความรู้ความเข้าใจไม่มีผลต่อปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อ 1 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้านสรุปดังนี้

5.2.1 ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่

(1) ปัญหาการตรวจตัวผู้เสียหายซึ่งต้องเป็นเจ้าหน้าที่เพศหญิงเนื่องจาก ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 132 (2) บัญญัติว่า หากผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาเป็นหญิงให้จัดให้เจ้าพนักงานซึ่งเป็นหญิงหรือให้หญิงอื่นเป็นผู้ตรวจ ซึ่งในสถานีตำรวจมีเจ้าหน้าที่เพศหญิงไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงาน

(2) ปัญหาในการสอบพยาน เนื่องจากพยานมักตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้กระทำผิดและไม่กล้าที่จะเปิดเผยข้อมูลแก่ตำรวจ เนื่องจากผู้เสียหายและจำเลยเคยมีความสัมพันธ์ส่วนตัวมาก่อน (bias against relationship case) โอกาสที่คู่ความจะมีอิทธิพลซึ่งกันและกันสูงอาจทำให้คดีไม่สัมฤทธิ์ผล (วัชรินทร์ปัจเจกวิญญูสกุล;อุทัยวรรณ แจ่มสุธีและ อำนาจ เนตยสุภา, 2546 : 45) นอกจากนี้สาเหตุของพฤติกรรมความรุนแรงยังได้รับผลกระทบจากโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมที่หล่อหลอมให้ผู้ชายเป็นผู้นำเป็นหัวหน้าครอบครัวทำหน้าที่หารายได้มาเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวและหล่อหลอมความเชื่อที่ว่าผู้ชายเป็นเจ้าของและมีสิทธิในเนื้อตัวร่างกายของผู้หญิงและมีสิทธิที่จะตัดสินใจเรื่องต่างๆของครอบครัวส่วนผู้หญิงถูกหล่อหลอมให้เป็นผู้ตามเป็นผู้ที่อ่อนด้อยและยอมรับการใช้อำนาจของผู้ชายหรือที่เรียกว่าเป็นค่านิยมแบบชายเป็นใหญ่จึงนำไปสู่การละเมิดโดยการกระทำรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กในครอบครัวที่ผู้ถูกกระทำเองก็ยอมรับการใช้อำนาจนี้เมื่อปัญหาเกิดขึ้นก็ไม่กล้าจะบอกเล่าปัญหาให้คนนอกครอบครัวหรือแม้แต่ญาติพี่น้องได้รับฟังเพราะถูกสอนว่าปัญหาครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากปัญหานั้นส่งผลกระทบต่อสถานภาพของครอบครัวด้วยแล้วสังคมแวดล้อมจะมองว่าเป็นความบกพร่องของผู้หญิงที่ทำหน้าที่บทบาทในสถานะของภรรยาและถือเป็นเรื่องที่น่าอับอายจึงต้องทนอยู่เพื่อรักษาความเป็นครอบครัวไว้และเพื่อให้ลูกมีพ่อและแม่ที่เชื่อว่าเป็นความสมบูรณ์ของครอบครัว (บุญเสริมหุตะแพทย์, 2557 :14-15)

(3) ปัญหาในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมีหลายขั้นตอนเช่น ขั้นตอนวิธีการการสอบสวนปากคำผู้เสียหายไม่มีความชัดเจนเนื่องจากการสอบปากคำผู้เสียหายจะต้องประกอบด้วยหน่วยงานภายนอกหลายหน่วยงาน และต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนานกว่าจะเสร็จสิ้นกระบวนการ (วิชญ์ พงศ์พันธุ์อนุสร, 2556 :65-66) ไม่สามารถประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีระบบเพราะแต่ละหน่วยงานจะมีการออกแบบมาเฉพาะหน่วย เช่น โครงสร้าง และการดำเนินงานของหน่วยงานเอกชน NGOs จะแตกต่างกับหน่วยงานของรัฐ หรือแม้แต่หน่วยงานของรัฐโรงเรียน สำนักงานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ศูนย์พึ่งได้โรงพยาบาลชุมชน สำนักงานสาธารณสุขชุมชน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่สามารถประสานความร่วมมือเรื่องความ

รุนแรงต่อเด็กในครอบครัวได้อย่างมีระบบ (ประภาพรรณ จูเจริญ และปานรัตน์ นิยมตลุง, 2550 : 11-12)

(4) ปัญหาการนำผู้ต้องหาขึ้นสถานที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ ซึ่งมีประชาชนมาเฝ้าดูจำนวนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวที่เป็นที่สนใจของสื่อมวลชน ซึ่งพนักงานสอบสวนมีอำนาจการดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการสอบสวนเช่น การนำผู้ต้องหาขึ้นสถานที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ

(5) ปัญหาการยื่นคำร้องขอฝากขังไม่ทันเวลาตามที่กฎหมายกำหนดเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในการทำสำนวนการสอบสวน และการสั่งฟ้องคดีความรุนแรงในครอบครัว พบว่า ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการทำสำนวนการสอบสวนและการสั่งฟ้องคดีจัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีปัญหามากและพบว่ามีปัญหามากที่สุดร้อยละ 54.26 คือ การส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมตัวผู้กระทำผิดภายใน 48 ชั่วโมง กรณีเด็กและเยาวชน ภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่ได้ตัวผู้กระทำผิดนั้นเป็นไปไม่ได้เลย ด้วยข้อกำหนดของกฎหมายและระเบียบขั้นตอนการทำสำนวน ไม่มีทางที่จะดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้ทัน ประกอบกับการต้องรอผลตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์หรือผลจากแพทย์ผลจากหน่วยงานต่างๆ อันเป็นเหตุความจำเป็นในการสอบสวนที่ต้องมีสิ่งเหล่านี้ในการพิจารณาผู้กระทำผิด (นาฏสุดา เอโกบอล, 2558 : 14-26)

5.2.2 ด้านกฎหมายและกฎระเบียบพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้

(1) ปัญหาความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน เนื่องจากในคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว กำหนดอายุความ 3 เดือน จะเริ่มนับตั้งแต่ผู้ถูกกระทำอยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้ซึ่งมีความแตกต่างจากคดีอื่น ๆ ซึ่งหากผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะดำเนินคดี แต่ถ้าผู้นั้นไม่อยู่ในวิสัยหรือมีโอกาสร้องทุกข์ได้ด้วยตนเองให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ร้องทุกข์แทนต่อพนักงานสอบสวน (พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 มาตรา 6) โดยต้องดำเนินการร้องทุกข์ภายในกำหนด 3 เดือนนับแต่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวอยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้ ดังนี้ ถ้าผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนภายในกำหนดเวลา อายุความดำเนินคดีย่อมสะดุดหยุดลง (พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 มาตรา 7)

(2) ปัญหาพนักงานสอบสวนไม่สามารถส่งตัวผู้กระทำผิดต่อศาลเยาวชนและครอบครัวภายใน 48 ชั่วโมงนับแต่ได้ตัวผู้กระทำผิดเนื่องจากในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการทำสำนวนการสอบสวนและการสั่งฟ้องคดีจัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีปัญหามากและพบว่า ปัญหามากที่สุด ร้อยละ 54.26 คือ การส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมตัวผู้กระทำผิดภายใน 48 ชั่วโมง กรณีเด็กและเยาวชน ภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่ได้ตัวผู้กระทำผิดนั้นเป็นไปไม่ได้เลย ด้วยข้อกำหนดของ

กฎหมายและระเบียบ ขั้นตอนการทำสำนวน ไม่มีทางที่จะดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้ทัน ประกอบกับการต้องรอผลตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์หรือผลจากแพทย์ผลจากหน่วยงานต่างๆ อันเป็นเหตุความจำเป็นในการสอบสวนที่ต้องมีสิ่งเหล่านี้ในการพิจารณาผู้กระทำผิด (นาฏสุตา เอโกบอล, 2558, : 14-26)

(3) ปัญหาการจัดประชุมไกลเกลี่ยประนีประนอมทำบันทึกข้อตกลงในคดีความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการประนีประนอมยอมความของปัญหา จัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีปัญหามาก ร้อยละ 77.78 โดยผลการวิจัยอธิบายได้ว่า การประนีประนอมยอมความ เป็นปัญหาที่เกิดจากข้อกฎหมายที่ระบุขั้นตอนในการสอบสวนที่ต้องมีทนายวิชาชีพและกำหนดว่าจะยอมความคดีประเภทนี้ได้ ในชั้นศาลเท่านั้น (นาฏสุตา เอโกบอล, 2558 :14-26)

(4) ปัญหาการกำหนดฐานความผิด เช่น ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ซึ่งใกล้เคียงกับความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว เนื่องจากการกระทำผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัวตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ต้องเป็นกรณีบุคคลในครอบครัวหรืออาจเป็นบุคคลอื่นที่มีใช้บุคคลในครอบครัว ร่วมกับบุคคลในครอบครัว (ซึ่งเป็นผู้ลงมือกระทำความผิด) กระทำความรุนแรงต่อบุคคลในครอบครัวเท่านั้น

(5) ปัญหาความซ้ำซ้อนของการแจ้งเหตุ กรณีการแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัวได้หลายช่องทาง เช่น โดยวาจา เป็นหนังสือ ทางโทรศัพท์ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใด ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเมื่อเกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัวขึ้น หากผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้พบเห็นหรือทราบการกระทำดังกล่าวได้แจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ (พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 มาตรา 5) ซึ่งการแจ้งเหตุได้หลายช่องทางอาจก่อให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนของการแจ้งได้

5.2.3 ด้านงานในความรับผิดชอบพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้

(1) จำนวนพนักงานสอบสวนหญิงไม่เพียงพอกับปริมาณคดีความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาด้านบุคลากรพบว่าพนักงานสอบสวนจำนวนไม่เพียงพอหรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่ยอมให้ข้อมูลบางอย่างกับพนักงานสอบสวนที่เป็นชาย (อดุลย์ ฌรงค์ศักดิ์, 2552)

(2) ปัญหาไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดได้ เนื่องจากผู้เสียหายเข้าแจ้งความแล้ว ต่อมาขอถอนแจ้งความเพราะเกรงว่าจะส่งผลเสียต่อตนเองในภายหลัง ซึ่งปัจจัยด้านค่านิยมเจตคติที่สังคมยังมีค่านิยมและเจตคติที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงกับชายเช่น แนวคิดที่ว่าภรรยาเป็นสมบัติของสามีลูกเป็นสมบัติของพ่อแม่ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิงผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศเจตคติของสังคมในเรื่องบทบาทหญิงชายให้ความสำคัญและคาดหวังเพศชายในฐานะผู้นำ ผู้ตัดสินใจผู้สืบทอดเชื้อสายทางครอบครัวเพราะเพศชายมีร่างกายที่แข็งแรงกว่าสามารถปกป้อง

ผู้อ่อนแอทางร่างกายคือผู้หญิงและเด็กได้และมีความเชื่อที่ผิดๆเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงเช่นความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัวความรุนแรงทางเพศเกิดขึ้นเพราะผู้หญิงเป็นฝ่ายผิดหรือสมยอมเองทำให้ผู้ประสบปัญหาพยายามปิดไว้เป็นความลับและด้วยความเชื่อดังกล่าวทำให้คนในสังคมไม่ต้องการเข้าไปยุ่งเกี่ยวและให้ความช่วยเหลือทำให้ปัญหาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ (อังคณาช่วยคำชู, 2555 :135)

(3) ปัญหาเจ้าพนักงานตำรวจไม่สามารถเข้าไปช่วยเหลือผู้เสียหายได้โดยทันที เพราะส่วนใหญ่เกิดเหตุในสถานที่ส่วนบุคคล เช่น เคสสถาน โรงแรม ซึ่งกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ตั้งแต่การเข้าไปในเคสสถานหรือสถานที่ที่เกิดเหตุเพื่อสอบถาม และจัดให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับการตรวจรักษาจากแพทย์และได้รับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนจัดให้มีการร้องทุกข์เมื่อผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงประสงค์จะดำเนินคดี (ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อพบเห็นหรือได้รับแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2551)

(4) ปัญหาพนักงานสอบสวนระดับ รอง สว. ได้รับมอบหมายคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน ซึ่งยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ เนื่องจากพนักงานสอบสวนระดับ รอง สว.เป็นด่านแรกของการรับแจ้งความร้องทุกข์ เมื่อมีการดำเนินการร้องทุกข์และพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์แล้วต้องดำเนินการสอบสวนโดยไม่ชักช้า แม้ว่าพนักงานสอบสวนจะไม่แน่ใจว่าเป็นความผิดฐานกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือไม่โดยในการสอบปากคำผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พนักงานสอบสวนต้องจัดให้มีจิตแพทย์นักจิตวิทยานักสังคมสงเคราะห์หรือบุคคลที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องขอคนหนึ่งคนใดร่วมอยู่ด้วยในขณะสอบปากคำเพื่อให้คำปรึกษา (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 133 ทวิ)

(5) พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ไม่มีอิสระในการทำความเห็น ต้องเป็นไปตามที่ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ เนื่องจากโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นระบบชั้นยศ ต้องเสนอสำนวนการสอบสวนเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ

5.2.4 ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทนพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อจำแนกรายข้อ พบดังนี้

(1) ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทนมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่

(1.1) ค่าตอบแทนพนักงานสอบสวนไม่เพียงพอ ซึ่งพนักงานสอบสวนเป็นตำแหน่งที่มีภาระงานมาก ต้องปฏิบัติงานเป็นผลัดตลอด 24 ชั่วโมง อีกทั้งต้องมีความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ และทักษะในการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีอาญา ซึ่งมีความซับซ้อนและหลากหลายเพิ่มขึ้น การตอบแทนการทำงานเพื่อให้ค่าตอบแทนพนักงานสอบสวนอย่างเพียงพอ

ตามหลักการตอบแทน (Remuneration) เป็นแนวทางที่พนักงานสอบสวนจะต้องได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรม (Henri Fayol, 1916 อ้างถึงใน ตำรง วัฒนา, 2545, หน้า 9) มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับปริมาณงาน คุณภาพงาน ตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม

(1.2) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน เช่น คอมพิวเตอร์ printer หมึกพิมพ์ กระดาษ เนื่องจากพนักงานสอบสวนต้องใช้วัสดุอุปกรณ์สำนักงานดังกล่าวในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหา เพื่อที่จะรู้ตัวผู้กระทำผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิด หรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131) ซึ่งเป็นปัญหางบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้มีจำนวนไม่เพียงพอ (วิชญ์ พงศ์พันธุ์อนุสร, 2556 :65-66)

(1.3) ขาดแคลนยานพาหนะ/น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุซึ่งพนักงานสอบสวน มีอำนาจตรวจสอบสิ่งของหรือทางอันสามารถอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ทำภาพถ่ายแผนที่ หรือภาพถ่าย จำลองหรือพิมพ์ลายนิ้วมือ ลายมือหรือลายเท้าบันทึกรายละเอียดทั้งหลายซึ่งน่าจะทำให้คดีแจ่มกระจ่างขึ้น (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 132(2)) จึงมีความจำเป็นต้องใช้ยานพาหนะ/น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

(2) ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและค่าตอบแทน มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมาก ได้แก่

(2.1) Internet สำหรับสืบค้นข้อมูลล่าช้า ไม่ตอบสนองต่อการปฏิบัติงานได้ทันท่วงทีเนื่องจากพนักงานสอบสวนมีอำนาจหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหา เพื่อที่จะรู้ตัวผู้กระทำผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิด หรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131) ซึ่งการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ต่าง ๆ อาจเชื่อมโยงหาตัวผู้กระทำผิดได้

(2.2) ขาดแคลนอุปกรณ์ประจำกาย เช่น อาวุธปืน กุญแจมือ วิทยุสื่อสาร เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจขณะปฏิบัติหน้าที่ในการรับแจ้งเหตุ การเข้าระงับเหตุความรุนแรงในครอบครัว หรือเหตุอื่น ๆ ย่อมมีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ประจำกายดังกล่าว ซึ่งเป็นปัญหาด้านงบประมาณและทรัพยากร ขาดการสนับสนุนในการปฏิบัติงาน (อดุลย์ ณรงค์ศักดิ์, 2553 : 13-31)

ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาขาดแคลนกำลังพล เนื่องจากพนักงานสอบสวนไปช่วยราชการในตำแหน่งอื่นซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากที่สุด เนื่องจากทำให้พนักงานสอบสวนมีไม่เพียงพอกับปริมาณงาน ขาดการเฝ้าติดตามเด็กที่ถูกกระทำอย่างต่อเนื่องระยะยาว สะท้อนถึงปัญหา“งานล้นคนขาด” ประภาพรรณ จูเจริญ และ ปานรัตน์ นิมิตกุล (2550 : 11-12)

5.2.5 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานพบดังนี้

(1) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานซึ่งปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมาก ได้แก่

(1.1) ปัญหาผู้บังคับบัญชาไม่สามารถให้คำปรึกษาในการทำคดีให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยซึ่งปัญหาด้านข้อกฎหมายของพนักงานสอบสวนและผู้บริหารงานสอบสวน คือ ความไม่ชัดเจนของการกำหนดค่านิยม ความรู้ของข้อกฎหมาย การตีความข้อกฎหมายรวมถึงการนำกฎหมายไปสู่การปฏิบัติและในเรื่องระยะเวลาในการดำเนินคดีที่สั้นเกินไปและปัญหาด้านขั้นตอน วิธีการและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายไม่มีความชัดเจน ตลอดจนการปฏิบัติค่อนข้างยุ่งยากการประสานงานไม่มีความคล่องตัว (อดุลย์ ณรงค์ศักดิ์, 2553 : 13-31) รวมถึงผู้บริหารระดับสูงหรือผู้บังคับบัญชาไม่ได้ให้ความสำคัญหรืออรณรงคิให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบ หรือตระหนักในนโยบายในการบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติอย่างจริงจัง (วิชญ พงศ์พันธุ์อนุสร, 2556 :65-66)

(1.2) ปัญหาการมอบหมายงาน กรณีแต่งตั้งคณะพนักงานสอบสวนเพื่อร่วมกันทำคดีซึ่งเป็นที่สนใจของสื่อมวลชนและองค์กรต่างๆ โดยเป็นการสนธิกำลังจากหลายหน่วยงานซึ่งการสอบปากคำผู้เสียหายจะต้องประกอบด้วยหน่วยงานภายนอกหลายหน่วยงาน และต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนานกว่าจะเสร็จสิ้นกระบวนการซึ่งหากพนักงานสอบสวนไม่มีความรู้ความเข้าใจ และมีเจตคติในด้านลบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ย่อมส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่และการบังคับใช้กฎหมายฉบับดังกล่าวไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (วิชญ พงศ์พันธุ์อนุสร, 2556, หน้า 65-66)

(2) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานซึ่งมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่

(2.1) ปัญหาความขัดแย้งในการเสนอความเห็นทางคดีของพนักงานสอบสวน อาจเนื่องมาจากนับตั้งแต่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 มีผลใช้บังคับ ได้มีการตราและประกาศกฎหมายลำดับรองหรือกฎหมายลูกมาใช้บังคับ ซึ่งการมีกฎหมายคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวจึงมีความเหมาะสมกว่าการใช้มาตรการทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา เพราะสามารถกำหนดรูปแบบ วิธีการและขั้นตอนที่มีลักษณะแตกต่างจากการดำเนินคดีอาญาโดยทั่วไป ทั้งสามารถรักษาความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวไว้ได้ (มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์, ม.ป.ป. :1) การเสนอความเห็นทางคดีของพนักงานสอบสวนจึงมีปัญหาอุปสรรคในระดับปานกลาง

(2.2) ปัญหาความขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน เช่น ตำรวจอาสา เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานเนื่องจากมีสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน การปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว นอกจากนี้ ยังกำหนดให้จัดให้มี “ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว”

เป็นหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยปฏิบัติการในการสนับสนุนแก่พนักงานเจ้าหน้าที่และศาล โดยปฏิบัติในการรับแจ้งเหตุ ประสานพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าระงับเหตุความรุนแรงในครอบครัวรวมทั้งการให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลอันเป็นข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัวเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการและบังคับให้เป็นไปตาม มาตรา 10 มาตรา 11 และ มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550

5.2.6 ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่นพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมากในทุกข้อ ดังนี้

(1) ปัญหาขาดพยานผู้เห็นเหตุการณ์ที่จะสามารถให้ข้อมูลได้เนื่องจากเป็นเรื่องภายในครอบครัวเนื่องจากความเชื่อค่านิยมทัศนคติที่มีต่อการกระทำความรุนแรงในครอบครัวในทัศนะของคู่สมรสหรือสามีภรรยาซึ่งพบว่าสามีภรณายังมีทัศนคติที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงกับชายเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัวถือเป็นเรื่องส่วนตัว (ภาสุรีเอี่ยมทิม, 2548) แนวคิดที่ว่าภรรยาเป็นสมบัติของสามีถูกเป็นสมบัติของพ่อแม่ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิงผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศเจตคติของสังคมในเรื่องบทบาทหญิงชายให้ความสำคัญและคาดหวังเพศชายในฐานะผู้นำผู้ตัดสินใจผู้สืบทอดเชื้อสายทางครอบครัวเพราะเพศชายมีร่างกายที่แข็งแรงกว่าสามารถปกป้องผู้อ่อนแอทางร่างกายคือผู้หญิงและเด็กได้ (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, 2553 : 32-33; กฤตยาแสงเจริญ, 2545 : 25-32; อังคณาช่วยคำชู, 2555 : 135)

(2) ปัญหาไม่มีผู้แจ้งเหตุ กรณีผู้เสียหายและผู้กระทำผิดมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันและอาจอาศัยอยู่ในสถานที่เดียวกันเนื่องจากความเชื่อผิดๆเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงเช่นความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัวความรุนแรงทางเพศเกิดขึ้นเพราะผู้หญิงเป็นฝ่ายผิดหรือสมยอมเองทำให้ผู้ประสบปัญหาพยายามปิดไว้เป็นความลับและด้วยความเชื่อดังกล่าวทำให้คนในสังคมไม่ต้องการเข้าไปยุ่งเกี่ยวและให้ความช่วยเหลือทำให้ปัญหาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ (อังคณาช่วยคำชู, 2555 :135)

(3) ปัญหาการนัดความพร้อมของทีมสหวิชาชีพให้อยู่ร่วมฟังขณะสอบปากคำผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวซึ่งการประสานงานระหว่างตำรวจกับสหวิชาชีพเข้าร่วมในการสอบปากคำมักจะกระทำได้ยาก เนื่องจากกฎหมายไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนในแต่ละฝ่าย ทำให้ไม่สามารถประสานงานได้อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากต้องมีการทำงานเริ่มตั้งแต่ ผู้ถูกกระทำผู้กระทำครอบครัว พนักงานสอบสวน นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์แพทย์โรงพยาบาล อัยการศาล เป็นต้น ซึ่งการประสานงานยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนในการปฏิบัติ (นาฏสุตา เอโกบอล, 2558 :14-26)

(4) ปัญหาในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยผ่านศูนย์ประชาบดี ไม่สามารถดำเนินการได้ภายใน 24 ชั่วโมงซึ่งศูนย์ประชาบดี 1300 สายด่วน 24 ชั่วโมง เป็นนโยบายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและมนุษย์ที่รัฐบาลให้ความสำคัญ โดยจัดตั้งเป็นศูนย์ปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการ การรับเรื่องราวร้องทุกข์และความเดือดร้อนจากปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางสังคมและกลุ่มผู้อยู่ในภาวะยากลำบาก กลุ่มผู้ประสบ

ปัญหาทางสังคม ด้อยโอกาสให้ได้รับการแก้ไขอย่างทันท่วงที โดยเป็นศูนย์ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ ปัญหาต่าง ๆ พร้อมดำเนินการประสานงานไปยังหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องและติดตามผลเพื่อให้ปัญหาต่าง ๆ ได้รับการบรรเทา คลี่คลายและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนซึ่งยังมีปัญหาในการติดต่อประสานงานในระดับมาก ไม่สามารถดำเนินการได้ภายใน 24 ชั่วโมง

(5) ปัญหาการทำลายพยานหลักฐาน เช่น ผู้ที่เข้าไปในสถานที่เกิดเหตุก่อนเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานไม่ได้เก็บพยานหลักฐานที่สำคัญส่งให้กับพนักงานสอบสวนซึ่งพนักงานสอบสวนมีอำนาจหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกล่ามทา เพื่อที่จะรู้ตัวผู้กระทำผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิด หรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131) และมีอำนาจตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุหรือเอกสารทางวิทยาศาสตร์ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 วรรคแรก) ซึ่งการทำลายพยานหลักฐานย่อมเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

วัตถุประสงค์ข้อ 2 ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เงินเดือนเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว แตกต่างกันไป เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามในทุกกลุ่มส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในระดับมากทุกด้าน ดังนั้น เพศ อายุ ระดับการศึกษา เงินเดือนเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนที่แตกต่างกันจึงมีปัญหาและอุปสรรคไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยการปฏิบัติงาน ได้แก่ ระดับชั้นยศ ตำแหน่ง ระยะเวลาการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ที่แตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว แตกต่างกันไปเนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามในทุกกลุ่มส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในระดับมากทุกด้าน ดังนั้น ระดับชั้นยศ ตำแหน่ง ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และการฝึกอบรมที่แตกต่างกัน จึงมีปัญหาและอุปสรรคไม่แตกต่างกัน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งสังกัดแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน สอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05 เนื่องจากมีความแตกต่างกันตามสภาพพื้นที่ ซึ่งบางพื้นที่อยู่ในชุมชนแออัด แหล่งอบายมุข หรือบางพื้นที่เป็นชานเมือง มีพื้นที่เกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ จึงมีคดีความรุนแรงในครอบครัวแตกต่างกัน ทำให้ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานแตกต่างกันด้วย

วัตถุประสงค์ข้อ 3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล สรุปดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว พบว่า ประชากรที่ศึกษาได้ คะแนนความรู้ความเข้าใจร้อยละ 50 – 69 อยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.53 ได้คะแนนร้อยละ 49 ลงมา อยู่ในระดับต้องปรับปรุง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.81 ทั้งนี้ส่วนใหญ่ตอบผิดในข้อคำถาม “สามัจตทะเลเบียนโอนที่ดินให้กับภรรยาบ่อยเมื่อภรรยาหลงทราบทำให้ภรรยาหลงคับแค้นใจเป็นอย่างมากกรณีเช่นนี้เป็นอันตรายแก่จิตใจ” โดยตอบถูกจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 และ “ในกรณีที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่ประสงค์จะร้องทุกข์หรือรับการบริการทางการแพทย์หรือพบจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยุติเรื่อง ไม่ต้องดำเนินการใด ๆ อีก” ตอบถูกจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 อาจเนื่องจากส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวและระเบียบที่เกี่ยวข้องซึ่งเคยได้รับการอบรมเพิ่มเติมดังกล่าว จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 29.31 ในกรณีดังกล่าว พนักงานสอบสวนซึ่งอาจเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีมอบหมายหรือเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในกรณีในท้องที่ที่ไม่มีพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีมอบหมาย โดยพนักงานสอบสวนเองมีอำนาจหน้าที่หลักเกี่ยวข้องกับการรับคำร้องทุกข์ หน้าที่เกี่ยวกับการสอบสวน หน้าที่เกี่ยวกับการร้องขอต่อศาลหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่เพื่อพิจารณาออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ ตามมาตรา 10 และ 11 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 การทำหน้าที่เกี่ยวกับการยอมความโดยจัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือก่อนการถอนคำร้องทุกข์ และกำหนดวิธีการตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา 12 เช่น กำหนดให้ใช้วิธีการฟื้นฟู บำบัดรักษา คุ้มครองประพฤติผู้กระทำความผิด ให้ผู้กระทำความผิดชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ ทำงานบริการสาธารณะ ละเว้นการกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว หรือการทำทัณฑ์บน มาเป็นเงื่อนไขในปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงและหน้าที่ปฏิบัติต่อสำนวนการสอบสวนพร้อมเสนอความเห็นควรสั่งฟ้อง ควรสั่งไม่

ฟ้อง หรือเสนอยุติคดีต่อพนักงานอัยการ ดังนั้น พนักงานสอบสวนจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวในระดับดี โดยการฝึกอบรมหรือการศึกษาเพิ่มพูนความรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้การปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน 2) ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ และ 3) ด้านงานในความรับผิดชอบขณะที่การศึกษาของ นาฏสุดา เอโกบล(2558 :14-26) พบว่า ความรู้ของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 และมีขนาดของความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = -0.278, p\text{-value} < 0.01$)

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1. พัฒนาพนักงานสอบสวนให้มีความชำนาญเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน แยกงานสอบสวนออกเป็นฝ่ายต่างๆ ในลักษณะคล้ายอัยการ เช่น ฝ่ายคดีอาญา คดีเด็กและเยาวชน คดีลิขสิทธิ์ ซึ่งจะช่วยให้พนักงานสอบสวนมีความเชี่ยวชาญและเป็นผลดีต่อประชาชน
2. จัดให้มีพนักงานสอบสวนหญิง นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา ประจำแต่ละสถานีตำรวจให้เพียงพอกับปริมาณงาน
3. ปรับปรุงโครงสร้างให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบคดีความรุนแรงในครอบครัว โดยเป็นหน่วยงานระดับกองบังคับการ และเพิ่มจำนวนพนักงานสอบสวนหญิงสำหรับดูแลคดีความรุนแรงในครอบครัวให้ครบทุกสถานีตำรวจ
4. จัดห้องสอบสวนในสถานีตำรวจให้เหมาะสมกับสภาพคดีโดยนำโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-circuit television, CCTV) มาใช้ในการบันทึกภาพและเสียงขณะสอบสวนปากคำผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา
5. เพิ่มค่าตอบแทนของเจ้าหน้าที่ในการทำสำนวนคดีความรุนแรงในครอบครัว เนื่องจากเป็นคดีที่ต้องติดต่อประสานงานกับทนายความและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

1. จัดห้องสอบสวนจำลองในคดีความรุนแรงในครอบครัว มีการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาคดีความรุนแรงในครอบครัวที่น่าสนใจและให้นักเรียนฝึกทำการสอบสวนกับคดีตัวอย่าง

2. จัดการเรียนการสอนแบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยให้นักเรียนฝึกการใช้ชีวิตร่วมประชาชนในพื้นที่ เพื่อความใกล้ชิดกับประชาชนและรับรู้วิถีชีวิตในชุมชน

3. จัดให้มีการเรียนการสอนให้ความรู้เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ในหลักสูตรของนักเรียนนายร้อยตำรวจ และหลักสูตรนักเรียนอบรมซึ่งเมื่อสำเร็จการฝึกอบรมแล้วจะต้องไปทำหน้าที่พนักงานสอบสวน

4. จัดให้มีการฝึกปฏิบัติงานสอบสวนคดีเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 เป็นการเฉพาะเพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและมีความรอบรู้ในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีดังกล่าวเนื่องจากการสอบสวนคดีดังกล่าวมีกระบวนการ และขั้นตอนที่แตกต่างจากการสอบสวนคดีอาญาทั่วไป

5.3.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวนในหน่วยงานอื่นๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ครบทุกพื้นที่ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการบริหารงานและการปฏิบัติเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวในแนวทางเดียวกันโดยเป็นการศึกษาทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

2. ควรทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ในเชิงศึกษาเปรียบเทียบกับต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวอย่างยั่งยืน

3. ควรทำการศึกษาสาเหตุของความรุนแรงในครอบครัว โดยทำการศึกษาในระดับประเทศ เพื่อเสนอแนวทางในการป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

บรรณานุกรม

- กึ่งกาญจน์ สิริสุขพันธ์. (2550). ระเบียบการให้คะแนน. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- กฎกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยระบบงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการบังคับให้เป็นไปตามมาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2551.
- กฎกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของพนักงานสอบสวนและการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือการถอนคำร้องทุกข์ในคดีกระทำความรุนแรงในครอบครัว การสั่งกำหนดมาตรการคุ้มครองหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2551
- กฤตยา แสงเจริญ. (2545). ความเชื่อในบทบาททางเพศในสามีที่กระทำรุนแรงต่อภรรยา. วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ, 25(1), น. 25-32.
- กองอัตรากำลัง สำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2559). จำนวนพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9.
- คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเด็ก สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. (2548). ผู้หญิงกับความรุนแรง. กรุงเทพมหานคร : สมชายการพิมพ์.
- ชื่นฤทัย กาญจนะจิตรา และ สุภรต จรัสสิทธิ์. (2552). ครอบครัวกับความรุนแรงในชีวิตคู่. ใน "ครอบครัวไทย" ในสถานการณ์การเปลี่ยนผ่านทางสังคมและประชากร ประชากรและสังคม 2552.
- ชาย โพธิ์สิตา และสุชาดา ทวีสิทธิ์. บรรณาธิการ. นครปฐม: สำนักพิมพ์ ประชากรและสังคม. ดำรง วัฒนา. (2545). ทฤษฎีองค์การ. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2540). องค์การและการบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- นาฏสุดา เอโกบอล. (2558). ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ของผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มพนักงานสอบสวน. วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข, 1 (มกราคม-เมษายน), น.14-26.
- บุญเสริม หุตะแพทย์. (2557). ความรุนแรงต่อภรรยาในครอบครัวอาเซียนและครอบครัวไทย.มนุษยนิเวศศาสตร์ ฉบับพิเศษ. สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เนื่องในโอกาสวันสถาปนามหาวิทยาลัยครบ 36 ปี, วันที่ 3-5 กันยายน 2557, น. 6-18.
- ประภาพรรณ จุเจริญ และ ปานรัตน์ นิมิตสูง. (2550). โครงการศึกษาสถานการณ์ ความรุนแรงต่อเด็กในครอบครัว : เพื่อแนวทางป้องกันความรุนแรง. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ.
- พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 41 ก วันที่ 14 สิงหาคม 2550.

- มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์. (ม.ป.ป.). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฯ และกฎหมายลำดับรอง. เอกสารประกอบการบรรยาย. สืบค้น 22 สิงหาคม 2559, จาก www.m-society.go.th/document/news/news_3331.doc
- ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อพบเห็นหรือได้รับแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2551.
- ระเบียบกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ ถอนคำร้องทุกข์ในชั้นสอบสวน พ.ศ. 2551.
- ระเบียบอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาการดำเนินการแก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวแทนการลงโทษและเงื่อนไขการยอมความการถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้อง พ.ศ. 2550.
- วัชรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล; อุทัยวรรณ แจ่มสุธี และ อำนาง เนตยสุส. (2546). การประเมินกระบวนการยุติธรรมในการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลที่ได้รับความรุนแรงในครอบครัว. (รายงานการวิจัย) นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- วิชญ์ พงศ์พันธ์อุносฺสร. (2556). วิกฤตการณ์แก้ไขปัญหาคความรุนแรงในครอบครัวด้วยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550. วารสารกระบวนการยุติธรรม, 6 (3), น. 65-80. ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2559.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2551). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2553). รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านความรุนแรงของประเทศไทยและตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ประจำปี 2551-2552.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2559). ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและที่แก้ไขเพิ่มเติม.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2560). ประมวลกฎหมายอาญา และที่แก้ไขเพิ่มเติม.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2560). ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และที่แก้ไขเพิ่มเติม.
- อังคณา ช่วยคำชู. (2555). ความรุนแรงในครอบครัว : สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางการช่วยเหลือ. วารสารธรรมศาสตร์, 31(3), น.130-145.
- อดุลย์ ณรงค์ศักดิ์. (2553). การประเมินการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550. วารสารกระบวนการยุติธรรม, 3(3), น. 13-31.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), p. 297-334.
- Krug EG, Dahlberg TT, Mercy JA, Zwi AB, Lozano R (Eds.). (2002). World report on violence and health. World Health Organization : Geneva.
- Nunnally, J. C. (1978). Assessment of Reliability. In: *Psychometric Theory*. (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.

Yamane, Taro. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. 3 rd ed. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม การวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวน

คติความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

.....

แบบสอบถามสำหรับการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคติความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล (2) ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคติความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัวของ พนักงานสอบสวน กับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคติความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ผู้วิจัยจึงขอสอบถาม และขอรับข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ นำเสนอข้อมูลในภาพรวม นำไปใช้ประโยชน์เพื่อการเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในเชิงวิชาการ และเสนอแนะผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาตอบคำถามที่ตรงกับคุณลักษณะของท่าน

1. เพศ 1. () ชาย 2. () หญิง
2. อายุปัจจุบัน.....ปี
3. ระดับการศึกษาสูงสุด
 1. () ปริญญาตรี 2. () ปริญญาโทหรือสูงกว่า
4. ยศของท่าน (โปรดระบุ).....
5. ตำแหน่งของท่าน (โปรดระบุ).....
6. สังกัด สน.บก.น.....
7. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานสอบสวนของท่าน (โปรดระบุ).....ปี
8. เงินเดือนของท่าน (โปรดระบุ).....บาท/เดือน
9. เงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนของท่าน (โปรดระบุ).....บาท/เดือน
10. การได้รับการอบรมเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับพ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง

ในครอบครัว พ.ศ.2550 และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- () ไม่เคยอบรม
() เคยอบรม (โปรดระบุ)

1. เรื่อง/หัวข้อ.....
จัดโดย
2. เรื่อง/หัวข้อ.....
จัดโดย
3. เรื่อง/หัวข้อ.....
จัดโดย
4. เรื่อง/หัวข้อ.....
จัดโดย
5. เรื่อง/หัวข้อ.....
จัดโดย

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว
คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความรู้ความเข้าใจของท่าน

ลำดับ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1	พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 มีเจตนารมณ์เพื่อรักษาความสัมพันธ์ในครอบครัว		
2	ความหมายของ “ความรุนแรงในครอบครัว” เช่น การกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้บุคคลในครอบครัวได้รับอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ		
3	สามีจดทะเบียนโอรสที่คืนให้กับภรรยาบ่อย เมื่อภรรยาหลงทราบ ทำให้ภรรยาหลงคับแค้นใจเป็นอย่างมาก กรณีเช่นนี้เป็นอันตรายแก่จิตใจ		
4	บุคคลในครอบครัว ตามพ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 หมายถึงรวมถึงผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส		
5	พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจัดให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการรักษาจากแพทย์ ขอรับคำปรึกษาแนะนำได้ทั้งจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์		
6	ในกรณีที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ไม่ประสงค์จะร้องทุกข์ หรือรับการบริการทางการแพทย์ หรือพบจิตแพทย์ หรือนักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยุติเรื่อง ไม่ต้องดำเนินการใด ๆ อีก		

ส่วนที่ 2 (ต่อ)			
ลำดับ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
7	พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นบุคคลที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง และยังหมายความรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา		
8	ถ้าผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ไม่อยู่ในวิสัยหรือมีโอกาสที่จะร้องทุกข์ได้ด้วยตนเองให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ร้องทุกข์แทนต่อพนักงานสอบสวน		
9	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ทำหน้าที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการในความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดเหตุในเขตกรุงเทพมหานคร		
10	พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 กำหนดการนับอายุความร้องทุกข์ไว้เป็นพิเศษ โดยอายุความในคดีความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว อายุความ 3 เดือน จะเริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้ถูกระทำอยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้		

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของท่าน

ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวน						
1	ปัญหาในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีความผิดผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมีหลายขั้นตอน					
2	ปัญหาเจ้าหน้าที่เพศหญิงมีไม่เพียงพอสำหรับการตรวจตัวผู้เสียหายซึ่งเป็นหญิง					
3	ปัญหาในการสอบพยาน เนื่องจากพยาน มักตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้กระทำผิดและไม่กล้าที่จะเปิดเผยข้อมูลแก่ตำรวจ					

ส่วนที่ 3 (ต่อ)						
ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4	ปัญหาการนำผู้ต้องหาชี้สถานที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ ซึ่งมีประชาชนมา ฝ้าดูจำนวนมาก					
5	ปัญหาการยื่นคำร้องขอฝากขังไม่ทันเวลาตามที่กฎหมายกำหนด					
ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ						
6	ปัญหาพนักงานสอบสวนไม่สามารถส่งตัวผู้กระทำความผิดต่อศาลเยาวชนและครอบครัว ภายใน 48 ชั่วโมงนับแต่ได้ตัวผู้กระทำความผิด					
7	ปัญหาการจัดประชุมไกล่เกลี่ยประนีประนอมทำบันทึกข้อตกลงในคดีความรุนแรงในครอบครัว					
ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ						
8	ปัญหาความยุ่งยากในการปฏิบัติงานเนื่องจากในคดีความผิดผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว กำหนดอายุความ 3 เดือน จะเริ่มนับตั้งแต่ผู้ถูกกระทำอยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้ ซึ่งมีความแตกต่างจากคดีอื่น ๆ					
9	ปัญหาความซ้ำซ้อนของการแจ้งเหตุกรณี การแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัว ได้หลายช่องทาง เช่น โดยวาจา เป็นหนังสือ ทางโทรศัพท์ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใด					
10	ปัญหาการกำหนดฐานความผิด เช่น ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ซึ่งใกล้เคียงกับความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว					

ส่วนที่ 3 (ต่อ)						
ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านงานในความรับผิดชอบ						
11	ปัญหาเจ้าพนักงานตำรวจไม่สามารถเข้าไปช่วยเหลือผู้เสียหายได้โดยทันที เพราะส่วนใหญ่เกิดเหตุในสถานที่ส่วนบุคคล เช่น เคหะสถาน โรงแรม					
12	ปัญหาพนักงานสอบสวนระดับ รอง สว. ได้รับมอบหมายคดีที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อน ซึ่งยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ					
ด้านงานในความรับผิดชอบ						
13	พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ไม่มีอิสระในการทำความเห็น ต้องเป็นไปตามที่ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ					
14	จำนวนพนักงานสอบสวนหญิงไม่เพียงพอกับปริมาณคดีความรุนแรงในครอบครัว					
15	ปัญหาไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดได้ เนื่องจากผู้เสียหายเข้าแจ้งความแล้ว ต่อมาขอถอนแจ้งความเพราะเกรงว่าจะส่งผลเสียต่อตนเองในภายหลัง					
ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และค่าตอบแทน						
16	ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน เช่น คอมพิวเตอร์ printer หมึกพิมพ์ กระดาษ					
17	ขาดแคลนยานพาหนะ/น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับตรวจสถานที่เกิดเหตุ					
18	ขาดแคลนอุปกรณ์ประจำกาย เช่น อาวุธปืน กุญแจมือ วิทยุสื่อสาร					
19	Internet สำหรับสืบค้นข้อมูลล่าช้า ไม่ตอบสนองต่อการปฏิบัติงานได้ทันท่วงที					

ส่วนที่ 3 (ต่อ)						
ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน						
20	ค่าตอบแทนพนักงานสอบสวนไม่เพียงพอ					
21	ปัญหาผู้บังคับบัญชาไม่สามารถให้คำปรึกษาในการทำคดีให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย					
22	ปัญหาความขัดแย้งในการเสนอความเห็นทางคดีของพนักงานสอบสวน					
23	ปัญหาความขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน เช่น ตำรวจอาสา เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน					
24	ปัญหาการมอบหมายงาน กรณีแต่งตั้งคณะพนักงานสอบสวน เพื่อร่วมกันทำคดีซึ่งเป็นที่สนใจของสื่อมวลชนและองค์กรต่าง ๆ					
25	ปัญหาขาดแคลนกำลังพล เนื่องจากพนักงานสอบสวนไปช่วยราชการในตำแหน่งอื่น					
ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น						
26	ปัญหาการนัดความพร้อมของทีมสหวิชาชีพให้อยู่ร่วมฟังขณะสอบปากคำผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว					
27	ปัญหาขาดพยานผู้เห็นเหตุการณ์ที่จะสามารถให้ข้อมูลได้ เนื่องจากเป็นเรื่องภายในครอบครัว					
28	ปัญหาในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านศูนย์ประชาสัมพันธ์ ไม่สามารถดำเนินการได้ภายใน 24 ชั่วโมง					

ส่วนที่ 3 (ต่อ)						
ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น						
29	ปัญหาไม่มีผู้แจ้งเหตุ กรณีผู้เสียหายและผู้กระทำผิดมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน และอาจอาศัยอยู่ในสถานที่เดียวกัน					
30	ปัญหาการทำลายพยานหลักฐาน เช่น ผู้ที่เข้าไปในสถานที่เกิดเหตุก่อนเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน ไม่ได้เก็บพยานหลักฐานที่สำคัญส่งให้กับพนักงานสอบสวน					

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสอบสวนคดีความผิดตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวพ.ศ.2550 และระเบียบที่เกี่ยวข้องได้แก่อะไรบ้าง และมีข้อเสนอแนะอย่างไร

ด้านบุคลากร

ด้านการบริหารจัดการ

.....

.....

ด้านวัสดุอุปกรณ์

.....

.....

ด้านงบประมาณ

.....

.....

ด้านค่าตอบแทน

.....

.....

.....

1. ท่านคิดว่า ควรปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 หรือไม่ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นใดบ้าง

.....

2. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
 รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก อาญา สิงห์ไกร
 อาจารย์ (สบ 5) กลุ่มงานคณาจารย์
 คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	พันตำรวจเอก อาญา สิงห์ไกร
วัน เดือน ปีเกิด	28 กรกฎาคม 2503
ภูมิลำเนาเดิม	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	2527 นิติศาสตรบัณฑิต 2542 นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ (สบ 5) กลุ่มงานคณาจารย์ คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ